nedeljski

Primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo - Cena 60 lir

TRST, nedelja, 22. oktobra 1967

Leto XXIII. - Št. 250 (6834)

Industrijski velikan v Boljuncu

Glede napovedanih razlastitev in o umestitvi tovarne Grandi Motori pri Boljuncu so odgovorne stranke, njihovi predstavniki in odgovorne osebnosti podali v preteklem tednu mnogo pomembnih obvestil, stališč in zagotovil.

V zvezi s sklepom Slovenske skupnosti, da odpoveduje sodelovanje s strankama leve sredine, sta KD in PSU že pretekli nedeljo podala skupno izjavo, v kateri zagotavljata, da so za izbiro lokacije za podjetje IRI-Fiat pri Boljuncu odločali izključno vzroki tehničnega značaja, ker da bi gradnja pri Orehu zahtevala mnogo več sredstev, predvsem pa časa. Na očitek slovenske javnosti in našega lista, da ni razumljiv in utemeljen odnos med napovedano razlastitvijo 1 milijon 680.000 kv. metrov pri Boljuncu in potrebo nove tovarne, ki znaša 700.000 kvadratnih metrov, obe stranki odgovarjata, da je večja površina potrebna za zravnanje hribov, za ceste in železnico. Dalje zagotavlja izjava, da bodo nove površine, kakor določa zakon, služile samo za industrijske obrate, dočim da spadajo pobude glede urbanizacije in naselij v pristojnost prizadetih občinskih uprav.

Že naslednji dan je tajnik PSU Pittoni v Dolini ponovil, da je izbira lokacije iz tehničnih in časovnih vzrokov obvezna, ker ni bilo mogoče najti v tržaški pokrajini drugega primernega zemljišča, in poudaril, da sklep Slovenske skupnosti ne bo spremenil sklepov tehničnih organov, ki da so naleteli na široko odobravanje; dodal je še zagotovilo, da novo podjetje ne sme predstavljati umetne spremembe etničnega značaja področja.

Istl dan je tudi tajnik KD Coloni poudaril, da bo KD odločno zagovarjala lokacijo pri Boljuncu in to za vsako ceno. Tudi on je zagotovil, da je nesprejemljiv vsak poskus umetne spremembe etničnih značilnosti kakega področja, hkrati pa, da ni mogoče omejiti navravnega in družbenega razvoja v korist skupnosti.

Posebno so važna stališča in zagotovila, ki jih je dal v imenu deželnega odbora v četrtek v deželnem svetu predsednik Berzanti. Predvsem je podčrtal, da je treba Ustanovo za tržaško industrijsko pristanišče (EPIT) preurediti s posebnim državnim zakonom, s katerim bi, med drugim, bili v vodstvenih organih udeleženi tudi občinska in miljska občina in bi bil spremenjen postopek pri pridobivanju in razlaščanju zemljišč, da bi bili lastniki zemljišč bolje zaščiteni. Berzanti je potrdil, da se deželni odbor strinja z izbiro zemljišča v dolini občini za gradnjo Grandi Motori in hkrati zagotovil, da deželni odbor odločno nasprotuje vsem pobudam, katerih namen bi utegnil biti umetna sprememba teh področij, in da ima zagotovila, po katerih bo EPIT pridobil zemljišča sedanjih lastnikov predvsem z zasebnimi pogajanji in ne z razlaščanjem, da se zagotovi pravična cena ter da se zaščitijo gospodarski interesi lastnikov zemljišč, na katerih bo zrasla nova tovarna pri Boljuncu. V dodatni izjavi je dejal, da se strinja s tem, da se zaščiti slovenska narodna manjšina.

Tovarna Grandi Motori se bo gradila torej pri Boljuncu.

O tem ni danes nobenega dvoma več. Videli smo, da to izbiro utemeljujejo z objektivnimi težavami in vsi trdijo, da bi bila gradnja pri Orehu mnogo dražja in predvsem zamudna. O tem bi se bilo še treba dokončno prepričati «brez senc dvoma, če zares ni moč in zakaj ni moč zgraditi tovarne pri Orehu», kot pravi torkovo poročilo KPI. Ta preveritev bo seveda vplivala zgolj na dokončno stališče do napovedane lokacije.

Govorimo predvsem o boljunskem delu napovedane razširitve industrijskega pristanišča, kjer je zemlja najbolj intenzivno obdelana, kjer se bo industrijsko področje Boljuncu najbolj približalo in kjer bo naš človek najbolj prizadet, tako z gospodarskega kot z narodnostnega vidika.

Za večino tamkajšnjih lastnikov pomeni last in obdelovanje zemlje dodatni vir dohodkov, za druge gmotno gotovost, zato bodo lastniki prizadeti ne glede na zagotovila, da se bo EPIT s prizadetimi lastniki predvsem neposredno pogajal.

Za kmetijsko dejavnost, ki je na Tržaškem v ogromni večini v slovenskih rokah, pomeni izguba teh površin nov udarec.

Kljub zagotovilom in trditvam, da novo podjetje pri Boljuncu ne sme predstavljati umetne spremembe etničnega značaja področja in da le občina lahko daje pobude za nova naselja in urbanizacijo, ni težko prerokovati, da bo bližina tovarne objektivno terjala novega stanovanjskega prostora, do katerega lahko pride na zadružno ali privatno pobudo, proti kateri bo občina nemočna, če bodo te pobude v skladu z urbanističnim načrtom, saj sam predsednik Berzanti trdi, da se ne sme postavljati nobena ovira naravnemu človeškemu, gospodarskemu in družbenemu razvoju. Tako zgrajenega stanovanjskega prostora prav gotovo ne bodo zasedli Slovenci, morda le v najmanjši meri. Pritisk na nacionalne pozicije Slovencev bo torej že v nekaj letih močan.

(Nadaljevanje na 2. strani)

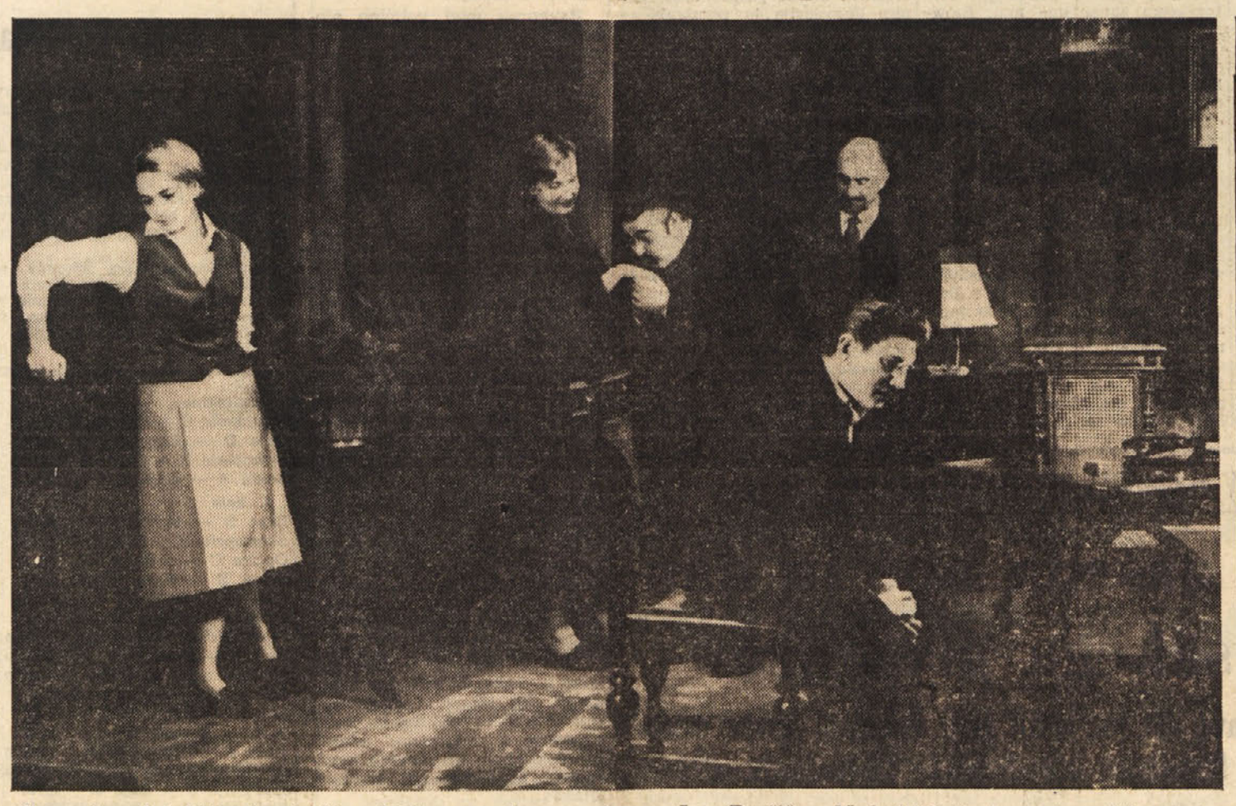

Slovensko gledališče je sinoči v Kulturnem domu z dramo Iva Brnčiča «Med štirimi stenami» začelo gledališko sezono 1967-68, ki bo še posebno bogata zaradi številnih gostovanj najuglednejših slovenskih in hrvaških dramskih in opernih gledališč v okviru praznovanja 100-letnice slovenskega gledališča. — Na sliki prizor iz Brnčičeve drame.

Nerealno štetje

Nikoli nismo resno jemali trditve italijanskih nacionalističnih žurnalistov, da je število v slovenske šole vpisanih otrok v primerjavi z učenci italijanskih šol ključ za izračunavanje številčne moči slovenske manjšine na Tržaškem. Menili smo, da teh trditev, napisanih «pro uso delphini», ne jemljejo resno niti razumni ljudje in odgovorni politiki na italijanski strani. Toliko bolj nas je tedaj začudilo, da se je tega «argumenta» poslužila uradna revija predsedstva vlade «Vita italiana» v svojem članku «Il gruppo etnico sloveno nel territorio di Trieste», objavljenem v številki letošnjega avgusta. Kakor da bi pisec članka sam dvomil v neoporečnost številk o konsistenci slovenske etnične skupine, pravi, da tudi drugi podatki potrjujejo od ISTAT (Osrednjega statističnega instituta) objavljene številke «Altri dati del resto, lo confermano *ad abundantiam*». Ta «ad abundantiam», natisnjen celo s poudarkom v kurzivi nas zelo zanima. Morda bomo še doživeli, da nam bo revija v bodoče odkrila še «altri dati», še druge kriterije za ugotavljanje, koliko nas je Slovencev na Tržaškem in v Italiji sploh. Zares smo radovedni na te števne sisteme.

Za danes se moramo omejiti samo na sistem štetja pripadnikov naše manjšine s primerjavo števila učencev slovenskih odnosno italijanskih šol, ker članek navaja konkretno samo ta «sistem».

Avtor članka trdi, da potrjuje število učencev slovenskih šol izid ljudskega štetja, v katerem so našteli leta 1961 na Tržaškem ozemlju 25.582 Slovencev. V šolskem letu 1961-62, ko se je vršilo ljudsko štetje, je bilo v osnovnih in nižjih srednjih šolah, ki jih obiskujejo šoloobvezni otroci, vsega 2109 učencev. Odstotno razmerje med šoloobvezno slovensko mladino in celotno od statističnega urada priznanih Slovencev bi bilo 8,24 odst. Menim, da smemo odstotek z zelo majhnimi izpremembami uporabiti tudi za izračunavanje (seveda če naj velja kriterij revije «Vita italiana»), koliko Slovencev je bilo na Tržaškem ozemlju recimo leta 1945. V šolskem letu 1945-46 je obiskovalo slovenske osnovne šole in edino nižjo srednjo šolo 4892 učencev. To število bi po teoriji «Vita italiana» utegnilo biti vsaj približno 8,24 odst. vseh pripadnikov slovenske etnične skupine. Po tem računu nas je torej bilo tega leta 59.368 ali tam okoli. Tudi po drugem računu pridemo do istega števila. Razmerje med 4892 učenci v letu 1945-46 in 2109 učenci v letu 1961-62 je enako kot 2,3 proti 1. Torej pomnožimo 25.582 v letu 1961 naštetih Slovencev z 2,3 pa pridemo do števila 59.838 Slovencev v letu 1945.

Uporabimo metodo «Vita italiana» še enkrat z izračunavanjem številk, ki jih je navajal guverner general Airey v svojem poročilu varnostnemu svetu za čas od 15. septembra do 21. decembra 1947. V tem poročilu pravi statistika o šolstvu, da je bilo tedaj (šolsko leto 1947-48) na italijanskih osnovnih in nižjih srednjih šolah 22.717 učencev, na enakih slovenskih šolah pa 5463 učencev, kar znaša 19,3 odst. skupnega števila šoloobveznih otrok. Statistike iz tistih časov nam povedo, da je bilo januarja 1948 prisotnih na Tržaškem ozemlju 295.546 prebivalcev. Če naj bo razmerje med šoloobveznimi otroci in ostalim prebivalstvom vedno neko stalno merilo, potem znaša 19,3 od 295.546 še vedno 57.040; število ki naj bi predstavljalo konsistenco Slovencev.

Ne da bi imeli volilne rezultate za ustrezen sistem štetja pripadnikov slovenske etnične skupine omenjam le kot kroniko, da nas je Zavezniška vojaška uprava še leta 1949 cenila na osnovi takratnih občinskih volitev na 63.000 Slovencev.

Kako to da se je od leta 1945 do leta 1961, torej v 16 letih znižalo število Slovencev na manj kot polovico (za tiste, ki verjamejo številkam ljudskega štetja)?

Če je to res, potem imamo opravka s pravcatim genocidom? No, ni potrebno, da je človek posebno bister in razgledan, da je le preživel zadnjih dvaiset, dvaindvajset let sredi tržaškega življenja, da more ugotoviti, da je bila splošna politična situacija v letu 1945 taka, da je bilo povsem razumljivo, da je ogromna večina slovenskih staršev (žal tudi takrat ne vsi) vpisala svoje otroke v slovenske šole. Vsi nadaljnji svetovnopolitični in domači dogodki pa so situacijo tako izpremenjali, da je nacionalistična in tudi še povampirjena fašistična nestrpnost delovala kakor slana na svobodno izbiro šole otrokom slovenskih staršev.

Pri rokah imam nekaj podatkov o prestopih učencev slovenskih šol na italijanske šole. Podatki za šolsko leto 1948-49 se nanašajo na 18 slovenskih osnovnih šol. V tem letu se je prepisalo na italijanske šole 116 učencev, ki so prejšnje leto (1947-48) obiskovali še teh 18 slovenskih šol. Po logiki pisca citiranega članka so ti otroci in njihovi starši bili ob koncu šolskega leta junija 1948 še Slovenci, tri mesece nato, 1. oktobra pa — Italijani. Pa vendar se narodna pripadnost ne zamenja kot umazana srajca! Seveda so isti razlogi kot za prestop iz slovenske v italijansko šolo vplivali tudi na večji vpis slovenskih novincev v italijanske šole. Ta beg se je potem še nadaljeval. Tako imam za 17 šol v šolskem letu 1949-50 zabeleženih še 93 uskokov in v letu 1950-51 za iste šole 71 uskokov. Po večletnem naglem padcu se je vpis v slovenske šole ustalil. Ni pa na tej točki meje med Slovenci in Italijani, ki so nezavedni, manj zavedni ali pretirano preplašeni oportunisti. Če bi ne bilo tako, potem bi oblast kršila zakon o slovenskem šolstvu, ko namešča na slovenske šole učiteljstvo, ki

D. L.

(Nadaljevanje na 2. strani)

STALIŠČE KMEČKE ZVEZE IN ZVEZE MALIH POSESTNIKOV

O razširitvi industrijskega področja

Izvršna odbora Kmečke zveze in Zveze malih posestnikov, zbrana na skupni seji v soboto 21. oktobra 1967, da proučita vprašanje v zvezi z razširitvijo komprenzorija Ustanove za tržaško industrijsko pristanišče, sta ugotovila, da sta obe organizaciji že v preteklosti dosledno in odločno nasprotovali razlaščevanju zemljišč, potrebnih za obstoj in razvoj kmetijstva na tržaškem področju.

Pri tem se sklicujeta predvsem na stališče, ki je bilo soglasno osvojeno na občnem zboru Kmečke zveze v Trstu 26. februarja t.l. in sta strokovni organizaciji slovenskih kmetov glede tega vprašanja ugotovili:

Ni mogoče nasprotovati napredku in industrializaciji, toda Kmečka zveza in Zveza malih posestnikov sta bili vedno in bosta vedno nasprotni obsežnim nediskriminiranim razlastitvam, sta in bosta vedno slovenskim kmetom ob strani, ko so prisiljeni braniti svojo zemljo. To sta storili, ko so bili v nevarnosti vrtnarji na Kolonkovcu in je ob njihovi enotni akciji in ob podpori vsega tržaškega občinskega sveta to področje kmetijstvu ohranjeno, kot tudi pri vprašanju Hudega leta. Ob razlastitvah za naftovod je bila skupno med Kmečko zvezo in Zvezo malih posestnikov in s Slovenskim gospodarskim združenjem dana pobuda za ustanovitev konzorcija in za enotno organizirano akcijo za obrambo vseh prizadetih, pri čemer je bilo takrat tudi ugotovljeno, da so zaradi tega slovenski lastniki zemlje dosegli bolj sprejemljivo odškodnino, kot v vsem prejšnjem žalostnem razdobju razlastitev. Na zasedanju 13. aprila letos pa je izvršni odbor Kmečke zveze v soglasju z Zvezo malih posestnikov v zvezi z napovedanimi razlastitvami zopet izrazil odločno nasprotovanje vsaki novi vinkulaciji zemljišč in zahteval, da se predvsem z deželnim ali državnim zakonom popravi statut Ustanove za tržaško industrijsko pristanišče, zlasti kar se tiče ugotavljanja javne koristi, pristojnosti, ki jih ustanova ima, sestave upravnega odbora in postopka pri morebitnih razlastitvah.

Pri odtujevanju kmetijskih površin je treba upoštevati naslednja načela: 1. voditi se morajo neposredna pogajanja med nakupovalcem in lastnikom; 2. pri odmeri odškodnine je treba upoštevati ne samo golo kupoprodajno vrednost odtujenega zemljišča, temveč tudi razbitje in splošno škodo, ki je prizadejana kmetijskemu obratu kot samostojni gospodarski enoti (orodje, živina, naprave, socialno zavarovanje, ostala zavarovanja, drugi prispevki itd.); 3. uradno zagotovilo, da bodo imeli prednost pri zaposlovanju v novih industrijskih obratih prizadeti razlaščenci; 4. v skladu s splošnimi načeli obeh organizacij neposrednih obdelovalcev zemlje, kot tudi v skladu s stališči glede razvoja industrijskega pristanišča morajo biti soudeleženi pri odločitvah, ki se jih neposredno tičejo, predstavniki kmetov, zaradi česar Kmečka zveza in Zveza malih posestnikov zahtevata, da je v upravnem svetu Ustanove za tržaško industrijsko pristanišče tudi njuno predstavništvo, kot najbolj prizadete kategorije.

Obe organizaciji pozivata prizadete, naj združeno branijo svoje koristi, ker je preteklost dokazala, da je konzorcialna pot edina učinkovita za dosego njihovih pravic.

Izvršna odbora Kmečke zveze in Zveze malih posestnikov ugotavljata, da je bila s spremembo gospodarske strukture prizadejana tudi splošna škoda slovenskemu prebivalstvu kot narodnostni skupini, zaščiteni z ustavnimi načeli, zaradi tega mu je treba dati tudi v tej zvezi primerno zadostitev in zagotovila proti raznarodovanju našega podeželja.

V zvezi s temi že večkrat izraženimi ugotovitvami obeh strokovnih organizacij kmetov na tržaškem področju, ki vključujeta neposredne obdelovalce zemlje skoro v celoti, je treba ponovno poudariti, da ne sme biti gospodarski razvoj usmerjen v vključen napredek industrializacije in v izključno škodo posameznih kmetov in kmetijstva na našem področju na splošno, kateremu do sedaj ni javna uprava posvetila nobene ali skoraj nobene pozornosti.

Kmetijstvo na našem področju ima stvarne možnosti, da ob primerni podpori predstavlja pomembno gospodarsko panogo in igra zelo važno vlogo pri splošnem gospodarskem in socialnem razvoju. Od njega pa so se do sedaj zahtevale samo žrtve v imenu zatrjevanega skupnega interesa, medtem ko ugotavljata, da te žrtve niso prinesle obetanih rezultatov niti kar se tiče gospodarskega napredka niti kar se tiče zaposlovanja delovne sile.

Zato izvršna odbora Kmečke zveze in Zveze malih posestnikov zahtevata, da se spremeni splošna usmeritev socialno-gospodarske politike in da se v naši pokrajini prizna kmečki dejavnosti vloga, ki ji gre tudi glede na splošne potrebe vsega prebivalstva, kot oskrbovalki prvovrstnih kmetijskih pridelkov. Zaradi tega morajo biti tržaški kmetovalci pravično zastopani po organizacijah, ki jih skoro v celoti vključujejo, v vseh organizmih in komisijah dežele ter drugih lokalnih ustanov in uradov, kjer se odloča o splošnih gospodarskih usmeritvah, zlasti pa še glede razvoja kmetijskih dejavnosti. Istočasno pa je treba, da se iz skladov lokalnih ustanov, dežele in države, pa tudi iz «fonda za Trst» zagotovijo potrebna sredstva, da se prvič delno povrne škoda, ki je bila kmetijstvu prizadejana zaradi dolgoletnih razlastitev in drugič, da se mu ustvarijo podobni pogoji, kot se ustvarjajo za obstoj in razvoj ostalih gospodarskih dejavnosti.

DAN MEDNARODNE SOLIDARNOSTI Z VIETNAMSKIM LJUDSTVOM

Mogočne demonstracije v Washingtonu proti nadaljevanju vojne v Vietnamu

Demonstracije so bile tudi v drugih ameriških mestih in v vseh večjih mestih sveta - Incidenti med demonstracijami v nekaterih italijanskih mestih - Sestanki in zborovanja v Jugoslaviji

WASHINGTON, 21. — Danes se je začela v Washingtonu mogočna demonstracija proti vojni v Vietnamu, ki se bo nadaljevala jutri in v ponedeljek. Že včeraj so pričeli prihajati tisoči demonstrantov iz vseh ameriških držav, tudi iz oddaljenega Teksasa in Chicaga, da se udeležijo protestnega pohoda na Pentagon.

Jutri in v ponedeljek se bodo demonstranti zbrali na velikih travnikih v bližini Pentagona. Kmalu čez poldne je bila zbrana pred Lincolnovim spomenikom ogromna množica sto tisoč ljudi in demonstranti so še dalje prihajali. Na velikem zborovanju so govorili številni govorniki. Eden od teh je ostro obsodil predsednika Johnsona in dejal: «Pravi sovražnik, in to iskreno mislimo, je Lyndon Johnson, ki smo ga izvolili kot kandidata miru leta 1964 in nas je v treh mesecih izdal.» Pri demonstracijah sodelujejo skoraj vsa gibanja, ki se potegujejo za mir.

Po zborovanju pred Lincolnovim spomenikom se je razvil dolg sprevod do Pentagona, ki je močno zastražen. Vlada je dovolila množično zborovanje, toda je opozorila, da bo ostro nastopila proti vsakemu poskusu invazije Pentagona ali kakršni koli prekinitvi normalnega delovanja vlade. Že od davi je razmeščenih okoli velikega poslopja Pentagona, kjer je zaposlenih 27.000 uradnikov, 6000 vojakov. Poleg tega 4000 vojakov narodne straže nadzoruje glavne strateške točke v mestu, 20.000 vojakov pa je pripravljenih v bližini prestolnice.

Predstavniki vlade so izjavili, da upajo, da vojaki «ne bodo prisiljeni nastopiti». Voditelji «odbora za narodno mobilizacijo» za konec vojne v Vietnamu pa so sporočili, da nameravajo izvršiti nekatere akcije državljanske nepokorščine, ki niso predvidene v dovoljenju za zborovanje. Nekateri demonstranti so izjavili, da nameravajo v ponedeljek zjutraj ustvariti «človeške pregrade» na travnikih in na vseh cestah, ki peljelo k Pentagonu, da preprečijo uradnikom dostop v poslopje. Oblasti pa so poudarile, da morajo demonstranti še pred polnočjo v nedeljo izprazniti travnike okoli Pentagona. V nasprotnem primeru bodo proti njim nastopili s silo.

Tajnik za obrambo McNamara je že od davi v svojem uradu v Pentagonu. Johnson pa je ostal v Beli hiši in je v stalnem stiku s Pentagonom. Okoli predsednikove rezidence so uvedli posebno varnostno službo. Davi je bilo na delovnem mestu v Pentagonu samo tri tisoč uradnikov, ki so dobili ukaz, da ne zapustijo svojih uradov. Glavna naloga «braniteljev» je preprečiti, da bi demonstranti vdrli v poslopje. Oblasti dopuščajo možnost, da demonstrantom uspe vdreti na hodnike, ki vodijo v središče poslopje, kjer so uradi načelnikov glavnega štaba.

Nekaj po 14. uri po krajevnem času (ob 19. uri po srednjeevropskem času) je število demonstrantov, ki so začeli korakati po mostu čez reko Potomac proti Pentagonu, narastlo na 150.000 in je stalno naraščalo.

Pred sprevodom je skupina demonstrantov nosila «baklo miru», ki so jo pred nekaj meseci prižgali v Hirošimi in so jo prenesli 27. avgusta v San Francisco, od koder so jo štafete prenesle čez ves kontinent do Washingtona, kamor je prispela davi. Na en kilometer dolgi poti, ki loči Lincolnov spomenik od Pentagona, se je zbrala ogromna množica, tako da se je sprevod s težavo premikal in množica je stalno naraščala. Prihajale so številne delegacije belcev in črncev. Prišla je tudi delegacija mesta Oaklanda, kjer že od ponedeljka nadaljuje ostre demonstracije pred nabornim uradom.

Sproti ko je pred Pentaganom naraščala množica demonstrantov, je naraščal tudi pritisk na kordone policajev in vojakov. Prve skupine, ki so prišle v bližino Pentagona, so takoj skušale odpreti vrzel, da bi se približale poslopju, toda so naletele na oster odpor vojaške policije. Množica je začela metati na vojaške policaje paradižnike in prazne steklenice.

Nastali so tudi incidenti med množico, v katero so se pomešali nacistični izzivači. Medtem je množica vedno bolj naraščala in incidenti so postajali vedno številnejši. Policija je aretirala več voditeljev pohoda in drugih demonstrantov. Spopadi med demonstranti in policijo so se ponavljali kakih sto metrov pred glavnim vhodom v Pentagon.

V New Yorku pa se je več tisoč ljudi udeležilo začetka «patriotične vigilije», tj. vrste ceremonij in sprevodov, s katerimi hočejo dokazati, da Amerika podpira svoje vojake v Vietnamu. Organizatorji pravijo, da bodo podobne manifestacije organizirali v vseh ameriških mestih.

Predsednik Johnson pa je prav danes podpisal zakon, ki določa strožje kazni za nedovoljene demonstracije v bližini kongresa. Zakon sta predstavniška zbornica in senat odobrila v četrtek. Zakon določa zaporno kazen do šestih mesecev in do petsto dolarjev globe za vsakogar, ki «nezakonito vstopi v kongresno palačo ter se nasilno obnaša v poslopju». Strožje kazni so določene za tiste, ki uporabljajo strelno orožje, eksploziv in zažigalna sredstva v bližini palače.

Demonstracije proti ameriški napadalni vojni v Vietnamu so bile tudi v drugih mestih ZDA in v številnih mestih držav vsega sveta v okviru dneva mednarodne solidarnosti z vietnamskim ljudstvom. V Parizu se je demonstracij udeležilo več tisoč demonstrantov. Demonstracije in zborovanja so potekala brez incidentov. Več demonstrantov se je zbralo pred ameriškim poslaništvom, ki je bilo močno zastraženo. Podobne demonstracije so bile v Oslu, kjer so demonstranti razbili šipe na oknih ameriškega veleposlaništva ter pomazali zidove z barvo. Tudi v Dublinu so demonstranti demonstrirali pred ameriškim veleposlaništvom, kjer so zažgali Johnsonovo sliko. V zahodnem Berlinu je demonstracije organiziralo okoli trideset organizacij. V mestu so odredili strogo varnostne ukrepe. Nad demonstranti je krožil ameriški helikopter. Demonstracije so bile tudi v drugih zahodnonemških mestih.

S sestanki, protestnimi zborovanji in drugimi manifestacijami so danes Jugoslovani v skoro vseh večjih mestih proslavili 21. oktober, dan mednarodne solidarnosti z borbo vietnamskega ljudstva. V zvezi s tem dnevom je bila danes v Beogradu slovesna seja jugoslovanskega koordinacijskega odbora za pomoč vietnamskemu ljudstvu, katere so se poleg članov odbora udeležili tudi visoki državni in politični funkcionarji. Na seji je podpredsednik jugoslovanske zveze za mir, enakopravnost in neodvisnost narodov in član koordinacijskega odbora Jože Smole prikazal junaško borbo vietnamskega ljudstva.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Področja, kjer so bili v zadnjem času v Vietnamu najhujši boji. Še posebno se nadaljujejo ostri spopadi v bližini demilitariziranega področja, kjer zbirajo Američani veliko število vojakov, ki utrjujejo svoje položaje ter obstreljujejo vasi in naselja v demilitariziranem področju

POSVETOVANJA V NEW YORKU O SREDNJEM VZHODU

Egiptovske ladje potopile pri Port Saidu izraelsko vojno ladjo, ki se je približala

Indira Gandi zaključila obisk v Kairu - Naser sprejel Beeleya
Pripravljena nova resolucija, ki bo predložena varnostnemu svetu

NEW YORK, 21. — Glavni tajnik OZN U Tant je danes izjavil, da je pripravljena nova resolucija za rešitev spora na Srednjem vzhodu s posredovanjem varnostnega sveta. Izjavil je, da mu je znana vsebina resolucije, ne ve pa, kakšno stališče bodo zavzele države članice sveta. Potrdil je, da glavna skupščina, ki je sicer sklenila, da bo obravnavala vprašanje Srednjega vzhoda z vso prednostjo, ne bo o tem razpravljala ves prihodnji teden v pričakovanju nastopa varnostnega sveta.

Ameriški delegat Goldberg se je danes znova pogovarjal z egiptovskim zunanjim ministrom Riadom. Goldberg bo kmalu odšel v Washington, da poroča državnemu departmaju o posvetovanjih.

V Kairu je predstavnik vrhovnega poveljstva oboroženih sil ZAR javil, da so pomorske enote ZAR potopile danes izraelsko ladjo, ki je zaplula v egiptovske teritorialne vode severno od Part Saida. Ladja je bila potopljena po kratkem spopadu z egiptovskimi enotami. Vse egiptovske ladje so se nepoškodovane vrnile v svoja oporišča. V Tel Avivu so potopitev potrdili.

Predsednica indijske vlade Indira Gandi je odpotovala danes iz Kaira, kjer je bila dva dni. Pogovarjala se je z Naserjem o Srednjem vzhodu in o nalogah nevezanih držav.

Naser in Indira Gandi izražata v skupnem sporočilu zaskrbljenost zaradi sedanjega stanja na Srednjem vzhodu in poudarjata nujnost pravične rešitve; zlasti je potreben umik izraelskih čet z zasedenega ozemlja. Zatem poudarjata, da se ne sme nobeni državi dovoliti, da bi izkoristila uporabo sile za razširitev svojih ozemeljskih in političnih smotrov. Indira Gandi je zagotovila Naserju, da indijsko ljudstvo podpira Arabce in pravico Palestincev. Naser in Indira Gandi sta znova poudarila zaupanje v politiko nevezanosti.

Politični krogi v indijski prestolnici z zadovoljstvom ugotavljajo zmerno ozračje, ki je značilno za egiptovsko politiko v zvezi s sedanjo krizo na Srednjem vzhodu. Pri tem pa poudarjajo, da se rešitev krize ne zdi blizu.

Naser se je davi zasebno pogovarjal eno uro z britanskim posebnim odposlancem Beeleyem. Še prej se je Beeley sestal z ministrskim podpredsednikom Mohiedinom.

Jutri bo Beeley odpotoval v London. V poučenih krogih pravijo, da sta se Naser in Beeley strinjala, da je zaželena obnovitev diplomatskih odnosov med ZAR in Veliko Britanijo. Zatrjuje se, da se bodo ti odnosi morda obnovili še pred koncem leta. «Al Ahram» piše, da bo Beeley poročal v ponedeljek britanskemu zunanjemu min. Brownu o svojih posvetovanjih v Kairu.

V Parizu so objavili pojasnilo, ki pravi, da bo v celoti ostala v veljavi prepoved dobavljanja orožja Srednjemu vzhodu, ki so jo uvedli ob izbruhu arabsko-izraelske vojne.

Gospodarski odnosi SFRJ - Zah. Nemčija

BEOGRAD, 21. — Delegacija zveznega združenja zahodnonemške industrije je končala danes v Beogradu razgovore z zastopniki jugoslovanskega gospodarstva. V skupnem sporočilu se ugotavlja, da je v razgovorih prišla do izraza obojestranska želja po razširitvi in poglobitvi gospodarskih odnosov. Dogovorili so se, da se pristojnim organom zvezne gospodarske zbornice Jugoslavije in združenja zahodnonemške industrije predloži, da se v okviru teh ustanov ustanovi stalen jugoslovansko-zahodnonemški gospodarski odbor, ki bi se ukvarjal z vprašanjem gospodarskega sodelovanja in da se v Beogradu in Koelnu formirata tajništvi tega odbora. Med sedemdnevnim bivanjem v Jugoslaviji se je delegacija zahodnonemške industrije razgovarjala z zastopniki gospodarskih zbornic ter zastopniki bank in gospodarskih organizacij v Zagrebu, Beogradu in Ljubljani. Zastopnike zahodnonemške industrije je sprejel danes tudi član zveznega izvršnega sveta Toma Granfil. Po današnjih razgovorih je vodja zahodnonemške delegacije Schultz izjavil novinarjem, da se odpirajo nove možnosti za gospodarsko sodelovanje med obema državama.

NOV «REKORD» V ZGODOVINI ITALIJANSKEGA PARLAMENTA

Zbornica zaseda noč in dan brez vsakega premora

Odločno stališče ter povezava KPI, PSU in KD proti obstrukciji skrajne desnice glede zakona o deželah - Preplah, ko so našli sumljiv predmet na Montecitoriu

RIM, 21. — Nadaljuje se zasedanje poslanske zbornice in tokrat nepretrgoma od 10. ure včeraj dopoldne, tako da sedaj zbornica zaseda brez najmanjšega premora in bo zasedala, dokler se ne konča splošna razprava o členu 5 in o popravkih, ki so jih predložili liberalci in misini. Ta sklep je sprejela zbornica ob 4.30 ponoči.

Četrti člen so odobrili okrog 3. ure. Nato pa je prišlo do ponovnih proceduralnih razprav, nakar je večina izkoristila incident, ki ga je povzročil misinski poslanec Franchi, in je izglasovala stališče, da se razprava nepretrgoma nadaljuje.

Ponovno nima nobenega smisla, da se podrobneje spuščamo v vprašanje postopka, saj samo odražajo odločno voljo večine, da se odobri vseh 26 členov zakona o volitvah v dežele brez najmanjšega zavlačevanja in da se razbijejo obstrukcijski manevri desnice.

Vendar pa je bila današnja razprava tudi dramatična, ko je policija prejela anonimno obvestilo, da je bil postavljen v prostore poslanske zbornice peklenski stroj, ki so ga sluge v resnici našli na hodniku «oprsij» poleg salona «della lupa». Osebje poslanske zbornice je takoj postavilo okrog sumljive naprave vreče peska. Vojaški minerji so pregledali napravo in ugotovili, da je sestavljena iz normalne budilke povezane z žicami, v zavoju pa ni bilo dinamita, temveč običajni mavec. Skrivnostni zavoj so našli nekaj čez opoldne in je generalno ravnateljstvo za artilerijo poslalo enega svojih najboljših specialistov, ki je zelo kmalu ugotovil, da gre za nenevarno zadevo. Specialist podčastnik Giovanni Circhietta je dejal, da gre za zelo podobno napravo, kot so jo našli pred nekaj tedni na avstrijskem veleposlaništvu, z razliko, da je takrat bil v zavoju cement, tokrat pa mavec. Podčastnik je tudi dejal, da so napravo morali postaviti v zgodnjih jutranjih urah. Vsa zadeva je zelo skrivnostna, saj je sedež poslanske zbornice stalno zastražen in gre verjetno v tej zvezi za poskus, da se tudi na tak način razprava zavleče.

Ob 18. uri je poslanska zbornica dosegla rekord trajanja enega zasedanja, ki je «vztrajal» od leta 1949, ko so odobrili atlantski pakt in ko je zbornica zasedala 76 ur. Vendar pa so takrat zasedali brez vsakega premora, medtem ko so tokrat zasedanje dvakrat prekinili zaradi pomanjkanja dovoljenega števila poslancev. Vendar pa skoro ni dvoma, da bo tokratno zasedanje tudi po tej plati «rekordno», saj se nadaljuje in predvidevajo, da bodo odobrili peti člen šele jutri zjutraj.

Po prejšnjih dneh pa kaže sedaj poslanska zbornica novo sliko, ko je v dvorani in po hodnikih ponovno prisotnih malo poslancev. Sprejem predloga o neprekinjeni seji in o zavrnitvi vsakega proceduralnega zavlačevanja je namreč povzročil, da niso več možna vmesna glasovanja in s tem tudi ni več potrebna stalna prisotnost več kot polovice poslancev. To pa so poslanci večine izkoristili, da so si privoščili vsaj kako urico počitka, ker bodo morali biti jutri ponovno prisotni, saj bodo na vrsti nova glasovanja. Pri vsem tem pa je zanimivo tudi dejstvo, da je v zbornici prisotnih zelo malo poslancev desnice, ki se samo vrste na govorniškem odru in katerim v nobenem primeru ni treba zagotavljati večine prisotnosti.

Zvečer so se sestali v poslanski zbornici ministra za proračun Pieraccini in za zaklad Colombo, guverner Banca d'Italia Carli in generalni državni računovodja Stamati, ki so razpravljali o kritju, ki bo potrebno, ko bo država prevzela dolgove zavarovalnih ustanov. Potrebna sredstva bodo delno črpali iz rezerv proračuna za letošnje leto, delno pa jih bodo vključili v proračuna za prihodnji dve leti.

Predsednik poslanske zbornice Bucciarelli Ducci je zvečer sprejel tajnika PLI Malagodija. Po razgovoru je Malagodi dejal, da ga je predsednik zbornice vprašal glede nadaljnjega stališča liberalcev v zvezi z razpravo v zbornici. Malagodi je odgovoril, da gre za tako pomembno vprašanje, da ni »mogoče spremeniti stališča«. To praktično pomeni, da se bo dosledna obstrukcija PLI v poslanski zbornici nadaljevala.

Volkspartei sprejema «paket»

BOCEN, 21. — Izvršni odbor Südtiroler Volkspartei je danes odobril resolucijo, ki priporoča rimski in dunajski vladi, da nadaljujejo pogajanja za «učinkovita med. narodna jamstva» in glede «bodočih sporazumov o Južni Tirolski». Izvršni odbor je tudi sklenil, da bo redni kongres stranke 2. decembra v Bocnu. Prisotnih je bilo 51 od skupno 60 delegatov, od katerih je 48 glasovalo za resolucijo, dva sta se vzdržala, eden je glasoval proti.

Resolucija se sklicuje na prejšnjo, ki je bila sprejeta 23. marca letošnjega leta, vendar takrat z zelo majhno večino, ko je Magnagu z veliko težavo uspelo zbrati večino na osnovi «paketa» odnosno italijanskih ponudb. Kot takrat, pa tudi tokrat, resolucija zelo odločno zahteva mednarodna jamstva.

Predlog za ugotavljanje umskega stanja svetovnih politikov

SYDNEY, 21. — Neki avstralski zdravnik je predlagal, naj mednarodno združenje psihiatrov ustanovi posebno komisijo, ki naj bi ugotavljala umsko stanje svetovnih voditeljev. To je predlagal dr. Oscar Schmalzbach, ki je psihiatrični svetovalec pravosodnega ministrstva v Novem južnem Valesu, s pismom, ki ga je poslal avstralskemu listu «Medical Journal».

Schmalzbach piše, da bi politiki, ki se udeležujejo konferenc na visoki ravni, potem ko so opravili z letalom dolga in utrudljiva potovanja, lahko spravljali v nevarnost svetovni mir. Zdravnik pravi, da po takem potovanju nimajo politiki časa, da bi zopet pridobili svoje psihično in umsko ravnotežje, ki je toliko bolj potrebno, ker imajo pogostoma opravka z resnimi mednarodnimi izjemnimi vprašanji. «To, pravi Schmalzbach, bi lahko bil eden od vzrokov in verjetno eden glavnih vzrokov za žalostno stanje na svetu.»

Mogočne demonstracije

(Nadaljevanje s 1. strani)

stva in poudaril pomen nedavne mednarodne konference za mir v Vietnamu, ki je bila v Stockholmu, in na kateri je bila dosežena akcijska enotnost vseh svetovnih organizacij. Smole je poudaril, da se narodi Jugoslavije aktivno zavzemajo za zmago vietnamskega ljudstva, za zagotovitev njihovih pravic in za mir, in sporočil, da so jugoslovanski narodi doslej poslali vietnamskemu ljudstvu kot pomoč 21 pošiljk krvne plazme, zdravilne opreme in drugega materiala. Jože Smole je govoril tudi o pomenu novega programa fronte narodne osvoboditve Južnega Vietnama in poudaril, da se v tem dokumentu jasno vidijo oblike bodoče notranje ureditve ter notranje in zunanje politike v Vietnamu. S seje so bile poslane brzojavke solidarnosti fronti narodne osvoboditve Južnega Vietnama, vietnamskemu odboru za obrambo svetovnega miru v Hanoju in ameriškemu odboru za prenehanje vojne v Vietnamu v Washingtonu.

Množične demonstracije proti vojni v Vietnamu so bile tudi v vseh večjih mestih Italije. Na zborovanjih so govorili številni govorniki in obsodili ameriško napadalno vojno ter pozivali na solidarnost z borbo vietnamskega ljudstva. V nekaterih mestih so se demonstranti spopadli s policaji in s fašisti. V Turinu so policaji ustavili sprevod, ki je bil namenjen pred ameriški konzulat. Demonstranti so tedaj odšli pred prefekturo. Pozneje so se v bližini trga Castello posedli po tleh, in tedaj so jih skušali policaji in karabinjerji razgnati. Bilo je nekaj ranjenih in nekaj so jih aretirali.

Podobna demonstracija je bila tudi v Genovi. To mesto je telefonsko povezano z Londonom, s Stockholmom, Kopenhagnom, Parizom in z Washingtonom. Po telefonu so si izmenjali poslanice. Nastopili so številni govorniki.

V Firencah se je zborovanje, ki ga je organiziral florentinski odbor za mir in svobodo v Vietnamu, udeležil tudi prof. Seam Gerwasi, ki poučuje na ameriški oxfordski univerzi in je bil član urada gospodarskih svetovalcev Eisenhowerjeve uprave.

Veliko zborovanje v okviru protestov proti vojni v Vietnamu je bilo tudi v Londonu, kjer so se demonstranti zbrali na Trafalgar Square in so nato odšli v sprevodu pred rezidenco ministrskega predsednika.

V Amsterdamu so se med demonstracijami številni demonstranti spopadli s policijo. V Kopenhagnu so bile demonstracije pred ameriškim poslaništvom, ki so ga stražili vojaki. Demonstranti so zažgali deset ameriških zastav in se zatem spopadli s policaji.

V Moskvi je ameriški poslanik sprejel delegacijo demonstrantov, ki so mu izročili resolucijo, ki obsoja ameriški napad v Vietnamu.

Na Japonskem so demonstracije proti vojni v Vietnamu organizirali v številnih mestih. V Tokiu je bilo nekaj manjših incidentov med študenti in varnostnimi silami.

Predsednik japonske vlade Sato je prišel prav danes na uraden obisk v Sajgon, kjer pa se je ustavil samo štiri ure. Svoj obisk je namreč skrajšal zaradi smrti bivšega predsednika japonske vlade Jošide. Na letališču je Sata sprejel general Ki. Po posvetovanju s sajgonskimi voditelji je Sato izjavil, da je bil glavni smoter njegovega obiska v Sajgonu «osebno prepričati se o stališču in načrtih južnovietnamskih voditeljev in ugotoviti možnosti miru in stabilnosti v Aziji».

Kar se tiče vojne v Vietnamu, je izjavil, da ni mnenja, da je Japonska «pripravljena imeti posebno vlogo posredovalke v vojni». Pripomnil je, da je zelo težko najti ključ za rešitev, in dodal: «V Sajgonu sem ugotovil, da voditelji želijo obnovitev miru in globoko spoštujem njihovo željo.»

Sato je glede prekinitve ameriškega bombardiranja Severnega Vietnama zavzel povsem ameriško stališče, češ da se ustavitev bombardiranja lahko odloči, «če bo jamstvo, da bo ta prekinitev pripeljala do otipljivih rezultatov». Dodal je, da to za sedaj ni mogoče zaradi «vzajemnega sumničenja med severom in jugom». Zatem je dejal, da «sestavljata sever in jug en sam narod, eno samo pleme in zato ne bi smelo biti spopada».

Ostre obsodbe v Grčiji

ATENE, 21. — Vojaško sodišče je danes izreklo ostre kazni na procesu proti 38 osebam, ki so obdolžene vohunstva in kršitve izrednih zakonov. Dvajset let zapora so prisodili Dimitriju Petrosi, za katerega je sodišče mnenja, da je vodil skupino odporniškega gibanja. Njegove tri neposredne sodelavce — Glinosa, Sotirosa in Crisiosa so obsodili na 17 let, nekega atenskega stavca, ki je tiskal protidržavne proglase, tudi na 17 let. Na zaporne kazni od 10 do 1 leta so obsodili ostale študente in delavce. Vseh enajst žensk pa so oprostili, odnosno so jih obsodili samo na kazni, za katere je predvidena pogojna obsodba.

Javni tožilec je v svojem zaključnem govoru dejal, da gre za odporniško gibanje, ki je bilo ustanovljeno po komunističnem vzgledu, da so obtoženci delili proglase, povzročili eksplozije in da so hoteli z nasilnimi sredstvi spremeniti obstoječi režim v Grčiji. V ta namen so za 4. november pripravili večjo manifestacijo.

Bulajićev film «Bitka na Neretvi»

BEOGRAD, 21. — Petindvajsetega oktobra se bo začelo snemanje novega Bulajićevega filma «Bitka na Neretvi», filma o slavnih dnevih narodnoosvobodilne borbe, o reševanju ranjencev v 4. sovražni ofenzivi. V tej bitki se je pet partizanskih divizij s skupno 25.000 borci pod neposrednim poveljstvom maršala Tita borilo proti 140.000 pripadnikom sovražnih nemških, italijanskih, četniških in ustaških enot. Bitka se je končala z zmago partizanov nad sovražnikom s forsiranjem Neretve in rešitvijo 4500 ranjenih borcev. Te dni sta bili opravljeni dve generalni vaji, pri katerih so sodelovali pripadniki JLA, ki bodo nastopili v filmu bodisi kot partizani ali kot pripadniki sovražnih enot. Da bi se pripadniki sovražnih formacij čim verneje prikazali, pomagata Bulajiću kot svetnika neki nemški polkovnik in italijanski svetovalec za vojaška vprašanja Angelo Rossi. Pri snemanju filma bodo sodelovali mnogi domači in tuji umetniki, med njimi Sergej Bodnarčuk, Orson Welles, Kurt Jürgens in drugi. Pri snemanju filma se bo uporabila najmodernejša tehnika. Predvideva se, da bo snemanje trajalo do aprila.

BEOGRAD, 21. — Ob smrti «Che» Guevare so se danes člani izvršnega komiteja CK ZKJ Nijaz Dizdarević, generalni tajnik izvršnega odbora zvezne konference SZDL Jugoslavije Beno Zupančič in član izvršnega odbora Muhamed Kesetović vpisali v knjigo žalosti v veleposlaništvu republike Kube.

Industrijski velikan v Boljuncu

(Nadaljevanje s 1. strani)

Treba bo torej poleg pravične in sprejemljive cene, do katere prizadeti lastniki pripomorejo tudi sami, s tem da se zaradi predsodkov in nezaupanja ne bi ločeno, vsak zase pogajali, ampak da s skupnimi poštenimi pobudami dosežejo najvišjo ceno, ki je mogoča. Poleg tega bo treba drugim omogočiti drugačne rešitve, ki so povezane z zemljo.

Razkorak med količino vloženega dela med industrijo in kmetijsko proizvodnjo je splošen svetovni pojav, v Italiji zelo pereč, toda nikjer ni morda zavzel takšnih dimenzij, kakor prav na Tržaškem. Zato ni nič čudnega, če tako malo ljudi živi pri nas danes od zemlje in iščejo svoje zaposlitve v drugih gospodarskih dejavnostih.

Kljub nekaterim vsedržavnim in deželnim ukrepom, je bilo za izboljšanje kmetijstva, za olajšanje obdelovanja zemlje in za uvedbo intenzivnega obdelovanja s strani oblasti na Tržaškem tako malo ukrenjenega in še to brez načrtnosti. Kar je bilo storjenega, je bila predvsem privatna pobuda, ki je zato tembolj hvale vredna. Zato je krivična trditev, da ni več zanimanja za obdelovanje zemlje, iz česar bi se dalo sklepati, da so lastniki zemlje krivi, če je danes stanje v kmetijstvu, kakršno je. Če bi bilo iz javnih sredstev storjenega nekaj bolj velikopoteznega v tem pogledu, bi kmet, predvsem zaradi bližine mesta in klimatskih razmer, zemlje ne zapuščal.

Zato je treba in to brez odlašanja, nekaj storiti v tem pogledu. Za izvedbo pripravljalnih študij so poklicane javne ustanove z neposredno udeležbo slovenskih strokovnih organizacij in slovenskih strokovnjakov.

Načrte bo treba seveda izvesti z javnimi sredstvi. Vse to bi bilo v skladu z glavnimi smotri vsedržavnega in deželnega načrtovanja.

Nacionalno ogroženost Slovencev v dolinski občini bo treba preprečiti z učinkovitimi ukrepi s strani oblasti in tu mora priti do izraza načelnost v odnosu do slovenske narodne skupnosti, o čemer je govoril tajnik KD Coloni in akcija PSU, ki ta načela vedno poudarja.

Gotovo ni to vse, kar je treba v tej kruti realnosti storiti, saj se človek ob podobnih udarcih spomni na dolgo vrsto tistega, kar bi moralo biti storjenega, zato da bi slovenska narodnostna skupnost postala enakopravna. Od ukrepov, ki jih zaman terjamo, do obljub, ki niso bile izpolnjene. Vsekakor pa bo treba prav v zvezi z zemljišči v Boljuncu poleg navedenega izvršiti določene korekture ter razen že navedenih tudi v drugih oblikah popraviti škodo in izpolniti sprejete obveze v odnosu do Slovencev ter čimprej izvesti reorganizacijo EPIT, njenega ustroja in načina delovanja in postaviti končno piko na nebrzdano razlaščevanje.

Nerealno štetje

(Nadaljevanje s 1. strani)

pošilja svoje lastne otroke v italijanske šole. Po teoriji, ki jo razlaga pisec članka v reviji «Vita italiana», so vsi ti učitelji Italijani in torej ne spadajo po 5. členu zgoraj navedenega zakona v slovenske razrede. V tem primeru nam je kar žal, da ne moremo sprejeti teorije «Vite italiane». Žal nam je zato, ker nam ti šolniki s svojim ravnanjem ne dajejo nobenega jamstva, da so sposobni izvajati učni program, «ki ne sme biti obrnjen v smer, ki bi nasprotovala narodnemu značaju učencev». Tako zavita kot kozji rog je formulacija zadnjega odstavka 4. člena «Posebnega statuta o zaščiti pravic narodnostnih manjšin», pa vendar dovolj jasna, da tudi po mednarodnem dokumentu opravičuje željo vseh zavednih staršev, da bi si ti šolniki izbrali drugo, njim bolj primerno službeno mesto.

Sicer to ne spada prav točno v okvir tega članka.

V ostalem pa smo mnenja, da bo ugledu in resnosti revije «Vita italiana», ki je končno le glasilo predsedstva demokratične vlade, koristilo, če bo uredništvo take «argumente» in števne «sisteme» prepustilo tistim časopisom, ki ne morejo skriti svoje nostalgije po časih, ko je propagandni «strokovnjak» in minister Göbbels razlagal, da je treba laž toliko časa ponavljati, da ji še sam verjameš.

Konzul Alessi v Novi Gorici in Tolminu

BEOGRAD, 21. — Novi generalni konzul v Kopru dr. Mario Alessi je opravil danes svoj prvi uradni obisk občinskim skupščinam v Novi Gorici in Tolminu. Med obiskom v Novi Gorici je predsednik občinske skupščine Vižintin seznanil dr. Alessija z razvojem malega obmejnega prometa, sodelovanjem med Novo Gorico in Gorico, s pripravami za graditev avto ceste Villesse-Ljubljana in z načrti za racionalno izkoriščanje Soče na obmejnem področju.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

V SINOČNJEM FINALU V BLIŽANJU 10. SŠI

Zlato prvi postavi Šd Krasa srebrno kolajno Škamperlu C

Druga zgoniška ekipa na tretjem mestu pred Krasom C

Sinoči se je na stadionu «Prvi maj» zaključilo po dveh dneh srditih «borb» tekmovanje v bližanju. Največji uspeh so dosegli predstavniki zgoniškega Krasa, ki so uvrstili v polfinale kar tri ekipe. Edino Č postava Škamperla se je postavila po robu drugim tekmecem in se ji je posrečilo uvrstiti v finale, kjer pa je morala kloniti bolj točnim in mirnim Zgoničanom. V borbi za tretje mesto pa sta se spoprijeli dve ekipi Krasa.

Sredi tekmovalnega sporeda so podelili kolajne zmagovalcem v planinsko-orientacijskem pohodu in v ruskem kegljanju. Na koncu so podelili lovorike tudi najboljšim v bližanju.

Izidi dveh dni tekmovanja so naslednji:

Predtekme

Škamperle C — Cankar D	21:1
Gaja D — Breg A	21:11
Škamperle B — Sokol B	21:13
Sokol A — Gaja	21:9

I. kolo

Kras B — Škamperle	21:20
Škameprle E — Sokol Č	21:19
Občine C — Sokol C	21:19
Sokol E — Barkovlje D	21:15
Kras D — Gaja A	21:15
Škamperle Č — Sokol D	21:9
Barkovlje B — Cankar C	21:0 p.f.
Gaja D — Cankar B	21:0 p.f.
Škamperle B—Barkovlje S	21:0 p.f.
Občine A — Škamperle D	21:7
Kras C — Škamperle F	21:5
Breg — B Gaja B	21:12
Kras A — Barkovlje E	21:0 p.f.
Opčine B — Barkovlje C	21:0 p.f.
Barkovlje Č — Gaja C	21:13
Škamperle A — Sokol A	21:19

II. kolo

Kras B — Škamperle E	21:5
Opčine C — Sokol E	21:2
Škamperle Č — Kras D	21:8
Gaja D — Barkovlje B	21:16
Opčine A — Škamperle B	21:7
Kras C — Breg B	21:3
Kras A — Opčine B	21:4
Škamperle A—Barkovlje Č	21:9

Četrtfinale

Kras B — Opčine C	21:2
Škamperle Č — Gaja D	21:5
Kras C — Opčine A	21:16
Kras A — Škamperle A	21:11

Polfinale

Kras A — Kras C	21:17
Škamperle Č — Kras B	21:20

Finale za 3. mesto

Kras B — Kras C 31:24

Postavi

KRAS B — Angel Milič, Edi Milič, Milko Milič, Valter Kobau.

KRAS C — Boris Simoneta, Bruno Milič, Zvonko Simoneta, Igor Guštin.

Finale za 1. mesto

Kras A — Škamperle Č 31:1[illegible]

Postavi

KRAS A — Anton Kobau, [illegible] Štrekelj, Oskar Milič, Viktor [illegible]

ŠKAMPERLE Č — Niko Š[illegible]perle, Silvij Kolombin, Elio P[illegible] Vid Pegan.

OBVESTILO

ODBOR ZA REKREACIJ[illegible] ŠPORTE 10. SSI je na svoj[illegible] 21. t. m. sklenil naslednje: [illegible] Cankarja E, ki se je udeleži[illegible]ninsko-orientacijskega pohod[illegible] izloči iz lestvice, ker dva člana[illegible]štva nista bila vpisana za [illegible] v tej panogi.

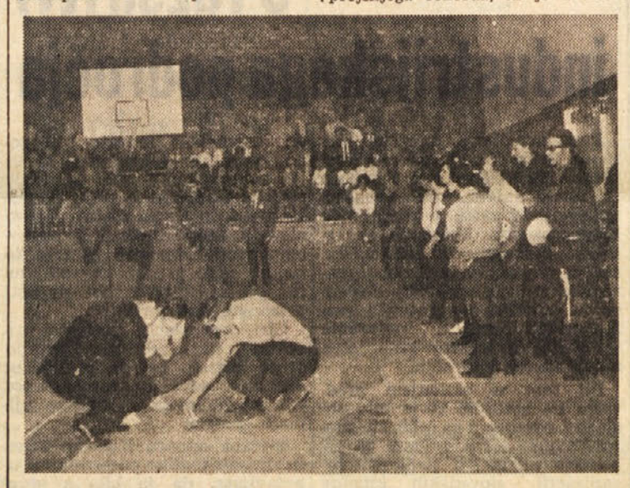

Sodniki med merjenjem na tekmovanju v bližanju

PREDOLIMPIJSKI TEDEN V MEHIKI

Vrsta svetovnih rekordo[illegible] na kolesarskem dirkališč[illegible]

Zmaga Jugoslavije v vaterpolu nad Italijani

CIUDAD MEXICO, 21. — Cela vrsta svetovnih rekordov danes [illegible] cementni stezi kolesarskega dirkališča, kjer so v teku vožnje [illegible] olimpijskega tedna. Prvi rekord je zabeležil Čeh Jiri Daler, ki [illegible] med izločilnimi zasledovalnimi vožnjami prevozil 4 km dolgo p[illegible] v rekordnem času 4'45"94. Prejšnji rekord je s 4'50"21 pripadal [illegible] landcu Tymenu Gronu.

Takoj zatem je sovjetski kolesar Omar Pakadze zabeležil na 200 m z letečim startom čas 10"69/100. Prejšnji rekord je z 11" pripadal Italijanu Santeju Gaiardoniju. Ta rekord je zdržal le malo: Italijan Luigi Borghetti je isto progo prevozil v 1'01"14 in tako postal novi svetovni rekorder.

Mihajl Kolučev (prav tako Sovjetska zveza) pa je dosegel rekord na 1 km z letečim startom. Njegov čas 1'01"3 je precej boljši od prejšnjega rekorda, ki je z 1'06"1 pripadal Italijanu Pinarellu.

Zadnji rekord dneva pa je [illegible]ležil Italijan Gianni Sartori [illegible] 1 km dolgi progi s startom [illegible]sta. Sartori je progo prevo[illegible] 1'04"61 in s tem postal tudi [illegible] italijanski rekorder. Drugouv[illegible] Francoz Pierre Trentin pa [illegible]segel, tako kot skoraj vsi [illegible] tekmovalci, nov državni re[illegible] Končni vrstni red vožnje na [illegible] s startom z mesta je naslednj[illegible]

1. Gianni Sartori (It.) 1'04"61 [illegible]tovni in ital. rekord)
2. Pierre Trentin (Fr.) [illegible] (franc. rekord)
3. Klaas Balke (Hol.) 1'05"66 [illegible] rekord)
4. Daniel Morelon (Fr.) 1'[illegible]
5. Aleksander Agapov (SZ) [illegible] (sov. rekord)
6. Daniel Goens (Belg.) [illegible] (belg.) rekord)
7. Jose Mercado (Meh.) [illegible] (meh. rekord)
8. Mitsuro Inamura (Jap.) [illegible] (jap. rekord)
9. Matsaru Nakatami (Jap.) [illegible]
10. Raul Vasquez (Kuba) [illegible] (rekord Kube)

V hoji na 20 km je prvo [illegible] pripadlo domačinu Pedraz[illegible] tem ko je Italijan Abdon P[illegible] ki je bil favorit, zasedel šele [illegible] mesto. Vrstni red na cilju [illegible]slednji:

1. Jose Pedraza (Meh.) 1.[illegible]
2. Hans Reimann (Vzh. N[illegible] 1.35'36"
3. Genadij Agapov (SZ) 1.[illegible]
4. Georgi Kiss (Madž.) 1.[illegible]
5. Kausuo Saito (Jap.) 1.36'[illegible]
6. Abdon Pamich (It.) 1.36'[illegible]
7. Vittorio Visini (It.) 1.37'[illegible]
8. Dieter Lindner (Vzh. N[illegible] 1.38'32"
9. Vincamin Soldatanko (SZ) 40"28"
10. Aleksander Bilek (ČSSR) 1.[illegible]

V vaterpolu so Jugoslovani [illegible] magali Italijane 7:5 in se tak[illegible] drali na vrh lestvice A skup[illegible] B skupini pa je Madžarska p[illegible] gala Vzhodno Nemčijo, 3:2.

SINOČI V PRIJATELJSKI TEKMI

100 točk Gulf Oila Lloydu Adriaticu

LLOYD: De Gioia, Welker, Zovatto, Schergat 9, Poli 4, Fortunati 8, Bianco 6, Bicci 18, Tarabocchia 6, Apostoli, Narder 4, Lonero 5.

GULF OIL: Jim Patterson 8, Tom Wynn, R.B. Lymann, Carl Head 16, Dick Kolberg 16, Ricardo Duarte 9, George Dalzell 11, Les Powel 7, Vic Bilger 14, D. Rodriguez 4, Randy Dolven, Gary Palladino, Bob Buisson 4, Stan Pelcher 1, Jef Richey 12.

SODNIKA Ce[illegible]e in Di Majo.

Gulf Oil je brez težav premagal Lloyd Adriatico. Sloviti Američani, ki vsako leto prihajajo v Evropo, da bi pokazali novosti ameriške košarke, niso proti tržaški peterki najbolje presenetili. Sicer so bili domačini skromen nasprotnik, da bi lahko ocenili moč teh Američanov, ki so atletsko res odlični.

Kaj so v bistvu pokazali ameriški zvezdniki? Pressing po celem igrišču, kar je vedno spravljalo v težave domačine, ki so naivno zapravljali dragocene žoge. Pokazali so predvsem ameriško šolo. Met s skoka, hitre podaje itd., kar je zadostovalo, da so dali Lloydu 100 točk. Od Američanov sta najbolj zadovoljila Head in Dalzell, med domačini pa Schergat in Bicci.

KOŠARKA

Med naraščajniškima peterkama

Prijateljska tekma Servolana-Bor

Danes bodo Borovi naraščajniki odigrali prijateljsko tekmo s košarkarsko ekipo Servolane. Srečanje bo za mlade borovce primeren in zahteven trening pred prvenstvom, ki se bo začelo prihodnjo nedeljo, 22. oktobra. Sicer to ni prvi nastop mladih košarkarjev Bora, kajti plavi so že odigrali prijateljske tekme z Zarjo, Sokolom, Mivarjem, bila pa so to zgolj trening srečanja. Danes pa se bodo borovci v uradni tekmi spoprijeli s Servolano, proti ekipi torej, ki bo s plavimi nastopila na bližnjem prvenstvu.

Nedvomno je to važen trenutek za našo košarko, kajti prav od teh malih odvisi bodočnost te športne panoge, ki pri nas ni našla ravno največjega navdušenja, pa čeprav je ta disciplina zelo prikladna za slovenske atlete (predvsem zaradi značaja). Boru je uspelo zbrati že zadovoljivo število naraščajnikov (14 elementov), prepričani pa smo, da bo kmalu mlada Borova košarka asimilirala še mnogo novih atletov. In šele tedaj bomo lahko govorili o pravem naraščaju, ki bi nedvomno kmalu dal odlične sadove.

Za današnjo tekmo proti Servolani naj bi nastopili naslednji košarkarji: Starc, Bogatec, Segina, Livio in Sandi Pertot, Stojan in Valter Corbatti, Širca, Marc, Košuta.

Tekma Servolana — Bor bo na škedenjskem košarkarskem igrišču ob 10. uri.

NOGOMET

BELFAST, 21. — V okviru [illegible]nirja za pokal evropskih [illegible] je Severna Irska premagala [illegible] Škotsko 1:0 (0:0). Gol je d[illegible] v 22' d.p. Clemente.

* * *

CARDIFF, 21. — Angleška [illegible]zentanca je danes premagala [illegible] (1:0) moštvo Valesa. Gole s[illegible] segli: v 34' p.p. Peters, v [illegible] R. Charlton, v 45' Ball iz [illegible] metrovke.

KOLESARSTVO

COMO, 21. — Franco Bit[illegible] danes zmagal v dirki po L[illegible] diji, ki je bila na 266 km [illegible] progi. Vrstni red na cilju [illegible] naslednji:

1. FRANCO BITOSSI 6 ur [illegible] s povprečno hitrostjo 38,479 [illegible]
2. Gimondi z zaost. 31"
3. Poulidor (Fr.)
4. Zimmerman (Fr.)
5. Panizza
6. Pussuello

«SLOVENIJA - COMMERCE»
SPLOSNO AGENCIJSKO-POSREDNISKO PODJETJE
CERKNICA — Partizanska 9
RAZPISUJE
naslednja delovna mesta:

Direktorja podjetja
POGOJI: 1. Ekonomska fakulteta s petletno prakso [illegible] posredniškem podjetju;
2. višja strokovna izobrazba ter 10 let prak[illegible] se v posredniškem podjetju.

Računovodja
POGOJI: 1. Srednja ekonomska izobrazba ter 5 l[illegible] prakse v gospodarski organizaciji.

Komercialist
ki imajo več let prakse v posredniški[illegible] podjetjih ter srednjo ali višjo strokov[illegible] izobrazbo.

Ponudbe z dokazili poslati na UO podjetja «Slove[illegible]nija - Commerce» — Cerknica, Partizanska 9.
Razpis velja 15 dni od objave

ERSKINE CALDWELL

Jesenska snubitev

Že dva meseca ali nemara še dlje je nosil Amos Williams slehernо nedeljo vrč svojega lanskega jabolkovca Esteri Tibbets in sedaj je menil, da je že čas, da se kaj zgodi. Amos se je že vse leto poskušal oženiti z Estero, toda Ester je imela dobro vpeljano farmo in lepo število gospodarskih poslopij, pa je mislila, da ji je tudi tako čisto dobro. Skoraj vsake nedelje zvečer je kazalo, kako je Ester že pripravljena privoliti v poroko, medtem je pa že zmanjkalo jabolkovca in moral je oditi pa čakati, da mine še en teden, ko bo znova poskusil.

Ko se je v ponedeljek zjutraj vračal na delo v tovarni, so drugi hoteli vedeti, če se je prošlo noč kaj pripetilo. Vsi v tovarni so vedeli, da je Amos vse mogoče poskušal, samo da bi se oženil z Estero še pred zimo, preden bo nastopilo hladno vreme. Amos je začel prinašati Esteri po vrč jabolkovca, ker je eden od možakarjev dejal, da ženska, ko se dovolj napije jabolkovca, vzame vsakega.

«Amos, kaj ti je sinoči rekla Estera?» je vprašal eden izmed ljudi in mežikal ostalim. «Je-li rekla, da te bo vzela?»

Nekaj minut ni Amos ničesar rekel. Ves teden je tovarna delala palčice za lizike, čez nedeljo je pa prišlo spet novo veliko naročilo. Amos je vzdignil vzvod in prilagodil stroj, da bo metal palčice na njegovo klop, medtem ko so vsi čakali okoli njega, da bi slišali kaj o Esteri.

«Nemara je prehitro zmanjkalo jabolkovca,» reče. «Trenutek sem že pomislil, da bo pristala na ženitev, pa najbrž ni bilo dovolj jabolkovca.»

«Veš kaj, Amos,» reče nekdo izmed ljudi resno, «prihodnjo nedeljo boš moral nesti dva vrča jabolkovca. Ko sem jaz snubil svojo ženo, nisem mogel ničesar storiti, vse dokler ji nisem — kadar koli sem jo obiskal — prinesel po dva vrča. Torej ji moraš nesti dva vrča, Amos. To bo učinkovalo, da bodo stvari šle pravo pot.»

«Pa bom res moral kaj takega storiti,» reče Amos. «Ampak v sodu je že malo jabolkovca. Ostalo mi je samo še kakšnih pet — šest galon. Pa tudi zima že prihaja. Če se z Estero ne bova kmalu vzela, bom moral kupiti odeje.»

«Amos, nesi ti prihodnjo nedeljo Esteri dva vrča, a če ves ta jabolkovec ne bo deloval, ti bom jaz dal pet galon iz svojega lastnega soda.»

Amos je potegnil jermen na svojem stroju, ki je začel izmetavati palčice za lizike. Čim bolj se je bližala zima, tem neprijetneje se je počutil. Z Estero se je nameraval poročiti, preden bi se noči ohladile, da bi mu ne bilo treba kupovati novih odej. Sestra mu je odnesla vse koce, ko se je preteklo pomlad možila, pa jih ji sedaj ne more vzeti nazaj. Estera pa ima dovolj odej, tako da bi v tem primeru to zimo lahko rabil njene. Vse se bo dobro izteklo, samo če Estera pristane, da se poroči z njim. Živel bi v Esteri ni hiši, ki je za miljo bliže tovarni od njegove in tako bi mu ne bilo treba toliko pešačiti, kadar gre na delo.

Vse do konca tedna je bil Amos obupan. Že od torka je pritiskal mraz, njegova edina odeja pa je bil star rumenkast koc, za katerega je sestra rekla, da ga ne bo potrebovala.

V nedeljo proti večeru je Amos napolnil dva vrča svojega lanskega jabolkovca in ju vzel s seboj, da obišče Estero. Ko je prišel tja, je želel, da bi Estera takoj začela z njim piti. Estera je imela rada jabolkovec, posebno takega, ki je bil že eno leto star in sta že pred deveto uro en vrč izpraznila. Amos ni ves večer spregovoril nobene besede o ženitvi. Računal je, da bo bolje počakati s pogovorom o tem dotlej, ko bosta načela drugi vrč.

Estera je iz drugega vrča počasno potegnila in preden se je vsedla, pe odplesala nekaj korakov.

«Dober je ta jabolkovec, Estera,» je rekel ko za uvod.

Estera je ponesla spet kozarec k ustom in napravila dva ali tri požirke.

«Amos, tvoj jabolkovec je zmerom dober.» Nasmehnila se mu je. Amos si je z dlanmi drgnil kolena, da bi z njih zdrgnil temnomodri madež. Rad je poslušal, kako Estera hvali njegov jabolkovec.

«Fantje iz tovarne so mi obljubili, da mi bodo poklonili poln sod, ko se bom oženil,» se je nesramno zlagal.

Pogledal je Estero v upanju, da bo na njenem obrazu zapazil kakšno znamenje, kako je na njo vplivala skrbno skovana bajka. Estera je brezizrazno gledala v strop, ko da ne ve, zakaj jo Amos vsako nedeljo obiskuje s svojim lanskim jabolkovcem. Amos je natočil še en kozarec iz vrča.

Medtem ko je Estera pila jabolkovec, je Amos proučeval kup debelih blazin in odej, ki so ležale na postelji v sosedni sobi. Ko je videl Esterine odeje, je bil bolj odločen kakor kdajkoli — tisti hip bi se ženil. Ni videl nobenega smisla, da bi prihajal vsak teden v njeno hišo in ji nosil svoj dobri jabolkovec, ko bo pa — če se bosta vzela — tu vsako noč in bo dobri jabolkovec ostal samo njemu.

Tudi tokrat, ko je prinesel dva vrča, je vedel, da je to zanj najboljša priložnost v življenju. Ako bo Estera izpila oba vrča jabolkovca in bo še zmeraj odklanjala njegovo snubitev, potem nima nobenega smislu, da bi še kakšno kapljo potrošil za njo.

Estera je izpraznila kozarec in ga vrnila Amosu. Postavil ga je na mizo in se ozrl, da je videl, kako je Estera s palcem in kazalcem privzdignila rob obleke in brezbrižno vrgla koleno čez koleno. Takoj je vedel, da je drugi vrč napravil svoje, zakaj Estera ves ta čas, kar ji je prinašal samo po en vrč, ni še nikoli tako živahno vrgla nogo čez nogo. Natočil je še en kozarec in si navdušeno mel roke, medtem ko je ona nosila kozarec k ustom.

«Estera, v hranilnici imam nad sedem tisoč dolarjev,» je začel. To je bila stvar, ki jo je vedno omenjal, preden jo je vprašal, če ga hoče vzeti. «Moja farma in poslopja so vredni tri tisoč dolarjev in nimam nobenih dolgov.»

Ester je privzdignila oči in pogledala Amosa. Oči so ji bile videti zaspane, vendar pa je bila budna.

«Ne nameravam se poročiti,» reče in se sploh prvič nasmehne. «Želim ostati taka kot sem, Amos.»

To je bilo edinkrat — odkar je zahajal k njej — da ji je jabolkovec udaril v glavo. Vznemirjeno je gledal, presenečen spričo njenega naglega odpora.

«Ampak koci...» se nervozno zagovori.

«Kakšni koci?» ga vpraša, se opre na komolce, potem pa vstane in gre po sobi. Jabolkovec jo je povsem omamil.

«Zima prihaja — hladno vreme!» je obupno tarnal.

«Kakšno hladno vreme pa, Amos?» se je spet zasmejala.

«Pravkar sem mislil na odeje,» reče brezupno.

Estera gre do vrat in pogleda v svojo sobo. Amos se ji približa in obstoji pred njo.

«Amos, saj nimam nobenih kocev,» se nasmehne Estera, «zato pa imam dovolj blazin in odej.»

«Rad bi, da bi se vzela,» je zamolklo rekel. «Ali se hočeš omožiti z menoj?»

Estera ga grobo odrine in se vrne nazaj v sobo. Tako neumno se je hihitala, da še govoriti ni mogla.

Amos stopi k mizi in ji nalije še kozarec jabolkovca. Ko je pila, je bežno pogledal v skoro prazni vrč in se takoj zavedel, da mora pohiteti, ako hoče dobiti njeno privoljenje, preden bo jabolkovec pošel.

Ko mu je vrnila prazen kozarec, ga je Amos postavil na mizo in jo prijel za roko, preden se mu je mogla iztrgati. In potem, ko jo je tako držal, da ga ni mogla odriniti, jo je poljubil. Ker je vedel, da se ga bo skušala iznebiti, jo je objel z obema rokama in jo držal dokler ji je govoril o ženitvi.

«Estera, hočem, da se poročiš z menoj,» se je boril proti njeni moči, «kajti če se ne vzameva, bom moral kupiti nove odeje za zimo.»

Estera ga je suvala in praskala, Amos jo je pa še čvrsteje držal. Videl je, kako je pobesnela, hkrati pa se ni mogla premagati, da bi se ne hihotala, bedasto kakor poprej. Amos je natočil poslednji kozarec medtem, ko jo je z eno roko držal.

Ko jo je tako še naprej držal z eno roko, ji je nasilno skušal vliti jabolkovec v usta. Zdajci je Amosa pahnila z vso silo in oba sta se zvalila na tla. Amos se ni potolkel, Estera si je pa ob stolu razbila koleno, da ji je na nogi zazijala velika rana. Kri je skozi nogavice kapljala na tla.

«Estera, hočem, da se poročiš z menoj, takoj, preden bo...» začenja ponovno.

Preden pa je mogel izgovoriti še eno besedo, je Estera zgrabila bližnji vrč, v katerem je bil prinesel jabolkovec, in mu ga vrgla v glavo. Samo opazil ga je in se za hip zmedel. Zalučala ga je bila s tako močjo, da se je ob železni peči razletel na tisoč koščkov. Takoj je segla po drugem vrču, toda Amos je bil urnejši od nje. Zbežal je skozi vrata na dvorišče, preden ga je mogla vreči vanj. Ko je bil že na cesti, je ona že bila pred vrati in z vso silo zavihtela vrč nad njim. Amos se je z enim samim skokom vstran izmaknil in stekel naravnost domov.

Ko je prišel domov, mu ni preostalo nič drugega, ko da popije še nekaj več jabolkovca in gre v posteljo. Ker so se stvari tako razvile, je bil tako besen, da je popil trikrat več jabolkovca kot običajno, medtem ko se je spuščal v svojo klet.

In tako se je Amos naslednje jutro odpravil v tovarno, pomirjen z usodo, ki mu ni dovolila, da bi se bil poročil z Estero. Le to mu je bilo žal, da je porabil lanski jabolkovec, pa bo moral kljub temu — kupiti nekaj kocev.

Ko je prišel do tovarne, mu je neki tujec pri vhodu zastopil pot. Človek se ni hotel umakniti, ko je Amos poskušal vstopiti.

«Vi se pišete Amos Williams, kaj ne?» ga vpraša tujec.

«Tako mi je ime, odkar se spominjam,» odvrne Amos nevoljno in noče v tovarno.

«Well, z menoj morate v zapor,» reče tujec in mu pokaže preganjeni papir.

«Zakaj pa?» vpraša Amos.

«Na papirju stoji: Osebni napad na Estero Tibbetts.»

Po cesti je prišel do vrat tovarne človek, ki je bil pred tednom obljubil Amosu pet galon jabolkovca, ko mu je svetoval, da nese Esteri dva vrča. Vprašal je Amosa, kakšne neprilike ima.

«Ti si me spravil v to kašo,» ga je Amos psoval. «Dejal si, da bosta ta dva vrča tako vplivala na njo, da se bo omožila z menoj, sedaj me pa spravlja v zapor zaradi napada!»

«Well, seveda je to slabo, da moraš v zapor in tam izgubljati čas, ampak Amos, vse to si sam zakrivil.»

«Kako: sam zakrivil?»

«Prav tako je, Amos. Žensk je troje vrst: ženska, ki ji je potreben en vrč, ženska, ki sta ji potrebna dva vrča in ženska, ki so ji potrebni trije vrči jakolkovca. Moral bi mi takoj spočetka povedati, da je Estera ženska, ki so ji potrebni trije vrči jabolkovca. Če bi bil to storil, bi ti bil jaz rekel, da ji nesi tri vrče namesto dva.»

Na občnem zboru Glasbene matice v četrtek zvečer v Kulturnem domu je nastopil orkester pod vodstvom Oskarja Kjudra

POROČILO PREDSEDNIKA GLASBENE MATICE DUŠANA HREŠČAKA NA OBČNEM ZBORU

«Prebrodili smo herojsko razdobje dejavnosti Glasbene matice in njene šole»

Šola lahko računa s povprečno 200 gojenci v vsakem šolskem letu

Preden preidemo na redno delo občnega zbora naše osrednje glasbene ustanove, naj mi bo dovoljeno, da se zadržim na kratko na nekaterih vprašanjih in momentih, spričo katerih se letošnji občni zbor GM — 22. po povojni obnovitvi njenega delovanja — odvija v nekoliko drugačnih okoliščinah, in zaradi katerih moremo gledati na njeno nadaljnjo dejavnost z nekoliko večjim optimizmom kot doslej.

Letošnji občni zbor smo sklicali v tej dvorani, ker smo hoteli, pred začetkom občnega zbora, pokazati našim članom in gostom dosedanje vrhunske uspehe naših gojencev, ki so obiskovali in absolvirali srednjo šolo GM.

Sedaj pa še nekaj besed o okoliščini, da se letošnji občni zbor odvija ne več, kot do sedaj, ob zaključku šolskega leta, temveč na začetku novega šolskega leta. Za to spremembo so bili razni tehtni razlogi, najtehtnejši pa je vsekakor okoliščina, da občni zbor ob zaključku šolskega leta soupada s časom, ko je na šoli Glasbene matice največ dela in ko smo že več kot na pragu poletnih počitnic. Pa tudi sicer je nedvomno umestneje in, rekel bi, logičneje, da imamo občni zbor na začetku šolskega leta, ker se novi upravni odbor more takoj — ko ima še živo podobo o problemih naše ustanove, o katerih se razpravlja na občnem zboru, lotiti svojega dela. S tem v zvezi pa je bilo treba spremeniti ustrezni člen naših pravil, kar je opravil izredni občni zbor v juniju letos.

V letošnjem letu smo dokončno prebrodili to, kar bi mogli imenovati herojsko razdobje dejavnosti GM in njene šole. Nadaljnji obstoj naše ustanove je bil do nedavnega na precej tanki nitki: če se ni pretrgala, je to pripisati v glavnem vztrajnemu prizadevanju upravnega odbora, požrtvovalnosti in samozatajevanju profesorskega zbora, pa tudi razumevanju in podpori naše osrednje kulturno-prosvetne organizacije — SKGZ — ki se dobro zaveda, da bi ukinitev GM pomenila zelo hud, da ne rečem usoden udarec kulturno-prosvetni dejavnosti med zamejskimi Slovenci, zlasti če pomislimo, da naši profesorji vodijo naše pevske zbore, naš orkester in aktivno sodelujejo na raznih kulturno-prosvetnih prireditvah in manifestacijah.

Vprašanje finančnega stanja naše ustanove s tem seveda še ni povsem rešeno, vendar smo uspeli doseči raven, ki jo je moč imeti za kolikor toliko zadovoljivo ali vsaj tako, da ne zbuja prevelikih skrbi za njen neposreden nadaljnji obstoj. Poleg izdatne podpore, ki nam še nadalje priteka od naših dosedanjih podpornikov in dobrotnikov, se je tudi odnos oblasti do naše ustanove spremenil v tolišni meri, da se nas, od leta 1965, ko smo dobili prvo enkratno podporo v sicer skromnem znesku 300.000 lir od ministrstva za prosveto, spomnijo redno vsako leto: tako nam je ministrstvo za turizem in prireditve odobrilo za koncertno dejavnost julij-december 1966 400.000 lir, ki pa jih še nismo prejeli; dežela nam je, prav tako za koncertno dejavnost v letu 1965 odobrila pol milijona lir, kar smo že prejeli; zaradi nekega nesporazuma nam dežela ni mogla odobriti enake podpore za leto 1966, odobrila pa nam je pol milijona za letošnje leto, kar bomo dobili, upamo, do konca leta; ministrstvo za turizem in prireditve nam je že odobrilo 400.000 lir za koncertno dejavnost v razdobju julij-december 1967, to pa bomo dobili šele po predložitvi ustrezne dokumentacije o tej dejavnosti, ki jo moramo še pokazati.

Vprašanje finančne podpore iz javnih sredstev za šolo GM pa, na žalost, še ni rešeno, ker je treba najprej rešiti vprašanje javno-pravnega značaja naše šole ali tako, da se ji prizna pravica javnosti, ali pa da se priključi, kot slovenska sekcija, italijanskemu konservatoriju «Tartini». Proučitev tega vprašanja smo poverili nekaterim našim pravnikom in pričakujemo, da bomo to vprašanje načeli konkretno v najkrajšem času in tako mogli dokončno rešiti nele finančno plat naše ustanove, ampak predvsem dobiti javno-pravno jamstvo za obstoj in nadaljnje nemoteno delovanje naše glasbene šole.

Z glasbeno šolo je neposredno povezan tudi obstoj našega orkestra, katerega jedro tvorijo gojenci iz višjih razredov srednje šole. Kakšnega pomena je orkester GM za nadaljnjo dejavnost in rast kulturno-prosvetnega življenja zamejskih Slovencev, ni potrebno posebej poudarjati, ker je to samo po sebi umevno. Z našo šolo je najtesneje povezano tudi gojenje zborovskega petja pri nas, in naši profesorji so s to dejavnostjo precej zaposleni. Pod neposrednim vodstvom profesorjev naše šole je 14 pevskih zborov, od teh je 7 odraslih, 6 pa mladinskih pevskih zborov. Naši profesorji vodijo pevske zbore na Proseku-Kontovelu, v Dolini, Trebčah, Borštu, na Padričah, pri Sv. Ivanu, v Doberdobu in v Štivanu; mladinske pevske zbore pa v Devinu, Nabrežini, na Opčinah, Proseku-Kontovelu, v Trstu in v Dijaškem domu v Gorici.

V svojem poročilu bi se dotaknil tudi konkretnih prireditev (gostovanj), ki jih je organizirala GM.

28. oktobra lani smo imeli v gosteh Slovensko filharmonijo iz Ljubljane pod vodstvom Sama Hubada in s solistom Dejanom Bravničarjem;

16. decembra lani je bil koncert Godalnega komornega orkestra srednje glasbene šole iz Dubrovnika, pod vodstvom našega rojaka Antona Nanuta;

4. marca letos je gostoval pri nas Slovenski oktet;

1. aprila letos smo imeli koncert pevskega zbora GM iz Ljubljane, v počastitev 100-letnice rojstva Mateja Hubada in 75-letnice ustanovitve zbora; dirigiral je Igor Lavrič;

15. aprila je bila baletno-koncertna prireditev Zavoda za glasbeno in baletno izobraževanje iz Ljubljane; dirigirala sta Ciril Verovšek in Janez Bole; vodja baletne šole Lidija Wisiak;

7. junija pa je bil violinski recital Mihe Pogačnika, absolventa srednje glasbene šole iz Ljubljane.

Sedem koncertnih gostovanj ni dosti, pa tudi ni malo, če pomislimo, da se moramo omejiti predvsem na taka gostovanja, za katera obstaja utemeljena domneva, da zaradi njih ne bomo zabredli v finančne težave. Zahtevnejša gostovanja pa so nam iz omenjenega razloga nedostopna, in bi jih mogli uresničiti izključno v primeru, da s tem nujno povezani, največkrat znatni stroški, ne bi šli v naše breme. Toda o tem vprašanju bi bilo treba temeljiteje razpravljati na drugem mestu.

Glasbena matica s svojo šolo se je že tako močno zakoreninila v kulturnem življenju zamejskih Slovencev, da moremo računati s stalnim dotokom gojencev na njeno šolo. Število naših gojencev se je ustalilo in moremo računati s povprečno 200 gojenci v vsakem šolskem letu. S te plati je stanje šole povsem zadovoljivo. Kar je manj zadovoljivo, je okoliščina, da šola razpolaga z zastarelimi in izrabljenimi glasbili: vsi inštrumenti datirajo še izza povojne obnovitve dejavnosti GM, in je postalo nujno, da začenjamo misliti na postopno nadomestitev izrabljenih glasbil z novimi. To je sicer povezano s precejšnjimi stroški, toda najti bo pač treba način in oblike, da odpomoremo temu že precej nevzdržnemu stanju, ki nikakor ni v korist naši šoli.

Tudi naša diskoteka je skromna in bi jo bilo treba povečati in obogatiti z ustreznimi ploščami iz glasbene literature.

Še nekaj besed o šoli GM v Gorici. Ta šola se lepo razvija, le škoda, da še ni postala «last» goriških Slovencev in ni zbudila med njimi tistega zanimanja in naklonjenosti, ki ju do naše šole v Trstu kažejo tržaški Slovenci. Število gojencev v Gorici se je kljub temu večalo in pokazala se je potreba po novi učni moči. Uspelo nam je zagotoviti za to potrebna sredstva in z letošnjim letom smo tam nastavili že znanega glasbenika prof. Vodopivca, našega nekdanjega učitelja, kar bo nedvomno prispevalo k nadaljnjemu razvoju goriške šole GM, ker bo prof. Križmančič našel v tem svojem sodelavcu izdatno pomoč pri opravljanju svojega dosedanjega skoraj težaškega dela.

V preteklem šolskem letu sta nas zapustila za vedno dva zaslužna kulturno-prosvetna delavca, nekdanja učitelja na šoli GM: Ivan Grbec in Milan Pertot. Oba sta prispevala pomemben delež k razvoju slovenske glasbene kulture. Ivan Grbec, čigar glasbeni opus še ni urejen, je posvetil številna dela zborovski pesmi, med najboljše sodijo njegove mladinske pesmi. Milan Pertot je, poleg udejstvovanja kot vodja nekaterih najboljših zborov (Učiteljski zbor in zbor Prosek-Kontovel), harmoniziral stare barkovljanske pesmi in jih s tem rešil pozabe. Za požrtvovalno delo na področju slovenske glasbene kulture jima bomo vedno hvaležni in ju bomo ohranili v trajnem spominu.

Ob zaključku svojega poročila bi se rad zahvalil tov. Juliju Pavletiču za njegovo dosedanje dolgoletno sodelovanje v orkestru GM (bil je tudi predsednik našega orkestra). Če mu njegove nove obveznosti ne dopuščajo še nadaljnjega sodelovanja v našem orkestru, pa upamo, da moremo računati na njegovo pogosto živahno in prizadeto, vedno pa konstruktivno kritiko in sodelovanje pri upravljanju naše osrednje glasbene ustanove.

Na koncu še iskrena zahvala vsem, ki so kakorkoli pripomogli k temu, da se je dejavnost naše šole mogla redno odvijati: našim članom, staršem naših gojencev, podpornikom in dobrotnikom; posebna zahvala gre predvsem SKGZ, pri kateri smo vedno naleteli na razumevanje in podporo, ko smo se znašli večkrat v kritičnih okoliščinah. Prav tako se zahvaljujemo SG in SPZ za njuno sodelovanje in pomoč pri prireditvah v Kulturnem domu.

Ne moremo seveda mimo tega, da se ne bi zahvalil tudi orkestru GM in njegovim članom za njihovo požrtvovalno sodelovanje pri koncertnih prireditvah in gostovanjih.

Hvaležna zahvala tudi slovenskemu tržaškemu tisku, ki zvesto spremlja dejavnost naše glasbene ustanove in s tem prispeva k utrjevanju in poglabljanju glasbene vzgoje in kulture med zamejskimi Slovenci.

Končno naj se še zahvalim tudi članom upravnega odbora GM, profesorjem naše šole in njenemu ravnatelju dr. Demšarju za njihovo vztrajno in požrtvovalno delo, kateremu se imamo v prvi vrsti zahvaliti, da je naša šola ohranila in utrdila svojo strokovno raven in da more biti kos svoji, v določenem pomenu nenadomestljivi vlogi na področju glasbene tvornosti, da niti ne omenim pomena, ki ga ima glasbena vzgoja v okviru narodno-obrambnih prizadevanj slovenske skupnosti v Italiji.

Družba Philips Phonographic Industries izdaja lepo revijo Philips Music Herald, ki je pravzaprav nekakšna propagandna publikacija za gramofonske plošče, ki jih izdeluje Philips. Vsaka številka je bogato ilustrirana. V zadnji tevilki je objavljena gornja slika italijanskega ansambla «I Musici». Od leve na desno: Luciano Vicari (violina), Walter Gallozzi (violina), Mario Centurione (čelo), Maria Teresa Garatti (harfa), Carmen Franco (viola), Arnaldo Apostoli (violina), Felix Ayo (violina), Gino Ghedin (viola), Enzo Altobelli (čelo), Italo Colandrea (violina), Lucio Buccarella (kontrabas) in Anna Maria Cotogni (violina)

Jules Roy:

BITKA ZA DIEN BIEN FU

Dokaz, kako je treba zanimivo snov uporabiti za zanimivo knjigo, je pripoved francoskega novinarja Julesa Roya Bitka za Dien Bien Fu, katere prevod (France Šušteršič) smo dobili te dni na naš knjižni trg. Knjiga francoskega novinarja je namreč napisana tako, kot mora biti napisano dobro dokumentarno delo. Ta knjiga o koncu francoske vladavine v Indokini je lahko zgled, kako je treba pisati dokumentarna dela in kako je lahko tako delo napisano ne samo stvarno, ne samo objektivno, temveč tudi pošteno za obe strani, pa vendar kritično in do konca razgaljujoče vse okolnosti.

Res je, da slovenski prevod tega zanimivega dela dobivamo z zamudo, saj je od takrat minilo že več kot deset let. Toda vprašanje Indokine oz. Vietnama je danes spet prvenstvene važnosti za svetovni mir.

Dien Bien Fu je majhen kraj v severnem Vietnamu, že blizu laoške meje. Tu so proti koncu leta 1953 Francozi natrpali veliko čet, pretežno kolonialnih, veliko orožja, hoteč izsiliti odločujoč spopad s preprosto opremljeno ljudsko armado pod vodstvom Ho Ši Minha. Prepričani so bili, da Vietnamci nimajo težkega orožja in da bo zmaga Francozov ustavila napredovanje ljudske vojske in zaobrnila tok zgodovine. V resnici pa so tu Francozi doživeli strahoten poraz z ogromnimi človeškimi izgubami; porazu je sledil popoln umik Francije iz Vietnama oz. njene takratne posesti, znane pod imenom Indokina. Prav temu francoskemu porazu je sledila še konferenca v Ženevi, ki je Vietnam razdelila na dva dela in ustvarila pogoje za današnji spopad, ki se še vedno bije na vietnamskih tleh.

Francoski novinar je nekaj let po bitki obiskal Dien Bien Fu in se razgovarjal z nekdanjimi vojaki vietnamske vojske. To mu je dalo povod za knjigo, v kateri je kronološko, toda v izredno plastični obliki prikazal ne samo vojne dogodke, temveč tudi vse politične okoliščine in vso predzgodovino usodnega spopada.

Ob odličnem slovenskem prevodu in čedni opremi (Milogoj Dominko) bo ta knjiga prav gotovo veliko brana.

JANKO JARC:

Partizanski Rog

Že dalj časa napovedana knjiga izpod peresa zgodovinarja Janka Jarca je končno vendarle izšla. Izdali sta jo skupaj Dolenjska založba v Novem mestu in Založba Obzorja v Mariboru, ki je Dolenjsko založbo glede na njene težave sprejela v svoje okrilje. Tako je torej predvsem po zaslugi mariborske založbe izšla ta zanimiva knjiga o Partizanskem Rogu. Čedno opremljena knjiga (Uroš Vagaja) z več fotografijami in terenskimi skicami predstavlja zanimiv prispevek k zgodovini slovenskega partizanstva, čeprav pomeni šele predhodnico zajetnega in temeljitejšega dela — kot je zapisal avtor sam — ki bo z vso dokumentarno tehtnostjo tako nam kot bodočim rodovom razkrivalo vso pomembnost Roga in njegovega sosedstva v času osvobodilnega boja in ljudske revolucije. Za prikaz celotnega dela in življenja posameznih partizanskih baz na Rogu, posameznih bolnišnic, tehnik — tiskarn in delavnic pa bodo prej potrebne še monografije, iz katerih bo mogoče sestaviti šele dokončno in zaokroženo delo o tem edinstvenem in v slovenski zgodovini tako pomembnem gorovju.

Kljub temu, da ima knjiga omejen pomen in da je šele zametek bodočega popolnega zgodovinskega pregleda, pa vendarle predstavlja ne samo zanimivo delo o dogajanjih na Rogu in okrog njega v času osvobodilnega boja, temveč tudi knjigo, ki daje bralcu pregled zgodovinskih dogajanj na tem področju, zlasti v času vojne. Čeprav je ta pregled strnjen in sorazmeroma kratek, glede na obseg štiriletnih dogajanj na tem ozemlju, in čeprav gre za stvari, ki pravzaprav niso neznane, pa vendar preglednost gradiva in združitev v eni knjigi dosti pomenita.

Kaj predstavlja Rog, pa ni treba posebej omenjati. Na Rogu je bilo dolgo časa vodstvo, politično in vojaško, osvobodilnega boja. Od tod so vodile niti v vse predele Slovenije. Na Rogu so bile med stoletnimi drevesi skrite partizanske bolnišnice, tu so bile tudi partizanske delavnice in tehnične baze. Sicer pa je igral Rog že v prvi fazi osvobodilnega boja pomembno vlogo, saj je bil varno zbirališče in prezimovališče prvih dolenjskih partizanskih enot ter zatočišče cele vrste krajevnih, rajonskih in okrožnih odborov ter komisij. Zato je bil čas, da je ta knjiga novomeškega zgodovinarja prišla na svetlo, četudi predstavlja šele prvi osnutek bodočega večjega dela.

Seveda je treba poudariti, da gre tudi v tem primeru za knjigo z obsegom prek 250 strani in da torej ne gre za kako drobno delce. Toda ker je bilo na Rogu vodstvo osvobodilnega boja in je delovala več let vrsta bolnišnic in delavnic, je seveda nemogoče na takem obsegu podrobneje prikazati delovanje vseh teh enot in podrobno opisati, kaj vse se je tu dogajalo. Avtor pa je vendar skušal v kratkih obrisih zajeti vse najpomembnejše okoliščine iz zgodovine Roga, zlasti partizanskega

Roga, in se vsaj dotakniti vseh številnih dogajanj. To mu je uspelo v knjigi, ki je zanimivo napisana, ki se zelo lepo bere, ki pa nam vendarle budi željo, da bi zvedeli še kaj več o posameznih okolnostih. Samo koliko zanimivega bi lahko taka in podobna knjiga povedala o življenju na Bazi 20, o političnem vodstvu osvobodilnega boja. Ali pa o življenju v partizanskih bolnišnicah. Pa podrobnosti o roški ofenzivi, ki ji Jarc sicer posveča samostojno poglavje, ki pa bi v večjem obsegu zapolnila lahko cel razdelek knjige, čeprav bi celoten prikaz zajela le monografija

V začetku se avtor dotika zgodovine Roga v pretekiih stoletjih, o Rogu v osvobodilnem boju pa govori v celi vrsti poglavij. Tako na primer prikazuje najprej Rog kot zatočišče prvih partizanov, govori o partizanski pomladi leta 1942, o ofenzivi poleti istega leta, o ponovnem vdoru na Rog v jeseni. Posebno poglavje nosi naslov Italija položi orožje. Jesenski dnevi svobode leta 1943 so opisani v samostojnem poglavju. Samostojna poglavja so posvečena bolnišnicam, bazam, tiskarnam. Tako je Jarčeva knjiga nekje v sredi med podrobnejšimi monografijami, ki naj bi bile posvečene posameznim naslovom, in med širšimi prikazi osvobodilnega boja na določenem področju. Vsebuje pa povzetke in zaključke iz tolikšnega gradiva, da daje tudi v taki obliki ne samo zanimivo, plastično prikazano zgodovino dogajanj na območju Roga, temveč tudi dovolj zaokroženo delo, ki bo spodbujalo k še popolnejši knjigi o Rogu.

Sl. Ru.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 17,2, najnižja 10, ob 19. uri 14,3 stopinje, vlaga 75 odst., zračni tlak 1022 stanoviten, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 19,6 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, NEDELJA, 22. oktobra Zorislava
Sonce vzide ob 6.30 in zatone ob 17.09. Dolžina dneva 10.39. Luna vzide ob 18.56 in zatone ob 10.39.
Jutri, PONEDELJEK, 23. oktobra Severin

SINOČI V KULTURNEM DOMU Z DRAMO «MED ŠTIRIMI STENAMI»

Slavnostna otvoritev nove sezone Slovenskega gledališča v Trstu

V uvodu je predsednik upravnega sveta SG prof. Rauber počastil 100-letnico slovenskega gledališča - Prisotni številni ugledni kulturni predstavniki iz Slovenije - Lepa predstava, mnogo ploskanja in cvetje v poklon ansamblu

S slavnostno premiero Brnčičeve drame «Med štirimi stenami» v Kulturnem domu se je sinoči začela triindvajseta povojna sezona Slovenskega gledališča v Trstu. Vsakokratno otvarjanje nove gledališke sezone predstavlja za nas Slovence v Italiji velik kulturni dogodek, saj je gledališče naša najodličnejša kulturna ustanova, njeno poslanstvo, tu na stikališču narodov in svetov, pa daleč presega poslanstvo katerega koli drugega narodnega gledališča, ker s svojim obstojem in delovanjem ne služi samo krogu svojih obiskovalcev, temveč oplaja, posreduje, zbližuje in dviga na višjo raven naše, ne vedno lahko sožitje.

Toda sinočnja otvoritev ima poleg tega za nas, v Italiji živeče Slovence, še drug velik pomen, ki ga v ničemer ne zmanjšuje današnja stvarnost, da živimo pač izven državnih meja našega narodnega telesa. Letošnja gledališka sezona je namreč vsa posvečena 100-letnici slovenskega gledališča, ki jo naše gledališče praznuje obenem z vsemi drugimi slovenskimi gledališči, zavedajoč se pri tem, da je slovenska gledališka tradicija prav v Trstu globoko zakoreninjena, saj je, kot je poudaril v svojem uvodnem nagovoru pred predstavo predsednik upravnega sveta gledališča prof. Rauber, «Jadranski Slavjan» že l. 1850 pisal o prvi slovenski odrski uprizoritvi v našem mestu.

Posebno slavnostno obeležje v tem praznovalnem vzdušju so dali sinočnji otvoritveni predstavi naše gledališke sezone s svojo prisotnostjo številni ugledni predstavniki slovenskega kulturnega življenja iz matične domovine, med katerimi smo opazili predsednika Slovenske akademije znanosti in umetnosti Josipa Vidmarja, sekretarja za kulturo in prosveto izvršnega sveta SR Slovenije Toma Martelanca, predsednika kulturno - prosvetnega zbora skupščine SR Slovenije dr. Poljanška, predstavnike osrednjih slovenskih gledališč iz Ljubljane in Maribora, vdovo po pokojnem avtorju uprizorjenega dela prof. Vero Brnčič in mnoge kulturne delavce iz glavnih kulturnih središč Primorske od Kopra do Idrije.

Med občinstvom so bili dalje generalni konzul SFRJ v Trstu inž. Marjan Tepina s soprogo, konzul SFRJ Jože Gačnik, mnogi slovenski izvoljeni predstavniki v deželnih in krajevnih upravnih organih, mnogi naši ugledni javni in kulturni delavci, številni gledališki kritiki iz Slovenije in iz Trsta in številni zvesti ljubitelji gledališke umetnosti.

Prof. Rauber je v svojem nagovoru po kratkem orisu gledališke dejavnosti v našem mestu od prvih začetkov pred več kot 100 leti, pa do ponovne oživitve slovenske gledališke besede po 25-letnem nasilnem molku leta 1945, prešel na povojno razdobje našega gledališča in pri tem poudaril, da je «slej ko prej veljavna naša zahteva, naj država z deželo in ostalimi upravnimi enotami prevzame vzdrževanje našega gledališča, ker nam je gledališče nepogrešljiva potreba, prav tako kakor šola. Utemeljena — je dejal prof. Rauber — pa je nadalje tudi naša zahteva, naj tudi novi gledališki zakon, ki se pripravlja, upošteva ne le naš obstoj, temveč tudi našo specifičnost, ki nas — povsem razumljivo — postavlja izven vseh rednih gledaliških kategorij v Italiji. Naše zahteve, naša upravičena pričakovanja nikakor niso pretirana, saj gre za umetniško ustanovo, ki ji nihče ne more odrekati ne profesionalne resnosti ne umetniških dosežkov.»

Potem ko se je spomnil še vseh tistih, katerih imena so za vedno povezana z delom in razvojem našega gledališča, Maria in Valerije Sila, ki sta povezovala naše gledališče z gledališčem v Narodnem domu, Milana Kosiča, Justa Košute, Josipa Fišerja, Modesta Sancina, Jožeta Tirana in Eme Starčeve ter poslal pozdrave nekdanjima članoma Slovenskega gledališča še iz časov Narodnega doma, gospe Janovi in Antonu Požarju, je zaključil z besedami:

«Praznično leto slovenskih gledališč je praznik tudi za naše gledališče v Trstu: ker je Slovensko gledališče in ker je in hoče ostati — kljub meji — del, veja močnega, vedno večjega drevesa slovenskega teatra».

Otvoritvena predstava je potekala v tem slavnostnem okviru, ki ji je dajal še poseben mik. V režiji Branka Gombača so naši gledališki umetniki do kraja prepričljivo in doživeto z notranjo močjo poustvarili konflikte moralno razkrajajoče se slovenske malomeščanske družbe, ki jim je Ivo Brnčič dal sicer ne izviren toda vsekakor dognano grajen in napet dramski okvir. Tako je delo po eni strani slonelo na svoji sami notranje rastoči napetosti v odnosih med očeti in sinovi, po drugi strani pa na vrsti odličnih kreacij in v prvi vrsti na nosilcu glavne vloge Radu Nakrstu.

Občinstvo ob zaključku ni štedilo s toplimi priznanji in z lepim cvetjem.

RAZPRAVA V ODBORU ZA DEŽELNO NAČRTOVANJE

Tržaški župan Spaccini o kulturnih vprašanjih

Obravnaval je potrebo po okrepitvi muzejev, bibliotek in gledališče dejavnosti

Tržaški župan inž. Spaccini se je udeležil razprave v stalnem posvetovalnem odboru za deželno načrtovanje, v kateri je večji del svojega govora posvetil kulturnim vprašanjem. Župan je dejal, da mora petletni načrt vsebovati v svojih osnovnih točkah tudi razvoj kulturnega življenja v deželi, in sicer vsaj v tisti meri, ki se nanaša na javne kulturne ustanove, za katere morajo popolnoma ali delno skrbeti krajevne ustanove, dežela in država. Ta pomanjkljivost v «osnutku» mora biti pozitivno nadoknadena z razširitvijo 11. poglavja, ki govori o «šolski politiki», v katerega je treba vnesti tudi stavek, ki se bo neposredno skliceval na kulturo, tako da bo poglavje dobilo naslov: «Šolska in kulturna politika, ter politika strokovne izpopolnitve».

Župan je dejal, da gotovo ne bo mogoče doseči popolnoma zadovoljive rešitve tega vprašanja, ker bi bilo treba poprej napraviti podrobno anketo o sedanjem stanju v muzejih, bibliotekah in gledališčih in o tem razpravljati s predstavniki posameznih kulturnih dejavnosti. Važno pa je, je dejal župan, da se čimprej postavijo pogoji za določitev enotne kulturne politike, katere naj bi se držale krajevne ustanove, država in deželna uprava.

Glede muzejev je župan poudaril pomen, ki ga bo v kratkem imel občinski muzej «Revoltella» v Trstu na področju sodobne umetnosti. Muzej Revoltella bodo popolnoma obnovili.

Glede bibliotek je treba prav tako načrtno ukrepati, da bo prišlo do enotnih posegov. Ob tej priložnosti je župan omenil tržaško občinsko knjižnico ter izrazil željo, da bo lahko v doglednem času dobila nove prostore, ki naj bi stali približno pol milijarde lir.

Zelo važno je za župana vprašanje gledališč, tako opernih kot dramskih. Anketa, ki jo je napravila tržaška občina s sodelovanjem drugih občin v deželi, je odkrila, da imajo skoraj vsa večja središča v deželi občinske gledališke dvorane, ki pa so bile že pred mnogimi leti dane v zakup zasebnikom, kateri so jih spremenili v kinematografe ali plesne dvorane.

Zato je župan poudaril, da deželno načrtovanje ne bi smelo zanemarjati tega vprašanja in da bi morali doseči v predvidenem petletju, da bi bile te dvorane ponovno usposobljene za glasbene in dramske predstave. Občinam pa bi bilo treba omogočiti, da dvorane primerno uredijo.

V Trstu bo treba v tem petletju zgraditi novo dramsko gledališče, v Vidmu novo gledališko hišo, v Gorici pa izkoristiti avditorium, ki ga bodo v kratkem zgradili v deželni stavbi, je poudaril župan. Toda vsi ukrepi bi malo zalegli, je nadaljeval Spaccini, če ne bi pomislili tudi na uresničitev primernih kulturnih pobud. V tej zvezi bo treba upoštevati predvsem dejavnost opernih in dramskih stalnih gledališč, kar bo mogoče napraviti v okviru napovedane nove zakonodaje v tem pogledu. Ob zaključku svojega izvajanja je župan predlagal, naj bi sklicali študijsko zasedanje z udeležbo prizadetih kulturnih in krajevnih ustanov, na katerem naj bi razpravljali o načrtovanju operne, koncertne in dramske dejavnosti avtonomnih gledaliških ustanov.

Slovensko gledališče v Trstu

Kulturni dom
OTVORITVENA PREDSTAVA JUBILEJNE SEZONE 1967-68
Ivo Brnčič
"Med štirimi stenami"
(Drama v treh dejanjih)

Režija: BRANKO GOMBAČ
Kostumograf: Alenka Bartlova
Scenograf: arch. Sveta Jovanović

DANES, 22. oktobra ob 16. uri (nedeljski pop. abonma)
v sredo, 25. okt. ob 21. uri (I. ponovitev . abonma)
v četrtek, 26 okt. ob 20. uri (dijaški abonma)
v nedeljo, 29. okt. ob 16. uri (okoliški abonma)

Prodaja vstopnic vsak dan od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma. Rezervacije na tel. 734265.

Abonmaji za predstave Slovenskega gledališča v sezoni 1967-1968 so na razpolago v Kulturnem domu vsak dan od 12. do 14. ure.

Uprava SG sporoča cenjenim obiskovalcem, ki še niso prejeli abonmajskih izkaznic, da jih lahko prevzamejo 15 minut pred pričetkom predstave pri blagajni Kulturnega doma.

GLASBENA MATICA

priredi v torek, 31. t. m. ob 21. uri v Kulturnem domu

koncert mestnega orkestra iz Dubrovnika

Dirigent ANTON NANUT

Solista ALBERT KOCSIS (violinist iz Budimpešte) in PIETRO CAVALLIERE (klarinet)

KASTA

Krožek KASTA pripravlja tečaj o plačah in socialnem zavarovanju, ki ga bo vodil dr. Drago Gantar in se bo vršil novembra in decembra.

Vpisovanje od 23. oktobra dalje od 18. do 19. ure v Tržaški knjigarni.

Komisija za doraščajočo mladino pri Slovenski kulturno gospodarski zvezi priredi med božičnimi počitnicami enotedensko zimovanje v Zgornjih Gorjah pri Bledu. Prijavijo se lahko otroci od 8. do 15. leta. Vpisovanje otrok vsak dan v uradnih urah na sedežu SKGZ, Ul. Geppa 9.

Izleti

Prosvetno društvo «Slavko Škamperle» priredi dne 29. oktobra za člane in prijatelje društva enodnevni izlet v Škocijanske jame, v Vipavo, Ajdovščino in Novo Gorico. Vsa pojasnila in vpisovanje vsak večer od 20.30 do 21.30 na sedežu društva, stadion «Prvi maj»

* * *

SPDT organizira 3., 4. in 5. novembra za člane in prijatelje tridnevni izlet v Dalmacijo z ogledom Zadra, obiskom čudovitih slapov Krke in starodavnega Šibenika. Informacije in vpisovanje v Ul. Geppa 9.

Mali oglasi

SLOVENSKI dijaški dom v Trstu sprejme kuharico. Plača po sindikalnih predpisih. Zglasiti se vsak dan v Ul. Ginnastica 72 ali Campo S. Luigi 11.

MLADENICA veščega trgovine z jestvinami in vajenca ali vajenko sprejmemo takoj v službo. Ancich, Via Ghega 10.

«CITROEN» — mehanična delavnica Samaritani in Miceo in prodaja nadomestnih delov. Ul. C. Rittmayer 4-a.

PROFESOR v Rimu sam, išče pošteno žensko v starosti od 40 do 48 let za gospodinjstvo — Primerna plača — Popolna zagotovljena dosmrtna preskrbljenost. Ponudbe pisati na upravo lista Ul. S. Francesco 20 pod «RESNO».

200-LITRSKE SODE po 3000 lir, z enim dnom po 1200 lir prodam. Domjo, Opekarna (Mattonaia).

KUPIM knjigo «J. Nemec: Grammatica della lingua slovena». Telefonirati na upravo lista.

DVORISCNO hišico potrebno popravila, prodam Via Piccardi 48. Informacije telefon 36158.

Kino

Nazionale 14.00 17.45 21.30 «Il dottor Živago» Omar Shariff, Rod Steiger, Julie Christin.

Excelsior 15.30 «Cul de sac» Novo. Podpisano Roman Polanski. Film nagrada «zlati medved» na berlinskem festivalu. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Fenice 14.30 «Carovana di fuoco» Technicolor. John Wayne, Kirk Douglas.

Eden 14.30 «Un corpo da amare» Crnobeli italijanski film. Elena ... thanael, Spyros Focas, Theo ... nis. Prepovedano mladini pod ... letom.

Grattacielo 14.30 «Pronto... c'è una certa Giuliana per te» Rita Medi, Gianni Dei. Film je povzet iz ... nega Ferrarjevega romana «Ma... tà classica».

Ritz (Ulica San Francesco Stev. ...) 14.30 «Le scandale» Delitti e champagne. Technicolorscope. Anthony Perkins, Maurice Ronet, Yvonne Furneaux. Režija Claude Chabrol. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Alabarda 14.30 «Non c'è posto per i vigliacchi» Technicolor. Vojni ... Warnerbross. Chad Everett, ... Devin.

Filodrammatico 14.00 «Gioventù ... ciata» Technicolor Warner. ... Dean. Prepovedano mladini pod ... letom.

Moderno 14.30 «I professionisti» Technicolor-scope. Burt Lancaster, Claudia Cardinale, Lee Marwin. Zadnji dan.

Cristallo 14.30 «Matchless» Technicolor. Patrick O'Neal, Ira Fuerstenberg. Prepovedano mladini pod ... letom.

Capitol 14.30 «Little Rita nel West» Technicolor. Rita Pavone, Terence Hill, Reno, Lucio Dalla, Terence Hill.

Garibaldi 14.30 «Un dollaro tra i denti» Technicolor. Toni Anthony, ... landa Modio. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Aurora 15.00 «Due RrRingos nel Texas» Technicolor. Franco Franchi, Cicio Garsia.

Impero 15.00 «Fantasia» Walt Disney Technicolor.

Astoria 10.00 «Non andiamo a lavorare» Stanlio in Olio.
17.00 «L'uomo del banco dei pegni» Rod Steiger.

Astra 15.30 «Caprice» Technicolor. ... ris Day.

Vittorio Veneto 14.15 «Il sapore della pelle» Crnobeli film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Ideale 14.30 «L'immorale» Crnobeli italijanski film. Ugo Tognazzi, Stefania Sandrinelli.

Abbazia 14.30 «Il ritorno dei magnifici sette» Technicolor. Yul Brynner, Robert Fuller.

Razna obvestila

Bivši partizani in aktivisti od Boljunca so vabljeni, da se udeležijo važne seje, ki bo v ponedeljek, 23. t.m. ob 20.30 v srenjski hiši zaradi priprave za počastitev 20. obletnice odkritja vaškega spomenika padlim v borbi za svobodo. Priporočamo točno in polnoštevilno udeležbo.

Pripravljalni odbor

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo Barkovlje obvešča, da je vpisovanje v baletno šolo v sredo in petek od 16. do 18. ure na sedežu društva. Vsa pojasnila dobijo interesenti ob vpisu.

* * *

Prosvetno društvo «Albert Sirk» v Sv. Križu vabi svoje člane in simpatizerje na širši sestanek, na katerem bo razprava o prosvetnem delovanju v vasi. Sestanek bo v torek, 24. t.m. ob 20. uri.

NA POBUDO POKRAJINSKEGA ODBORA ZA MIR IN NEODVISNOST VIETNAMA

Solidarnostni pohod po mestu za prenehanje vojne v Vietnamu

Pohod se je vršil v okviru pobud ameriških študentovskih organizacij proti imperialistični politiki vodilnih ameriških krogov

Tržačani so se sinoči ob 17.30 udeležili napovedanega pohoda po osrednjih tržaških ulicah, ki ga «je priredil» Tržaški pokrajinski odbor za mir in neodvisnost Vietnama. Tržaško zborovanje spada v okvir «Svetovnega dneva proti napadu ZDA v Vietnamu».

Morda se še številni meščani ne zavedajo resnosti položaja, ki ga povzroča ameriška agresija v Vietnamu. Pravimo morda, ker je včerajšnja manifestacija brez dvoma prebudila zavest prebivalstva, ki je ob pločnikih spremljalo mimohod množice, ki se zavestno bori proti vojni, za mir in sožitje med narodi.

Včerajšnja manifestacija pokrajinskega odbora za mir in neodvisnost Vietnama je posebno pomembna, ker spada v okvir svetovnih in predvsem ameriških manifestacij za mir v Vietnamu. Prav v teh dneh so v teku v ZDA velike manifestacije, ki so jih sprožili ameriški študenti proti politiki sedanje uprave ZDA, ki pod vodstvom predsednika Johnsona vztraja pri zavojevalni politiki v jugovzhodni Aziji.

Tržaško občinstvo je iskreno pozdravilo pobudo za svobodo Vietnama. Povsod, kjer so šli demonstranti, je bilo opaziti resne obraze ljudi, ki so nepričakovano začutili resnost položaja, v katerem se nahaja vse človeštvo. Množica, ki je nosila transparente in table z napisi, ki so pozivali na prenehanje bombnih napadov na Severni Vietnam, na prenehanje imperialistične agresije v tistem delu Azije, je s svojo aktivno prisotnostjo vzbudila pri meščanstvu pomisleke, zaskrbljenost in tudi večjo voljo za aktivno sodelovanje pri borbi za mir na svetu.

Povorka je odšla s Trga Garibaldi nekaj po 18. uri ter je prispela na Trg sv. Antona po 19 uri. Pripomniti še moramo, da so manifestanti posebno poudarili z napisi, vzkliki in pesmijo junaško viogo južnoameriškega borca za svobodo «che» Guevare, ki je pred kratkim padel v borbi proti fašistični strahovladi v Boliviji.

Na čelu sprevoda je bil lahki tovornjak, na katerem je član ansambla «Canzoniere veneto» Alberto D'Amico pel borbene pesmi.

Zborovanje na Trgu sv. Antona je otvorila v imenu odbora Jelka Grbčeva. Sledilo je čitanje proglasa tržaškemu prebivalstvu, v katerem je rečeno:

Meščani,

na poziv ameriškega gibanja za mir smo se zbrali v Trstu, da bi izrazili svojo obsodbo in protest proti vedno hujši ameriški napadalnosti v Vietnamu in svoje razumevanje ter simpatije do junaškega vietnamskega ljudstva, ki se vztrajno in odločno bori za svobodo in pravico do samoodločbe za svojo neodvisnost.

Zbrali smo se zato, da potrdimo svojo popolno solidarnost z mobilizacijskim odborom ameriških študentov, ki je dal pobudo za današnje velike manifestacije po vseh mestih ZDA proti vojaškemu posegu v Vietnamu;

z mladimi Američani, ki nočejo obleči vojaške suknje in nočejo umirati v daljnih deželah za podlo in njim povsem tujo stvar;

z vso «drugo Ameriko», ki obsoja nečloveško vladno politiko Johnsonove vlade.

Danes doživljamo vedno bolj surovo stopnjevanje vojne v Vietnamu v škodo malega in delovnega vietnamskega ljudstva, ki se odločno bori proti premočnim silam in proti mogočni sovražni vojski, opremljeni z vsem modernim orožjem in ki ne okleva pri uporabi tudi najbolj nečloveških sredstev uničevanja, kakršnih človeštvo še ni poznalo.

Hkrati smo zaradi širjenja ameriškega napada v Vietnamu v tolikšnih skrbeh, kot nismo bili še nikoli, ker bi zaradi širjenja ameriške agresije utegnila izbruhniti tretja svetovna vojna.

Zato menimo, da moramo odločno delati na tem, da se napravi konec temu napadu in pri tem zahtevati:

1. takojšnje in brezpogojno prenehanje bombardiranja in drugih vojnih akcij ZDA proti Demokratični republiki Vietnam;
2. takojšen umik ameriške vojske in njenih sokrivcev iz Vietnama in hkrati začetek pogajanj s Severnim Vietnamom in z osvobodilno fronto Južnega Vietnama;
3. popolno uveljavitev ženevskih sporazumov iz leta 1954, ki naj vietnamskemu ljudstvu popolnoma zajamčijo pravico do miru, neodvisnosti in samoodločbe.

Od italijanske vlade zahtevamo, naj jasno loči svojo odgovornost od odgovornosti ameriške vlade v jugovzhodni Aziji ter naj tolmači težnje in demokratična čustva ljudstva s tem, da ne pokaže nobenega razumevanja za imperialistično vojno ZDA.

Hkrati izrekamo svojo vzajemnost z vsemi ljudstvi na svetu, ki se bojujejo za svobodo v Aziji, v Afriki in v obeh Amerikah.

V tem trenutku se spominjamo velikega partizanskega borca Ernesta «Che» Guevare, ki je junaško padel za plemenito stvar svobode in neodvisnosti narodov.

Po zgledu junaškega južnoameriškega borca se bomo nenehno borili za svobodo narodov in proti imperializmu.

Zborovanje je zaključila Jelka Grbčeva, ki je govoreč v slovenščini in italijanščini še enkrat poudarila pomembnost borbe za mir v Vietnamu in na svetu.

Prometna nesreča v Trebčah

Na ortopedski oddelek bolnišnice so sinoči s prognozo okrevanja v treh mesecih sprejeli 33-letnega zidarja Renata Milkoviča iz Trebč 169 zaradi zloma desne stegnenice in ran po obrazu. Milkovič je v Trebčah blizu gostilne «Možina», ko je pred seboj porival voziček, z avtom TS 92171 podrl 21-letni Nevo Corbatti iz Boršta 64, ki je vozil proti Opčinam. Ponesrečenega Milkoviča so v bolnišnico odpeljali z rešilnim avtom.

Sredi ulice je podrl otroka

Blizu otroške bolnišnice «Garofofolo» je včeraj popoldne 26-letni Edvin Žerjal iz Doline 40 z avtom TS 47347, s katerim se je vračal domov, podrl 9-letnega Maura Giorgija iz Istrske ulice 140, ko je ta prečkal ulico. Giorgi se je pri nesreči pobil po glavi in bo okreval v največ 15 dneh. Na zdravljenje so ga sprejeli na nevrokirurški oddelek.

AVTOMOBILISTI.....

pazite na svoj avtomobil !!!

Čas je, da pravočasno poskrbite za:

- ZAŠČITNO MASKO ZA HLADILNIK
- ANTIFRIZ
- VERIGE ZA SNEG
- NOSILCE ZA SMUČI
- MEGLENKE
- PRIKLJUČKE PROTI ZAMEGLITVI STEKLA NA ZADNJEM OKNU
- VSA SREDSTVA ZA VZDRŽEVANJE DELOV, KI SO IZPOSTAVLJENI VREMENSKIM NEPRILIKAM
- VELIKA IZBIRA ZA VSE EVROPSKE AVTOMOBILE

V vašem interesu je, da nas obiščete

AVTOFORNITURE ZANCHI

TRST, Ul. Coroneo 4

Vse informacije v slovenščini in hrvaščini

SESTANEK ODBORA ZA NAČRTOVANJE

Zaključena splošna razprava o deželnem razvojnem načrtu

V razpravo je poseglo še sedem članov odbora

Stalni posvetovalni deželni odbor za načrtovanje je predvčerajšnjim pod predsedstvom odbornika Stopperja zaključil splošno razpravo o osnutku načrta za gospodarski in socialni razvoj Furlanije - Julijske krajine. Na popoldanski seji je spregovorilo sedem članov odbora.

Prvi je spregovoril predstavnik združenja «Coltivatori diretti» Trevisan, ki je proučil glavne smotre vsedržavnega gospodarskega načrta v pogledu kmetijstva. Rekel je, da deželni načrt manj upošteva interese kmetovalcev kot vsedržavni. Skrbeti bi namreč morali, da bi odstranili razliko med zelo nizkimi dohodki v kmetijstvu in dohodki v drugih panogah. Zatem je natančno proučil deželni načrt ter obravnaval razne plati kmetijstva. Predlagal je nekatera izboljšanja načrta za kmetijski sektor in dejal, da bi morali odstraniti nekatere zastarele pogodbene oblike, ki spominjajo še na fevdalne odnose. Med drugim je predlagal tudi ustanovitev krožnega sklada za podeljevanje posojil kmetovalcem.

Predstavnik industrijcev dr. Grillo je poročal, kako so proučili načrt na njegovem združenju. Rekel je, da kaže načrt napore, da bi javna oblast usmerjala gospodarske dejavnosti ter da bi morala biti pri tem prepuščena večja vloga zasebni pobudi. Rekel je tudi, da bi morali bolj jasno nakazati, kako naj bi uporabili prihranke varčevalcev.

Videmski župan prof. Cadetto je rekel, da bi morali poglobiti razpravo o političnih smotrih načrta. Dejal je, da si zastavlja dokument štiri smotre, ki predstavljajo dopolnitev vsedržavnega načrta, kar se tiče posebnih vprašanj dežele v odnosu do države. Pri tem je poudaril, da videmska občinska uprava namerava naglasiti nekatere potrebe, ki bi jim morali dati večji poudarek. Župan Cadetto je izrazil nekatere pridržke tudi glede vloge, ki bi jo morala imeti mesta pri izvajanju načrta. Rekel je tudi, da ne nakazuje načrt vedno jasnih izbir. Tudi glede zaposlitve je dejal, da bi morali biti pri načrtovanju bolj stvarni. Zahteval je tudi, da se določi Vidmu jasno mesto v načrtu.

Predstavnik CISL Marinello je omenil nekatere pomanjkljivosti načrta, ki ni vedno v skladu s potrebami gospodarske ekspanzije v deželi.

Predstavnik CGIL Burlo je rekel, da so razne pripombe CGIL k načrtu sedaj le načelne ter da bo dala podrobnejše pripombe kasneje. Rekel je tudi, da je deželni odbor CGIL že julija meseca pripravil lasten dokument s predlogi o gospodarskem razvoju. Analiziral je odnose med deželnim in vsedržavnim načrtom ter pri tem izrekel razne kritike. Poudaril je tudi, da se mora dežela opirati zlasti na zahtevo po državnih prispevkih na podlagi člena 50.

Tudi predstavnik UIL dr. Fabricci je dal nekaj pripomb k načrtu, zlasti kar se tiče smotrov, ki jih hočejo doseči v zvezi z zaposlitvijo. Rekel je, da je v tem pogledu načrt preveč optimističen. Fabricci je dal tudi neke predloge za povečanje zaposlitve in dohodkov. Zadnji je spregovoril v razpravi predstavnik Karnijske skupnosti prof. Di Marco, ki je poudaril zlasti potrebe gorskih področij.

Slovenska skupnost bo imela v torek ob 20.30 v srenjski dvorani v Boljuncu javno zborovanje proti razširitvi in razlastitvam v industrijski coni. Govorila bosta dr. Tul in dr. Škrk.

Natečaj za gradnjo dveh novih kopališč pri Miramaru

Na zadnji seji izvršnega odbora Pokrajinske turistične ustanove je predsednik odv. Terpin predložil osnutek razpisa natečaja za načrte dveh novih javnih kopališč, ki jih bodo zgradili pri Miramaru.

Razpis predvideva dve kopališči, in sicer eno med miramarskim križiščem in parkiriščem avtobusov, drugo pa med parkiriščem in vhodom v miramarski park. Prvo kopališče bo moralo biti opremljeno z vsemi stalnimi napravami, ki naj zagotovijo največjo funkcionalnost; drugo pa bo zgrajeno iz zloživljivih delov, ki jih bodo postavili za poletno sezono, jeseni pa jih bodo razstavili. Razpis tudi določa, da bodo morali natečajniki pri izdelavi svojih načrtov upoštevati tamkajšnjo okolico in njene naravne značilnosti. Obe kopališči naj bi stali 700 milijonov lir.

Natečaj bo razdeljen na dva dela: najprej bodo izbrani osnovni načrti in zamisli ter arhitekti in inženirji, ki bodo morali nato sestaviti dokončne načrte. Za natečajnike bo na razpolago 8 milijonov lir za nagrade.

Ing. Tepina sprejel predstavnike SGZ

Včeraj dopoldne je generalni konzul SFR Jugoslavije inž. Marjan Tepina sprejel delegacijo Slovenskega gospodarskega združenja, ki so jo sestavljali predsednik Stanislav Bole, podpredsednika Ivan Prinčič in Dušan Košuta, tajnik Jurij Štavar in dr. Rudolf Marc za nadzorni odbor.

S strani Slovenskega gospodarskega združenja so bili zlasti poudarjeni stvarni pogoji za nadaljnji razvoj gospodarskih odnosov med Italijo in Jugoslavijo v interesu avtonomne dežele Furlanije-Julijske krajine, republike Slovenije in Hrvaške in zlasti še obmejnih področij.

Ob tej priliki so predstavniki Slovenskega gospodarskega združenja povabili generalnega konzula, da jih obišče na sedežu združenja.

VČERAJ NA TRŽAŠKEM ŽUPANSTVU

Podpisana pogodba za gradnjo novega poslopja šole «A. Volta»

Dela, ki so bila dodeljena rimskemu podjetju Ruggeri, bodo stala 1.463.883.196 lir

Včeraj je bila na županstvu podpisana pogodba za oddajo del za gradnjo novega sedeža tehničnega industrijskega zavoda «A. Volta», ki bo zrasel na občinskem zemljišču v U. Catù.

Dela so bila oddana podjetju inženirjev Ruggeri RDS iz Rima, ki je zmagalo na natečaju na vladnem komisariatu s ponudbo, ki je bila za 15.68 odstotka nižja od izklicne cene.

Podjetje bo zgradilo novo šolo za 1.463.883.196 lir. Dela se bodo začela takoj in bodo morala biti zaključena najkasneje v dveh letih in pol.

Pogodbo je podpisal za tržaško občino župan inž. Spaccini, za podjetje pa inž. Ruggeri. Podpisu je prisostvoval tudi občinski odbornik za javna dela Mocchi.

Župan je včeraj sprejel člane moštva hockeya «Unione sportiva triestina», ki so letos dobili naslov državnega prvaka. Župan jih je prijazno pozdravil in jim v spomin izročil občinski pečat iz 13. stoletja.

OB PRISOTNOSTI PREDSTAVNIKOV OBLASTI

Svečana otvoritev novega sedeža Avtomobilskega kluba

Zadržanega podtajnika Ceccherinija je nadomestoval vladni komisar

Parlamentarna zadržanost je onemogočila prihod podtajnika ministrstva za notranje zadeve poslanca Guida Ceccherinija, ki bi bil moral včeraj popoldne svečano otvoriti novi sedež Avtomobilskega kluba v Ul. Cumano 2. Podtajnik je poslal brzojavko, v kateri se je opravičal za nepredviden zadržek in želel veliko uspeha ustanovi pri nadaljnjem delu.

Ob vhodu v nove uradne prostore je zato prerezal trak vladni komisar Cappellini. Prisotni so bili najvidnejši predstavniki deželne, pokrajinske in občinske uprave, glavni predsednik italijanskega Avtomobilskega kluba Bertett, predstavniki civilnih in vojaških oblasti ter predstavniki tukajšnjega kluba. V prostorni sejni dvorani v zadnjem nadstropju nove stavbe je nato predstavnike oblasti in številne povabljence pozdravil predsednik tržaškega Avtomobilskega kluba dr. Renzo Bassani in v glavnih obrisih orisal delovanje ustanove, ki je v zadnjih časih postala ena najmočnejših sorodnih ustanov v Italiji, saj šteje dandanes 11.000 članov od pičlih 850 v letu 1954. Izrazil je nato željo, da bi čimprej prišlo do rešitve perečega vprašanja dodelitve kontingenta goriva po znižani ceni glede na močno jugoslovansko konkurenco. Omenil je med drugim, naj bi osrednji Avtomobilski klub posredoval za zgraditev dveh avtomobilskih hotelov, enega pri Gorici, drugega pri Sesljanu in se nato še dotaknil vprašanja cest in prometnih nesreč.

Govoril je nato glavni predsednik italijanskega Avtomobilskega kluba Luigi Bertett in pohvalil delovanje tržaške ustanove, ki je že leta 1964, na 17-odstotni porast motornih vozil, beležila kar 28-odstotni porast članov. Tudi Bertett se je v glavnem dotaknil vprašanj cest, prometa in službe hitre pomoči v primeru nesreč, z enako telefonsko številko po vsej državi, do katere ni še prišlo zaradi ministrskih ovir.

Zadnji je na včerajšnji svečanosti spregovoril vladni komisar Cappellini in pohvalil delovanje Avtomobilskega kluba ter apeliral na tenkočutnost avtomobilistov, na njihovo trezno presojanje in previdnost, da se tako preprečijo najhujše nesreče. Vladni komisar je avtomobilski ustanovi želel plodnega delovanja, tudi na področju cestne vzgoje.

Uprava Avtomobilskega kluba je nato v pritličnih zelo prostornih uradnih prostorih priredila zakusko za predstavnike oblasti in povabljence.

Začetek prvega kongresa pokrajinske CISL

Včeraj ob 17. uri se je pričel prvi kongres pokrajinske zveze CISL v Trstu. CISL se je pri nas ustanovila pred letom dni, ko so člani njene struje izstopili iz Delavske zbornice v Ul. Duca D'Aosta. S tem se je namreč normaliziral sindikalni položaj v Trstu, saj imamo tako tudi pri nas tri sindikalne zveze kot v drugih pokrajinah.

Kongres je odprl dosedanji tajnik Angelo Marinelli, nakar je spregovoril uvodne besede sindikalist Rovatti, kateremu so poverili predsedstvo kongresa. Kongresiste so zatem pozdravili predstavniki CISL iz Gorice in Vidma, predstavnik tržaške pokrajine in predstavnik Nove DZ-CGIL Saranz, ki je želel kongresistom uspešno delo in poudaril važnost enotne dejavnosti sindikatov. Njegove besede so delegati toplo odobravali s ploskanjem. Po izvolitvi raznih komisij je podal tajnik Marinelli izčrpno poročilo, v katerem je najprej navedel vzroke ustanovitve CISL v Trstu, orisal sedanji položaj in bodoče perspektive ter obravnaval nekatera organizacijska vprašanja.

Po poročilu so odložili kongres na danes, ko bodo začeli razpravo o poročilu ter izvolili nove vodstvene in nadzorne organe pokrajinske zveze.

LOTERIJA

BARI	59	30	3	68	81
CAGLIARI	81	71	79	75	13
FIRENCE	42	8	78	80	63
GENOVA	87	29	89	48	85
MILAN	49	18	17	39	64
NEAPELJ	22	55	13	68	78
PALERMO	90	45	43	28	56
RIM	74	58	17	19	5
TURIN	73	54	84	20	51
BENETKE	84	24	57	65	37

ENALOTTO

X 2 X 2 X 1 2 2 2 2 X X

Kvote: 12 točk — 4.724.000 lir; 11 točk — 344.400 lir; 10 točk — 27.700 lir.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI, POROKE

Dne 21. oktobra se je v Trstu rodilo 9 otrok, umrlo je 8 oseb.

UMRLI SO: 85-letni Guglielmo Grossmann, 13-letni Marino Bracci, 62-letni Giuseppe Gregori, 59-letni Carlo Bronzin, 66-letni Mario Gentilli, 24-letni Livio Delbello, 46-letni Francesco Zanello, 57-letna Eleonora Flego.

OKLICI: uradnik Enzo Pace in gospodinja Bruna Braico, strojni kapitan Primo Paravia in uradnica Lidia Buzzinelli, šofer Mario Tripli in baristka Margherita Carbone, zavarovalec Franco Berger in študentka Rosalia Marucci, težak Umberto Ciofi in delavka Egle Fontanin, zidar Ilario Bignulin in gospodinja Ondina Vrech, uradnik Giovanni Ungaro in gospodinja Grazia Gialò, uradnik Guglielmo Martini in uradnica Violetta Hrovatin, mehanik Tullio Colla in uradnica Luciana Martini, barist Luciano Antonini in prodajalka Annamaria Starz, mehanik Giuseppe Marangione in frizerka Bruna Vascotto, trgovec Flavio Pogorelz in gospodinja Ondina Polla, kapetan Emilio Mari in porodničarka Liliana Brun Rizza, agent javne varnosti Giuseppe Brenca in tkalka Bruna Luigia Midolini, trgovec Giovanni Calabrese in gospodinja Rosa Stipcevich, poslovodja Umberto Marzano in šivilja Claudia Krizmancic, uradnik Sergio Amodeo in gospodinja Nevea Rovis, kuhar Sergio Fornasari in gospodinja Erminia Filogni, uradnik Gianfranco Zanotto in uradnica Fiorella Suni, uradnik Giuseppe Veluscik in gospodinja Ludovica Peer, inženir Alfredo Zingale in Annette Coppieters.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13 do 16 ure)

Vielmetti, Trg della Borsa 12; Centauro, Ul. Rossetti 33; Alla Madonna del Mare, Largo Piave 2; Sant'Anna, Erta di S. Anna 10.

NOCNA SLUZBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Biasoletto, Ul. Roma 10; Davanzo, Ul. Bernini 4; Benussi, Ul. Cavana 11; Sponza, Ul. Montorsino 9 (Rojan).

Darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob pok. ... ta Daneua darujejo prijatelji ... ci 12.600 lir za spomenik padlim partizanom na Opčinah. (Vsota nabrana v gostilni Veto.)

V počastitev spomina Alberta ... neua daruje dr. Edi Križnič 2000 ... za spomenik padlim partizanom na Opčinah.

V počastitev spomina pok. Ed... Starca daruje družina 3000 lir za ... Jaško matico.

V počastitev spomina pok. ... Danielija darujeta Josip in ... Daneu 5000 lir za spomenik ... partizanom na Opčinah. V ... men darujeta Delka Ferluga in ... na Kariš 2000 lir.

V počastitev spomina pok. ... Regenta daruje Pepca, rožarica ... teroša 1000 lir za Dijaško matico.

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so spremili na zadnji poti našega dragega

Berta Danielija

Posebna zahvala darovalcem ... ja in vsem, ki so na kateri ... način počastili njegov spomin.

Žalujoče družine

Opčine, New York, Trst, ... lje, Milan, Ljubljana, 22. okt. ...

Ob tretji obletnici tragične ... nepozabnega

Darija Sosiča

se ga spominjamo neutolažljivi starši in sestra.

IZJAVA ŽUPANA LOVRIHE NA PETKOVI SEJI OBČINSKEGA SVETA

Stališče dolinske občinske uprave o gradnji tovarne «Grandi Motori»

V upravni svet ustanove EPIT mora priti tudi predstavnik dolinske občine - Če res ni na razpolago drugega prostora, se občina ne bo upirala gradnji pri Boljuncu, toda zahteva jamstva etničnega, gospodarskega, socialnega in urbanističnega značaja

V petek zvečer je bila v Dolini seja občinskega sveta, ki je razpravljal o nekaterih upravnih zadevah, župan pa je podal poročilo o vprašanju izgradnje tovarne Grandi Motori pri Boljuncu. O tej zadevi je župan Dušan Lovriha dejal:

«Dovolite mi, da vam na kratko obrazložim stališče občinske uprave na še občine v zvezi z napovedano graditvijo tovarne «Grandi Motori» v naši občini.

Obče znano je, da je uprava industrijskega pristanišča že ob poplovici leta 1965 predlagala vladnemu komisarju v Trstu, naj izda dekret za razširitev njenega področja. Omenjeni načrt je predvideval, da se vključijo v industrijsko področje vsa zemljišča od Križca pod Dolino, od tu vse, kar je pod cesto županstva, do pokopališča v Boljuncu, nato v Zaboljunec globoko proti Borštu in tu bi črta zavila proti griču «Čelo».

Proti temu načrtu je naš občinski svet aprila lanskega leta izglasoval odločno resolucijo, katero je predlagal svetovalec Josip Prasel, tudi zaradi tega, ker so razne ustanove v teh načrtih popolnoma prezrle našo občino.

Na podlagi te resolucije je občinska uprava podvzela odločne korake v medobčinski komisiji za izdelavo medobčinskega regulacijskega načrta, kakor tudi druge korake, kateri so pripomogli, da je ustanova EPIT popravila svoj načrt iz leta 1965 in ga vskladila približno z našim regulacijskih načrtom, odobrenim v občinskem svetu dne 20. 7. 1961, to se pravi, da je opustila vsa zemljišča pod obcinsko cesto pred županstvom in se potegnila precej nazaj od Boljunca.

Pred nedavnim pa so začele prihajati vedno bolj pogoste novice, da bodo gradili tovarno velikih strojev v dolinski občini, češ da je pri Orehu, kot je bilo prvotno določeno, ne morejo zgraditi zaradi nesolidnosti zemljišča.

Ko so dokončno opustili zemljišče pri Orehu, so tržaški krogi predlagali družbi «Grandi Motori», da bi tovarno zgradila na hribu Sv. Roka, katerega bi znižali na 52 m nadmorske višine — naravno pa jih ima 104. Ko so pa izdelali vse načrte, da bi zravnali hrib in preračunali, koliko bi jih to stalo in koliko bi zamudili za izkop in odvoz 7 milijonov kub. metrov materiala, so morali ta načrt opustiti med drugim tudi zato, ker bi nova železniška trasa imela preveliko strmino od morske višine do nameravane tovarne. Nato so proučevali zemljišče, ki je že davno vključeno v področje Ustanove industrijskega pristanišča, in sicer od Lakošč proti severu, do Loga in Domja. Tudi to so morali opustiti, ker je tam speljana cev naftovoda.

Tehniki družbe FIAT, ki niso nikdar bili navdušeni za graditev omenjene tovarne v tržaški pokrajini, so predlagali, da bi tovarno zgradili v Ronkah pri Tržiču ali, kot alternativo, na Krasu pri Proseku. Tržaški krogi so se proti Ronkam uprli, ker da ne spadajo v določila in sklepe CIPE od oktobra lanskega leta; uprli so se tudi proti Krasu, ker bi bila ta izbira proti vsem do sedaj izdelanim načrtom in predlogom o spoštovanju Krasa, flore in favne ter kraških rezervatov itd.

Končno, ko niso imeli, kot se izgovarjajo, nobene druge izbire na razpolago v tržaški pokrajini, so začeli proučevati zemljišče pri Boljuncu, ampak proučitev, sondiranje nista še pomenila, da so dokončno odločili, da bodo tovarno zgradili pri Boljuncu.

Preteklo soboto, 14. t. m., sva s podžupanom Bandijem imela daljši razgovor s predsednikoma in direktorjem Ustanove industrijskega pristanišča. Ob tej priliki sva protestirala, ker niso povabili predstavnikov naše občine v komisijo, katera je pod vodstvom tržaškega župana iskala in proučevala zemljišča pri Boljuncu. Ponovno sva zahtevala, da vključijo v upravni svet ustanove EPIT enega predstavnika naše občine.

Izrazila sva, da načelno, če ni drugega zemljišča na razpolago, v korist splošnega gospodarstva ne bomo proti graditvi že večkrat omenjene tovarne v naši občini, dokončno odločitev bomo dali pa le tedaj, ko bomo poznali vse načrte, ki niso sedaj še izdelani, in ko bomo imeli zadostna jamstva iz etničnega, gospodarskega, socialnega in urbanističnega vidika.

O vseh teh vprašanjih smo razpravljali v občinskem odboru, ki se popolnoma strinja s tem stališčem, in kot večina, smo tudi razpravljali podrobno v naših strankah in sklepe v celoti objavili.

S tem, msiim, sem tudi v bistvu odgovoril na pismeno vprašanje, ki so mi ga včeraj postavili trije svetovalci Slovenske skupnosti.

Kaj več podrobnega bomo poročali in razpravljali na prihodnji seji občinskega sveta, ko bomo kaj več konkretnega dognali.»

Občinski svetovalec LSS dr. Tul je izjavil, da je zadovoljen, ker je župan poročal o tej zadevi, pripomnil pa je, da v županovem poročilu ne vidi odgovora na zadnji del pisma, ki ga je poslal pred nekaj dnevi občinski upravi. Vodja svetovalske skupine KD svetovalec Hlacia je izjavil, da se strinja s poročilom župana in stališčem občinske uprave. Prav tako je izjavil, da se strinja z zahtevo glede zastopstva dolinske občine v ustanovi za industrijsko pristanišče. Na vprašanje svetovalca LSS Žerjala je župan odgovoril, da bo v kratkem, to je čez dva ali tri tedne, seja občinskega sveta, na kateri bodo široko razpravljali o vprašanju razsiritve področja industrijskega pristanišča ter izgradnje tovarne Grandi Motori. Ob zaključku razprave je župan še poudaril, da občinska uprava nima še zadostnih podatkov in ji niso znani načrti za izgradnjo omenjene tovarne, da bi lahko izrekla svoje dokončno stališče.

Nato je občinski svet odobril nekatere sklepe občinskega odbora, kakor na primer sklep za nakup goriva v skupnem znesku 3,1 milijona lir, za podporo športnemu društvu Breg v znesku 150.000 lir, za prispevek odboru za praznik grozdja v Boljuncu v znesku 200.000 lir, za prispevke dijakom srednjih šol za nakup knjig in prevoz v znesku 149.155 lir (dežela bo prispevala 1.342.000 lir). Prav tako je občinski svet soglasno odobril sklep o najetju posojila v znesku 22.270.000 lir za kritje primanjkljaja občinskega proračuna za lansko leto ter sklep o razpustitvi zdravniškega konzorcija z miljsko občino, ob koncu pa še pravilnik o občinskem zdravniku in pravilnik za pobiranje, odvažanje in uničevanje smeti.

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO!

Odlok o uporabi grozdnih tropin

Tržaška prefektura je izdala odlok glede trgatve in uporabe tropin. Odlok med drugim določa, da se letošnja trgatev zaključi 30. novembra; 20 dni po zaključku trgatve je prepovedano hraniti tropine. Pri tem ne pridejo v poštev tropine, ki jih proizvajalec nameni za izdelovanje domače pijače, za žganjekuho (pod pogojem, da so ohranjene v prostorih za žganjekuho), tropine, ki so namenjene za prehrano živine in (pod pogojem, da so osoljene — 1 kg soli na 100 kg tropin), tropine, ki so namenjene za drugo industrijsko uporabo.

Čas vrenja, odnosno ponovitve vrenja, zapade 31. decembra letos ob 24. uri. V primeru naravnega ponovnega vrenja po omenjenem roku, je treba takoj brzojavno obvestiti eksperimentalno postajo v Coneglianu ter navesti količino vina in kraj.

PRI POKRAJINSKI UPRAVI

Sestanek komisije za javna dela

Na sedežu pokrajinske uprave se je sestala stalna svetovalska komisija za javna dela. Odbornik Visintini je sporočil, da je deželni odbornik za javna dela Masutto obiskal bolnišnico pri Sv. Ivanu, kjer si je ogledal razna dela, ki so sedaj v teku zlasti pri gradnji nekaterih novih oddelkov. Odbornik Masutto, ki so ga spremljali pokrajinski podpredsednik prof. Apih in člani vodstva bolnišnice, je izrazil svoje zadovoljstvo nad ugodnim potekom del.

Nato je odbornik Visintini podal obširno poročilo o cestnih delih ter sporočil članom komisije, da je «mavhinjska cesta» urejena, da gredo dela na Komenski cesti h koncu in da so že začeli dela za ureditev Šempolajske ceste.

O teh in še o drugih vprašanjih javnih del so spregovorili člani komisije svetovalci Franzin (KD), Strudthoff (MSI), škerk (KPI) in Gostissa (KD). Nato je odbornik predložil komisiji sklep o načrtu za popravilo karabinjerske vojašnice v Istrski ulici, za kar bodo porabili 17 milijonov lir. O teh delih so po obrazložitvi odbornika in načelnika oddelka za javna dela inž. Petrossija spregovorili številni svetovalci.

Pod predsedstvom pokrajinskega predsednika Savone pa se je sestala komisija za splošne zadeve in osebje. Predsednik Savona je obrazložil članom komisije postopek razprave o osnutku deželnega načrtovanja, nakar je predložil komisiji v proučitev revizijo in spremembo pravilnika o delovanju pokrajinskega sveta. Med razpravo, katere so se udeležili mnogi svetovalci, so proučili člena 34 in 43. Razpravo o pravilniku bodo nadaljevali na prihodnji seji komisije.

ZA PRIPRAVO ZA VSEDRŽAVNI KONGRES

Kongres združenja bivših političnih deportirancev

Na kongresu, ki bo 28. t. m. v Ul. Zonta, bodo razpravljali o vprašanjih, ki zadevajo bivše deportirance in svojce umrlih v taboriščih

V sredo zvečer se je sestal izvršni odbor sekcije Združenja bivših političnih deportirancev, ki je razpravljal o organizacijskih zadevah in o pripravah na vsedržavni kongres združenja, ki bo v Sesto San Giovanni (Milan) 17., 18. in 19. novembra. Izvršni odbor je sklenil, da bo v soboto, 28. oktobra, pokrajinski kongres, in sicer ob 17. uri v dvorani v Ul. Zonta 4. Na dnevnem redu pokrajinskega kongresa bodo pozdravni nagovor predsednika in podpredsednika, poročilo tajnika, izvolitev izvršnega odbora in delegatov za vsedržavni kongres. Na kongresu bodo razpravljali o vseh zadevah, ki se tičejo bivših internirancev in svojcev umrlih v nacističnih taboriščih, o temah vsedržavnega kongresa, o dosedanjem in nadaljnjem delovanju organizacije ter o vprašanju izplačila odškodnine bivšim deportirancem in svojcem umrlih v taboriščih.

Kakor smo že poročali, je vprašanje izplačila odškodnine še vedno na dnevnem redu. Rok za predložitev prošenj in dokumentacije je že zapadel. Posebna komisija je že pregledala vse prošnje, zdaj pa proučujejo se posamezne primere. Na občnem zboru bo tajništvo organizacije obvestilo člane o sedanji fazi te zadeve in o ugotovitvah ter sklepih seje vsedržavnega odbora združenja, ki je bila pred kratkim v Milanu. Zaradi tega je potrebno, da se vsi člani združenja udeležijo občnega zbora, da bodo tako obveščeni o vsej zadevi ter da bodo dali predloge, pripombe in smernice za nadaljnje delovanje organizacije. Ob tej priliki pa je tudi potrebno, da člani opravijo svojo dolžnost in plačajo članarino za letošnje leto, ker se bo kmalu po kongresu začelo pobiranje članarine za prihodnje leto.

Tržaška sekcija združenja je opravila precejšnje delo, zlasti pri sestavljanju prošenj in zbiranju dokumentov za odškodnino bivšim deportirancem in svojcem umrlih v taboriščih, pomaga jim tudi v drugih zadevah, kakor npr. pri priznanju invalidnine, itd. Od zadnjega pokrajinskega kongresa do letošnjega je prišlo do proglasitve Rižarne za nacionalni spomenik. In pri tem ima veliko zasługo tržaška sekcija združenja bivših političnih deportirancev, ki je sprožila pobudo in posredovala na pristojnih mestih.

Prijeli so roparja ki je ženski iztrgal ročno torbico

Po uspešni in hitri preiskavi, so agenti letečega oddelka predvčerajšnjim prijavili sodišču 36-letnega delavca Carla Avoscana iz Ul. Ospedale Militare, ki se bo moral zagovarjati pred sodniki zaradi ropa z obteževalnimi okoliščinami. Avoscana so policisti že aretirali in odpeljali v zapor.

Prejšnjo sredo okrog 23.30 je 36-letna pestunja Rosa Antonia Piccolo iz Ul. Commerciale 48 vsa prestrašena poklicala policiste in jim povedala, da jo je napadel neznanec ter iztrgal iz rok torbico. Agenti so nemudoma odhiteli v Ul. Commerciale, kjer jim je Piccolova obrazložila, da se je malo prej vrnila domov, ko jo je pri vežnih vratih ustavil navidez pijan neznanec. Piccolova je že odprla, vrata in stopila v vežo, vendar je moški neprestano silil vanjo in jo skušal prijeti.

Prestrašeni ženski je uspelo zapreti vežna vrata in steči proti dvigalu, toda nasilnež je s silo odprl vrata, stekel za njo, ji iztrgal iz rok torbico in izginil.

Policisti so nemudoma uvedli preiskavo in na podlagi opisa roparja, ki ga je podala Piccolova, že naslednjega večera zasačili Avoscana. Odpeljali so ga na zaslišanje, kjer je nasilnež najprej zanikal, potem pa je moral kloniti, ko so pri njem našli več predmetov, ki jih je Piccolova spoznala za svoje.

Smrtne posledice prometne nesreče

Prometna nesreča, ki se je pripetila prejšnji ponedeljek zjutraj na pokrajinski cesti med Šempolajem in Prečnikom, je žal. terjala smrtno žrtev. Predsinočnjim je namreč na ortopedskem oddelku bolnišnice izdihnil 24-letni delavec Livio Del Bello iz Ul. San Nazario 115 na Proseku.

Tistega jutra je 21-letni mehanik Boris Antonič iz Cerovelj 34 proti Gabrovcu vozil svoj 1100 TS 42688, v Samatorci pa je prišlo do trčenja z avtom fiat 500 TS 95271, ki ga je nasproti privozil Del Bello. Pri silnem trčenju sta se ranila oba šoferja. Toda medtem ko se je Antonič samo udaril po glavi, opraskal po čelu, nosu in kolenih in je na zdravljenju na nevrokirurškem oddelku bolnišnice, se je Del Bello hudo poškodoval. Zlomil si je levo zapestje in desno stegnenico ter se ranil po levem sencu, obrazu in udih. Del Bella so v bolnišnici sprejeli na ortopedski oddelek, s prognozo okrevanja v treh mesecih.

Kasneje so nastopile komplikacije in vse zdravniške nege so bile zaman. Predvčerajšnjim ob 22.50 je nesrečni del Bello izdihnil.

TRGOVINA POHIŠTVA
PUPIS
SESLJAN - tel. 20269
VELIKA IZBIRA SODOBNEGA POHIŠTVA
Najboljše cene in ugodni plačilni pogoji.
Odprto tudi ob nedeljah!

FRANKO PAHOR
ŽENSKA IN MOŠKA KONFEKCIJA
TRST
UL. IMBRIANI, 9
DREV. MIRAMARE, 102

SEBOFLEX
VSE ZA KINO IN FOTOGRAFSKI MATERIAL
Trst. Ul. Mazzini 53 Tel. 733-361
Prijatelje in znance naprošamo, da nas obiščejo !!

ZA DVIG RAVNI TURISTIČNIH STORITEV

Deželna pomoč za izboljšanje in obnovo gostinskih obratov

Podrobnejša pojasnila v zvezi z vlaganjem in sestavo prošenj dobijo zainteresirani lahko tudi na Slovenskem gospodarskem združenju

S svojim zakonom št. 21 z dne 24. avgusta letos je deželna uprava ponudila gostinskim delavcem v Furlaniji-Julijski krajini praktično pomoč za izboljšanje in obnovo gostinske opreme, sanitarij in kuhinj. Ker gre pri tem za pomoč, ki je kar precejšnja, bi radi opozorili naše bralce na možnosti, ki jih nudi omenjeni deželni zakon, tudi glede na to, da se naglo bliža zaključni rok za vložitev prošenj.

Kaj pravzaprav predvideva deželni zakon št. 21? Da bi pomagal gostinskim delavcem, kot so lastniki ali upravitelji restavracij in gostiln ali pa zasebniki, ki oddajajo turistom sobe, da modernizirajo, izpopolnijo odnosno na novo opremijo svoje lokale je deželna uprava, ki želi s tem posredno pripomoči k utrjevanju turističnih zmogljivosti v Furlaniji-Julijski krajini, sklenila, da bo prispevala upraviteljem restavracij in gostilničarjem 25 odst. stroškov za izboljšanje in obnovo opreme, kuhinj in sanitarij. Prispevek bo lahko znašal največ 1,000.000 lir. Za zasebnike, ki oddajajo sobe turistom, pa bo dežela priznala prispevek v razmerju 50 odst., vendar ne bo mogel ta prispevek pri posamezniku prekoračiti vsote 500.000 lir.

Glede na to, da želi dežela s svojim posegom okrepiti skupno zmogljivost in hkrati dvigniti raven tukajšnjega turizma, so njeni prispevki namenjeni le gostinskim delavcem, ki nameravajo tudi sami kaj storiti v prid turizmu: zato ne bo dežela priznavala prispevka za dela, ki so potrebna zaradi normalne obrabe lokalov, kakor tudi ne za že izvršena ali začeta dela. Pač pa bo mogoče dobiti deželni prispevek v primeru, ko bi se odločili za obnovitev lokalov, kjer bi bilo to potrebno zaradi njihove starosti.

Prošnje za prispevke, ki jih bo dežela delila v poslovnih letih 1967 in 1968, je treba vložiti najkasneje do 30. novembra letos. Za prispevke, ki jih bo dežela delila iz svojega proračuna za leto 1969, pa zapade rok za izročitev prošenj 31. maja 1968. Prošnje na kolkovanem papirju po 400 lir, katerim je treba priložiti dve kopiji, je treba nasloviti na deželno odborništvo za transport in turizem, sprejemajo pa jih pristojni občinski uradi Poleg omenjenih dveh kopij je treba vsaki prošnji priložiti še finančno obrazložitev načrta, iz katere naj bo razvidno, kako bodo kriti predvideni stroški; ilustrirano dokumentacijo del, podroben proračun (preventiv) stroškov (če so dela pomembna, je treba priložiti tudi cenilni metrični račun); original ali fotokopijo dovoljenja javne varnosti, overovljeno pri notarju ali občinskem tajniku; izjavo, da prosilec še ni bil deležen podobnih prispevkov za ista dela; izjavo lastnika lokalov, da soglaša s prenovitvenimi deli; izjavo, s katero se oddajalec sob obvezuje, da bo ta njegova dejavnost trajala vsaj še tri leta; če je lastnik lokalov druga oseba, mora biti priložena še izjava, da lastnik pristaja na omenjeno triletno obveznost.

Gostinske delavce, ki bi radi prejeli deželni prispevek v smislu zakona št. 21, vabimo, naj si pri Slovenskem gospodarskem združenju v Trstu, Ul. Filzi št. 8, ogledajo podrobnejša navodila v zvezi s priznavanjem prispevkov. Osebje združenja bo po želji prizadetih rade volje pomagalo tudi pri zbiranju potrebnih dokumentov, odnosno poskrbelo za celoten potek predvidene procedure.

Visok življenjski jubilej v Križu

80. rojstni dan nune Angele Štropove

«Nuna Angela Stropova», kot ji pravijo vaščani, praznuje prav danes svoj 80. rojstni dan.

Angela Tence vd. Košuta se je rodila v Sv. Križu 22. oktobra 1887 v kmečki družini. Omožila se je z domačinom Ivanom Košuto, ki je bil v službi pri železnici. V zakonu mu je povila dva otroka, Edija in Lidijo, od katerih pa je živa samo hčerka, ki je poročena in živi v notranjosti Italije.

Za časa fašizma je bila tudi njena družina preganjana. Moža so premestili ter ga poslali z družino v južno Italijo. Čeprav daleč od svojega rojstnega kraja, niso nikoli zatajili in pozabili svoj narod in svoj materini jezik. Končno so se po razpadu fašizma Košutovi spet vrnili v svoj rojstni kraj, na svoj dom. Sin Edi, se je kot zaveden in napreden Slovenec, v začetku 1944 vključil v narodnoosvobodilno borbo. Boril se je v Bazoviški brigadi in je istega leta meseca avgusta padel pri Prvačini v boju proti fašistom in Nemcem.

Do leta 1962 je naša slavljenka živela skupaj s svojim možem, ki je istega leta umrl, tako da je gospa Angela sedaj sama. Seveda ima mnogo sorodnikov in prijateljev, ki ji bodo brez dvoma danes ob tej priložnosti izrazili vso ljubezen, ki jo gojijo do nje, saj je naša slavljenka v vasi zares spoštovana in priljubljena, ker vsakemu rada pomaga in mu priskoči na pomoč.

Slavljenka je od vsega začetka stalna naročnica in čitateljica Primorskega dnevnika in redno spremlja vse dogodke doma in po svetu. Ob visokem življenjskem jubileju se čestitkam sorodnikov, prijateljev ter vseh vaščanov pridružujemo tudi mi z željo, da bi ostala kot je danes zdrava in čila še dolgo let.

SMRTNA KOSA

Smrt zaslužnega slovenskega šolnika rojaka iz Boršta, Zvonimira Černeke

Umrl je v Prekmurju, kjer je dolga leta deloval kot gasilski funkcionar in prosvetni delavec

V nedeljo, 15. oktobra opoldne je v Murski Soboti zadet od kapi preminil upokojeni učitelj, šolski upravitelj in neutruden prosvetni delavec Zvonimir Černeka — naš primorski rojak.

Pokojnik je bil rojen v Borštu 20. maja 1899. Po dovršeni osnovni šoli v rojstnem kraju, je obiskoval gimnazijo v Trstu. V prvi svetovni vojni je moral — čeprav mlad — okusiti črn vojaški kruh, bil je vpoklican na zahodno soško fronto.

Že prve dni v letu 1919 so italijanske okupacijske čete z izgonom poslale čez mejo v Jugoslavijo očeta Andreja, ki je bil kot železniški uslužbenec že več kot 34 let nastanjen v Borštu. Ista usoda je doletela tudi ženo in štiri njune otroke, izvzemši starejšo hčer, ki je bila poročena v Borštu. Okupacijskim oblastem so bili zaradi narodne zavednosti in prosvetnega dela trn v peti.

Zvonko je v Mariboru dovršil učiteljišče in je potem kmalu dobil službo kot učitelj v Gradu, ozir. Gornji Slaveči pri Lendavi. Mlad, pogumen in vnet za prosvetno delo med ljudstvom, se je z vsem zaletom oprijel tega dela. Poleg poučevanja v šoli je ustanavljal pevske zbore, vodil tamburaške skupine, cerkveno petje in orglanje v cerkvi v Gradu, pri organizaciji gasilskih društev po številnih vaseh v okraju, kjer je kmalu postal tudi načelnik združenih gasilskih društev v tamkajšnjem okrožju To nalogo je tudi obdržal do upokojitve. Ko je bil upokojen, se je preselil v Mursko Soboto, kjer je njegov sin uradnik v Narodni banki. Pa tudi tukaj Zvonko ni držal križem rok, ampak je še z večjim zaletom deloval pri mnogih mestnih prosvetnih združenjih.

Kaj je pomenil pokojni Zvonko vsemu okrožju Murske Sobote, je jasno pokazal njegov pogreb v torek, 17. oktobra popoldne. Kljub delovnemu dnevu, se je prišla poslovit od priljubljenega pokojnika zelo številna množica meščanov, pa tudi iz drugih vasi in celo oddaljenih krajev, gasilci iz vsega okrožja z osmimi prapori, prek sto članov v paradni obleki, ki so držali častno stražo ob krsti in ob grobu. Pred mrtvašnico je stala postrojena četa gasilcev; tu se je z lepim govorom prvi poslovil od pokojnika šolski upravitelj za soboški okraj. Cerkveni pevski zbor je nato zapel «Vigred» in nato še eno ganljivo žalostinko.

Cerkvene obrede je opravil ob asistenci dveh duhovnikov iz M. Sobote — župnik iz Grada, ki se je nato ob odprtem grobu poslovil od «svojega dolgoletnega prijatelja».

Govoril je nato se načelnik gasilcev in pa predstavnik društva upokojencev za soboški okraj.

Cerkveni pevski zbor je zapel še dve žalostinki, gasilski prapori so se sklonili nad grobom in cvetje je zakrilo krsto.

Mrak je že padal na pokrajino, ko so se pogrebci tiho in potrtih src vračali, saj so pustili tam tovariša, ki je vse svoje najboljše moči in znanje posvetil vzgoji in blaginji naroda.

M.

Urnik trgovin za praznike

Deželno odborništvo za industrijo in trgovino, v katerega pristojnost spada zdaj to področje, je sestavilo urnik trgovin za čas od 30. oktobra do 6. novembra, ko je na koledarju več krajevnih in splošnih praznikov.

PONEDELJEK, 30. oktobra — Vse trgovine bodo odprte ves dan. Tudi tiste, ki imajo po navadi ob ponedeljkih dopoldne tedenski počitek.

TOREK, 31. oktobra — Navaden delavnik.

SREDA, 1. novembra — (Vsi sveti) Vse trgovine se bodo zaprle ob 13. uri; slaščičarne in trgovine s pečenimi specialitetami bodo delovale do 21.30.

ČETRTEK, 2. novembra — Vse trgovine, razen tistih s prehrambenim blagom, bodo lahko ostale odprte do 21.30.

PETEK, 3. novembra (sv. Just) — Trgovine bodo zaprte z izjemo pekarn (ki bodo delovale od 7.30 do 12. ure), trgovin z jestvinami (od 8. do 13. ure), mlekarn (od 8. do 12. ure), cvetličarn (od 8. do 13. ure) in slaščičarn ter trgovin s pečenimi specialitetami (od 8. do 21.30).

SOBOTA, 4. novembra (državni praznik) — Trgovine bodo zaprte, razen pekarn (ki bodo delovale od 6.30 do 12. ure), mlekarn (od 7. do 12. ure), cvetličarn (od 8. do 13. ure), slaščičarn in trgovin s pečenimi specialitetami (od 8. do 21.30).

NEDELJA, 5. novembra — Trgovine bodo zaprte, razen mlekarn (ki bodo delovale od 7. do 12. ure), slaščičarn in trgovin s pečenimi specialitetami (od 8. do 21.30).

PONEDELJEK, 6. novembra — Vse trgovine bodo poslovale dopoldne in popoldne, tudi tiste, ki bi sicer imele tedenski počitek.

Sindikalne organizacije v tej zvezi naglašajo, da pripada delodajalcem v trgovinski stroki, ki bodo delali tudi oba ponedeljka dopoldne, čeprav bi morali veljati zanje poldnevni tedenski počitek, doklada za te delovne ure, odnosno enako število ur prostega ob drugem delavniku, ali pa še ustrezen dodaljšek letnih počitnic.

KINO «IRIS» PROSEK
predvaja danes, 22. t.m. ob 16. uri film Walta Disneya:
F. B. I.
OPERAZIONE GATTO
Dogodivščine novega agenta FBI
Igrajo: HAYLY MILLS, DEAN JONES in DOROTHY PROVINE

Kino na Opčinah

predvaja danes, 22. t.m. ob 15. uri Ultrapanavision film:
KHARTOUM
Igrajo: CHARLTON HESTON
LAURENCE OLIVIER
RICHARD JOHNSON
RALPH RICHARDSON

KINO PROSEK-KONTOVEL
Predvaja danes, 22. t.m. ob 16. uri Technicolor - Techniscope film:
TOBRUK
Igrajo: ROCK HUSTON, GEORGE PEPPARD, GUY STOCKWELL in NIGEL GREEN

CASINO'
PORTOROŽ
PORTOROSE
ROULETTE
CHEMIN DE FER
BACCARÀ
ter priljubljena igra TRENTE ET QUARANTE
NIGHT CLUB - CABARET - STRIPTEASE
ATMOSPHÈRE PARISIENNE
V HOTELU «PALACE» PORTOROŽ
ODPRTO VSE LETO

URARNA IN ZLATARNA
T. TREVISAN
TRIESTE - TRST, UL. UMBERTO SABA 5 (ex C.so Garibaldi) ob avtobusni postaji na Trgu Barriera Vecchia
URE SVETOVNO ZNANIH ZNAMK OD 5.000 LIR DALJE ● ZLATI IN SREBRNI OKRASKI ZA VSAKO PRILOŽNOST ● ZLATO 18-KARATNO PO KONKURENČNI CENI ● ZLATO 22-KARATNO V PLOŠČICAH ZA ZOBE ● JUGOSLOVANSKI KUPCI IMAJO IZREDNE POPUSTE
Govorimo vse jugoslovanske jezike

PLETILSKA INDUSTRIJA
P. A. I. M. F.
Last. ODDO FEDERICI
TRST - VIA S. NICOLÒ, 27 - TEL. 38696
EDINO TOVARNIŠKO SKLADIŠČE, KI IMA ZA TRGOVSKE OBRATE V VSAKEM TRENUTKU NA RAZPOLAGO ZELO VELIKO IZBIRO EKSKLUZIVNIH MODELOV VRHNJIH MAJIC, PLETENEGA PERILA IN ELEGANTNIH ŽENSKIH BLUZ.
V VAŠEM INTERESU JE, DA NAS OBIŠČETE !

ZA FINO GOSPO,
ZA ZAHTEVNEGA GOSPODA,
ZA VSAKOGAR,
IN ZA VSAKRŠNO PRILOŽNOST, pri:
LINEA
MOŠKE IN ŽENSKE OBLEKE TER PERILO IN ŠPORTNE OBLEKE
VIA CARDUCCI, 4 - TEL. 31.1.88 - TRIESTE

RADIO TELEVIZIJA

NEDELJA, 22. OKTOBRA

Radio Trst A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila - 8.00 Koledar - 8.30 Kmetijska oddaja - 9.00 Maša 9.50 Skladbe za kitaro - 10.00 Orkester Pourcel - 10.15 Poslušali boste... - 10.45 V prazničnem tonu - 11.15 «Beli očnjak» - 11.45 Ringaraja - 12.00 Nabožna glasba - 12.30 in 13.30 Glasba po željah - 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... - 14.45 Popevke - 15.30 «Rdeči Logan», indijanska tragedija - 17.00 Revija orkestrov - 17.30 Prijatelji zborovskega petja - 18.00 Koncert - 18.30 Iz pesniških gajev: «Ada Negri» - 18.40 Zabavali vas bodo - 19.15 Nedeljski vestnik - 19.30 Lahka glasba - 20.00 Šport - 20.30 Pod rojanskim farnim zvonom - 21.00 Vaški ansambli - 21.30 Ritmi - 22.00 Nedelja v športu - 22.10 Sodobna glasba - 22.25 Mali ansambli - 22.45 Antologija jazza.

Trst

9.30 Kmetijska oddaja - 11.30 Za prijatelje cvetja - 12.15 Športni pregled.

Koper

7.30, 12.30, 13.30, 15.00, 19.15 Poročila 7.10 Jutranja glasba - 8.00 Prenos RL - 9.10 Zabavni zvoki - 9.30 Nedeljsko srečanje - 9.45 Godalni orkester - 10.00 Prenos RL - 10.30 Nove plošče 10.45 Glasbeni zmenek - 11.00 Dogodki in odmevi - 11.30 Današnji pevci - 11.50, 13.00 in 14.00 Glasba po željah - 12.35 Zunanjepolitični pregled - 13.40 Sosedni kraji in ljudje - 15.20 Prenos RL - 18.30 in 19.00 Nedelja na športnih igriščih 20.30 Prenos RL - 22.10 Piesna glasba.

Nacionalni program

8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Kmetijska oddaja - 9.10 Nabožna oddaja - 10.45 Nove plošče - 11.40 Roditeljski krožek - 12.00 Kontrapunkt 13.15 Glasbeno tekmovanje «Tisocak» 14.30 Lahka glasba - 15.10 Neapeljske pesmi - 15.30 Nogomet od minute do minute - 16.30 Popoldne z Mino - 18.00 Simf. koncert - 20.25 Glasbeni variete - 21.15 Zadnje športne vesti - 21.30 Pianist Dino Ciani.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila - 8.45 Oddaja za ženske - 9.35 Veliki variete - 11.00 Zbori z vsega sveta - 11.35 Juke box - 12.00 Športna prognoza 13.00 Radijski kviz - 13.45 Nedeljski ansambel - 14.30 Aktualnosti - 15.00 Glasbeni sprehod - 16.30 Športna nedelja - 18.00 Claudio Villa 20.00 Offenbachova opera «Hoffmanove pripovedke» - 21.00 Detektivka - 22.00 Glasbeno-govorni spored.

III. program

10.00 Na sporedu Viotti in Leo - 10.35 Skladbe za orgle - 11.15 Operni koncert - 13.00 Beethovnov koncert, op. 61 in Čajkovski, simfonija št. 5 - 15.30 Anouilh, Vabilo v grad - 17.30 Sličice iz Francije - 18.30 Izredna lahka glasba - 18.45 Kulturne aktualnosti 19.15 Koncert - 21.00 Kako popravimo plošče - 21.45 Haydnov divertimento.

Slovenija

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila 7.30 Za kmetijske proizvajalce 8.05 L. Suhadolčan: «Pikapolonček» - 9.05 Naši poslušalci čestitajo - 10.00 Se pomnite, tovariši... 10.25 Pesmi borbe in dela - 10.45 Mozaik lepih melodij 11.00 Turistični napotki 12.00 Na današnji dan 12.10 Naši poslušalci čestitajo 13.15 Ansambli zabavne glasbe 13.40 Nedeljska reportaža - 14.00 Lahka glasba 14.30 Boris Aprilov: «Izumitelji», humoreska - 15.05 Športno popoldne 17.05 Priljubljeni operni dueti - 17.30 N. Mihalevski Napad na poštno kočijo - 18.10 Chopin in Beethoven - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice 20.00 V nedeljo zvečer - 22.15 Serenadni večer - 23.05 Literarni nokturno.

Ital. televizija

11.00 Nabožna oddaja - 12.30 Kmetijska oddaja - 14.00 Športno popoldne 17.00 Program za mladino 18.00 «Settevoci» 19.00 Dnevnik - 19.10 Polčas nogometne tekme - 19.55 Šport in kronike strank - 20.30 Dnevnik 21.00 Barbato-Perilli «Caravaggio» - 22.15 Športni rezultati 23.10 Dnevnik.

II. kanal

17.00 Tenis: Italija-Francija - 21.00 Dnevnik 21.15 «41. vzpornik» 22.15 Film «Vlak».

PONEDELJEK, 23. OKTOBRA

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.35 Šopek slovenskih - 12.00 Elektronske orgle - 12.10 Pomenek s poslušalkami - 12.20 Za vsakogar nekaj - 13.30 Melodije - 17.00 Orkester Safred - 17.20 Ne vse, toda o vsem - 17.30 Zabavali vas bodo - 17.55 Wladimir Vogel: Deset madrigalov - 18.15 Umetnost in prireditve - 18.30 Iz opusa Beethovna in Prokofjeva - 19.30 Moj prosti čas - 19.40 Glasovi in slogi - 20.00 Šport - 20.35 Trii in kvarteti - 20.50 Kulturni odmevi - 21.15 Vokalni ansambli - 21.30 Pol ure popevk 22.00 Orkestri v jazzu - 22.30 Slovenski solisti - 22.50 Glasba za lahko noč.

Trst

12.05 Lahka glasba - 12.25 Tretja stran - 13.15 Ital. motivi - 13.35 Domače pesmi - 14.00 Komorni orkester - 14.20 Jazz.

Koper

6.30, 7.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.00, 19.15 Poročila - 7.10 Jutranja glasba - 10.15 Art Van Damme - 10.45 Plošče - 11.00 Otroški kotiček - 11.30 Današnji pevci - 11.45 Glasbeni sestanek - 12.00 in 13.00 Glasba po željah - 13.40 Za oddih in razvedrilo - 14.00 Jug. zvoki in barve - 14.45 Popevke 15.30 Popularne skladbe - 16.30 Športni ponedeljek - 16.40 Mozaik glasov - 17.00 Jugoslavija v svetu - 17.15 Pesmi - 17.40 Sopranistka Nadja Pertot - 18.00 in 19.30 Prenos RL - 19.00 Orkester 22.10 Bossanova.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Jutranje pesmi 9.07 Wagner, Trovajoli, Chopin 10.05 Otvoritev radijskega šolskega leta - 10.35 in 11.00 Ura glasbe - 11.30 Glasbena antologija 13.20 Zlate pesmi - 14.40 Ital. popevke 16.00 Oddaja za bolnike 16.30 Simf glasba - 17.20 Iz opere Manon Lescaut - 17.35 Operetna glasba 18.15 Glasba za mladino 20.20 Sestanek petih 21.05 Iz Puccinijevih oper - 22.10 Neapeljske pesmi - 22.30 Dunajska lahka glasba.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila - 8.45 Orkester 9.40 Glasbeni album - 10.00 Roman 10.15 Jazz - 11.42 Pesmi desetletja 13.00 Športni pregled - 14.04 Juke box - 15.00 Izbrane plošče - 16.38 Popoldanski spored - 18.35 Enotni razred 20.00 Operni svet - 20.50 New York 67 21.15 Znanost.

III. program

10.00 Nabožna oddaja 10.30 Schumann in Enescu - 11.15 Lisztovi preludiji - 11.45 Haydnov trio - 12.20 Štiri Telemannove fantazije - 12.55 Veliki izvajalci - 14.30 Ravelova suita - 14.50 Stravinski: Petruška 15.30 Rossinijeva farsa «La scala di seta» 17.10 Prokofjev, sonata št. 3 - 17.20 Francoščina - 17.45 Schubertova simfonija št. 5 - 18.30 Izredna lahka glasba - 19.15 Brahmsova sonata št. 2 19.35 Sodobni francoski skladatelji - 20.30 G. Kaiser: Giorno d'ottobre - 22.30 Glasba danes.

Slovenija

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila 6.30 Informativna oddaja 8.08 Glasbena matineja 8.55 Za mlade radovedneže 9.10 Iz jug. studiov 9.45 Pevski festival 10.15 Pri vas doma 11.00 Turistični napotki 11.15 Melodije - 12.00 Na današnji dan 12.10 P. I. Čajkovski 12.30 Kmetijski nasveti 12.40 Slov. narodne 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Razpoloženjska glasba 15.40 Zbor «Grafike» 16.00 Vsak dan za vas 17.05 Operni koncert 18.00 Aktualnosti - 18.15 «Signali» 18.35 Mladinska oddaja 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice 20.00 Simf orkester 22.10 Radi ste jih poslušali - 23.05 M. Ogen: Pesmi

Ital. televizija

17.00 Giocagiò - 17.30 Dnevnik 17.45 Program za mladino - 18.45 Knjižne novosti - 19.15 Dokumentarec: Quelli che restano 19.45 Šport in kronike - 20.30 Dnevnik 21.00 Film: «La grande strada azzurra» - 22.50 Pojdimo v kino 23.00 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik 21.15 Tedenski športni pregled - 22.00 Kabalevski: Recreation, balet 22.15 Analfabetizem po svetu, TV razprava.

JUG. TELEVIZIJA OD 22. DO 28. X. 1967

NEDELJA, 22. oktobra

9.25, 20.00 in 23.20 Poročila - 9.30 Narodno-zabavna glasba 10.00 Kmetijska oddaja 10.45 Ne črno ne belo - 11.30 Konjski cirkus — film - 12.00 Nedeljska TV konferenca - 14.50 Šahovski komentar - 15.20 Športna reportaža - 15.40 Ljubezen, oh ljubezen 16.30 Dokumentarni film o Vietnamu - 19.10 Grenka zetev — film - 20.50 Glasbena oddaja - 21.50 Nogometna tekma Španija-ČSSR.

PONEDELJEK, 23. oktobra

9.40, 11.40 in 14.50 TV v šoli - 10.35 in 15.45 Ruščina 11.00 Osnove splošne izobrazbe - 16.10 Angleščina 17.00 Mali svet — oddaja za otroke - 17.25 Risanke 17.40 Kje je, kaj je 17.55 Obzornik - 18.15 Pojdam u Rute 18.45 Kuharski nasveti - 19.15 Tedenski športni pregled - 19.40 Aktualna tema: Zaposlovanje 20.40 J. Mortimer: Opoldanski počitek - 21.30 Glasbena oddaja

TOREK, 24. oktobra

9.40 in 14.50 TV v šoli - 10.40 in 15.50 Angleščina 11.00 in 16.10 Osnove splošne izobrazbe 18.15 Film za otroke 18.25 Večer z J. Rohačkom - 18.40 Svet na zaslonu - 19.20 Obzornik 20.00 in 20.50 Budimpešta: koncert ob dnevu OZN - 20.40 Rezerviran čas 21.45 Ob koncu razstave v Slovenjem Gradcu.

SREDA, 25. oktobra

16.15 Dežurna ulica - 17.00, 20.00 in 22.25 Poročila - 17.05 Oddaja za otroke - 17.25 Popotovanje po Aziji — film - 17.55 Obzornik - 18.15 Združenje radovednežev 19.00 Reportaža - 19.30 S festivala lov in ribolov - 20.40 M. Gorki: Na dnu - 21.45 Jazz festival v Ljubljani - 22.30 Predolimpijska tekmovanja v Mehiki.

ČETRTEK, 26. oktobra

9.40, 14.50 in 16.10 TV v šoli 10.35, 11.00 in 15.45 Angleščina 17.03, 20.00 in 22.15 Poročila - 17.0 M. Twain: Tom Sawyer - 17.55 Obzornik - 18.15 Po sledeh napredka - 18.35 Glasbena oddaja 19.00 Dežurna ulica — humor - 19.40 TV prospekt 20.30 Aktualni razgovori 21.10 M. Gorki: Na dnu

PETEK, 27. oktobra

9.40 in 14.50 TV šoli 11.00 in 16.10 Osnove splošne izobrazbe 17.25, 20.00, 22.10 in 23.50 Poročila - 17.30 Oddaja za otroke 17.55 Obzornik 18.15 Glasbeni magazin - 19.05 Športna oddaja 19.40 Človek in kultura 20.40 Trinajsterica — film 22.30 Šlager sezone 22.50 Predolimpijska tekmovanja

SOBOTA, 28. oktobra

9.40 in 14.50 TV v šoli - 17.40 Vsako soboto 17.55 Obzornik 18.15 Mladinska igra - 19.15 Sprehod skozi čas - 20.00 in 22.25 Dnevnik - 20.40 Ljubezen, oh ljubezen, humor. oddaja 21.40 Nekaj novega, nekaj starega - 21.55 Punčka — film.

Goriško-beneški dnevnik

S SEJE POKRAJINSKEGA SVETA

92 milijonov lir za podpore pohabljencem in duševno bolnim

Prihodnjič bodo razpravljali o gospodarskem načrtovanju

Zadnja seja pokrajinskega sveta v petek zvečer je bila izredno mirna in zato so lahko svetovalci izčrpali skoro ves dnevni red, potem ko so odložili obravnavo pokrajinskega obračuna za 1966 in proračuna za 1968, ker zanjo še ni pripravljen potrebni material.

Predstavnik KPI Menichino je uvodoma seznanil svetovalce z odgovorom ministra Colomba na interpelacijo o zadevi bivšega ravnatelja mestne hranilnice v Gorici Montene. S tem v zvezi je predsednik Chientaroli izrazil željo, da bi pristojna sodna oblast čim prej uredila to zadevo in da bi potem tudi upravni svet te ustanove legaliziral svoje odnose v zvezi z direktorskim mestom. Obenem je obljubil, da bodo o komunistični resoluciji o gospodarskem programu razpravljali na prihodnji seji sveta, ki bo v kratkem sklicana.

Odbornik Vezil je sporočil, da bodo dvema študentoma kmetijstva, ki sta zaprosila za pomoč, podelili po 100 tisoč lir podpore. Nato so izvolili za preglednike računov za 1967 svetovalce Seličevo, Zuccallija in Tacchinardija. Odbornik Marocco je nato navedel imena 24 ustanov, katerim je pokrajinski odbor na osnovi njihovih prošenj in koristnega delovanja dodelil manjšo podporo; v celoti so izplačali v ta namen 1.485.000 lir. Odbornik je dodal, da je na razpolago še pol milijona lir za tiste prosilce, ki imajo še vložene nerešene prošnje.

Odbornik Bottegaro je nato obširno poročal o načrtu za pomoč telesno pohabljenim in duševno bolnim tekom leta 1968. Poudaril je, da bodo pomoč božjastnim razširili z goriške in tržiške občine na druge občine naše pokrajine. Pokrajinska uprava je prejela iz tega naslova šest prošenj za podporo za skupno 56 milijonov lir, sama pa je predložila dodelitev podpore drugim petim ustanovam za skupno nekaj nad 36 milijonov lir; med temi je določenih 25 milijonov kot prispevek za vzdrževanje pohabljencev in duševno bolnih iz revnih družin ter 4.5 milijona za pokrajinsko umobolnico. Pri vseh teh podporah je veljalo pravilo, da se kar najbolj učinkovito pomaga bolnikom teh dveh kategorij. Poročevalec je zaključil, da je pokrajinska uprava zaprosila za primeren prispevek tudi deželno upravo.

Odbornik Dissette je nato poročal o načrtih za povečanje in ureditev poslopij italijanskih šol; tehniškega inštituta v Gorici, trgovske srednje šole v Gorici in realnega liceja v Tržiču. Za vse te šole je predviden strošek skoro 400 milijonov lir, ki pa bo šel v celoti v breme države. Svetovalci so odobrili zadevni načrt in prošnjo za gradbeno dovoljenje.

Na tajni seji so potrdili ravnatelja pokrajinske gluhonemnice dona Belija tudi za leto 1967-68 v tem svojstvu ter zaključili sejo okrog 22.30.

Solidarnost z vietnamskim ljudstvom

V okviru mednarodnega dneva solidarnosti z vietnamskim ljudstvom, ki ga slavijo po vseh celinah in tudi v samih Združenih državah, kjer ima ta manifestacija še poseben pomen, je včeraj dopoldne mladinski odbor za mir v Vietnamu priredil v Ljudskem vrtu v Gorici razstavo velikih lepakov s tematiko iz vietnamske vojne, zlasti nečloveškega pobijanja nedolžnega ljudstva. Prireditelji so razdeljevali dijakom, ki so v velikem številu obiskali razstavo, letake z opisom položaja v Vietnamu ter izrazi solidarnosti z borbo vietnamskega ljudstva za nacionalno svobodo in mir.

Ob priliki dneva Združenih narodov 24. oktobra je predsednik ministrskega sveta dovolil razobesiti poleg italijanske tudi zastavo OZN ter razsvetliti javna poslopja.

SEJA OBČINSKEGA ODBORA V GORICI

Izdelan program šolskih gradenj predvidenih v razdobju 1967-68

Pregledali so razvoj konzorcija industrijske cone, središča za trgovske službe in gradbene dejavnosti

Na zadnji seji občinskega odbora v Gorici, ki je bila v petek zvečer, so pregledali zadnji razvoj konzorcija industrijske cone, središča za trgovske službe na mednarodnem mejnem prehodu, gradbena vprašanja ter ustanovitev posebne šole za nenormalne otroke. Odborniki so preučili predloge komisije za poimenovanje goriških ulic in trgov ter bodo o njih razpravljali na prihodnji seji izvršnega odbora. Ob 23-letnici poboja patriotov v Marzabottu bo občinska uprava poslala solidarnostno brzojavko, obenem bodo pripravili publikacijo, ki bo izšla ob 40-letnici smrti goriškega dobrotnika Oddona Lenassija.

Odbornik Agati je poročal o programu šolskih gradenj, predvidenih v razdobju 1967-1968 na podlagi zakona 641 od 28. julija 1967, o strošku 3.6 milijona lir za nakup šolskih knjig ter prevoz otrok v obvezno šolo in otroški vrtec. Osnovnošolskim učiteljem so odobrili stanovanjsko doklado za leto 1967-1968.

Odbornik Tomassich je predlagal sprejem večjega števila prošenj za sprejem oseb v dom počitka v Ločniku, dom onemoglih občinske podporne ustanove v Ul. Baiamonti ter v zavod Contavalle. Odobrili so 1.3 milijona lir za dobavo zdravil potrebnim občanom, nekaj nad 5 milijonov so potrošili za bolniško oskrbo kroničnih bolnikov v bolnišnici Fatebenefratelli, 880.000 lir pa so potrošili za higienske postopke okoli pokritega trga.

Odbornik De Simone je predložil tri milijone lir stroškov, ki izhajajo iz obračuna doma počitka za julij in avgust, ter 1.1 milijona lir za isto razdobje poslovanja zavoda Lenassi. Pojasnil je tudi razloge, zavoljo katerih so sprejeli načelne pogoje v razpisu natečaja za propagandno službo. Odbornik Candussi je poročal o izidu natečaja za socialnega asistenta, odbornik Rovis o mestni avtobusni službi, Fantini pa o nakupu pisarniških potrebščin in imenovanju komisije, ki bo pregledala ponudbe za nakup opreme novega dela doma počitka v Ločniku.

Občinski odbor se bo znova sestal v petek.

Koristno delovanje prosvetarjev v Ronkah

Preteklo nedeljo so se v gostilni «Pri ovčarju» v Selcah sestali člani domačega prosvetnega društva «Srečko Kosovel». Ob tej priliki so obravnavali predvsem o bodočem delu moškega pevskega zbora društva in o tem, da bi s pr- bitvijo novih članov še bolj p- čali svoje delovanje. Sprejeli sklep, da bodo povabili k so- vanju ne samo može in fante imajo veselje do petja, ampak di druge rojake, ki bi lahko stali člani društva.

Kar se zbora tiče, ima že časa zopet redne vaje po dva tedensko. Sedaj se pevci pri- ljalo, da bodo nastopili v slo- ski oddaji tržaškega radia; v tu imajo tudi več drugih n- pov v okviru kulturnih prireditev zimskem času.

Kino

Gorica

VERDI. 15.00: «Il tigre», V. G- man in E. Parker. Italij- barvni film.
CORSO. 14.30: «Ti ho sposato allegria», M. Vitti in G Albe- zi. Italijanski barvni film. nja predstava ob 22.
MODERNISSIMO. 15.00: «La d- di sabbia», Eiyi Okada in K- Kishida. Japonski črnobeli mladini pod 18. letom prep- dan
CENTRALE. 15.30: «Granada- dio», Claudio Villa in S. tin. Italijanski kinemasko- barvah
VITTORIA. 15.15: «Il m- fico Texano», Glenn Saxson Barbara Loy, koprodukcijski v barvah in kinemaskopu.

Tržič

AZZURRO. 14—22: «Kriminal», Saxon in A. Lini. Kinemask- v barvah.
EXCELSIOR. 14—22: «La vis- West», Kirk Douglas, Rich- Widmark, v kinemaskopu in vah.
PRINCIPE. 14 — 22: «L'avv- riero», A. Quinn in R. Schiff- Barvni film.
S. MICHELE. 14—22: «Mi ve- tornare», Gianni Morandi, Taranto.

Ronke

EXCELSIOR. 15—22: «Hom- Paul Newman in F. March, v vah.
RIO. 15—22: «Perdono», C. C- in Gino Bramieri.

DEŽURNE LEKARNE

V GORICI

Danes ves dan in ponoči je prta lekarna S. GIUSTO, Italia 244, tel. 35-38.

V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je prta v Tržiču lekarna CENTR- dr. Fitz in Enneri, Trg Repu- št 23, tel. 72-341

V RONKAH

Danes ves dan in ponoči je prta v Ronkah lekarna «All'Ang- dr Olivetti, Ul. Roma 23, tel.

DEŽURNA CVETLIČARNA

Danes, 22. oktobra bo v G- odprta cvetličarna Voigtlaender Ul IX agosto 3, tel. 24-33.

VEST, KI JE PRESENETILA OBČINSKE SVETOVALCE

Pokrajina bo zgradila obvozno pot ter se odpovedala cesti v Doberdobu

Tako bo občinska uprava morala sama zgraditvi pločnike ob glavni cesti po vasi - Priprava za asfaltiranje notranjih poti

Javna dela so zavzemala važno mesto na zadnji seji občinskega sveta v Doberdobu. Občinska uprava je namreč prejela na podlagi deželnih in državnih zakonov nekaj nad 22 milijonov lir za ureditev notranjih poti. Obrnila se je na dva strokovnjaka, ki sta izdelala načrte ter bosta tudi vodila dela: gre za inž. Boscarola in Grusovina. Dva inženirja so izbrali zato, ker gre za dva različna zneska, ki sta bila odobrena v dveh različnih obdobjih. Ker so želeli, da bi se posvetovali s predstaniki vseh vaščanov, so sestavili posebno komisijo, ki je izdelala okvirni načrt, po katerem naj bi te ceste razširili in asfaltirali. Tik pred sejo pa je vse skupaj postavilo na glavo sporočilo pokrajinskega predsednika Chientarolija, da pokrajina projektira novo obvezno cesto pri Doberdobu ter se namerava odpovedati upravi nad odsekom, ki je speljal skozi vas. Občinska uprava, ki je sprva sodila, da bo pokrajina uredila pločnike po vasi, bo sedaj morala sama trpeti strošek za to delo, ki bo po predračunih veljalo štiri milijone lir. Ta denar bodo morali vzeti iz vsote 22 milijonov lir, namenjene za vso občino. Ureditev pločnikov v občinskem središču pa je tudi potrebno in z njo občinska uprava nima namena odlašati.

Ker gre za novo razdelitev denarja, predvsem pa za nove predloge glede ureditve cest, so svetovalci sklenili, da bodo komisijo znova sklicali ter na njej dokončno sprejeli odločitev glede investiranja denarja v cestne izboljšave. Med drugim se nam zdi zelo umesten predlog, da bi razširili občinsko pot med Palkiščem in Vižintini (speljana je po dolini, nekoliko nižje od državne ceste), da bi po njej lahko vozil avtobus s katerim prevažajo otroke v doberdobski vrtec. Če bi cesto, ki je sedaj tako ozka, da se ne moreta srečati niti dva osebna avtomobila razširili vsaj za dva, tri metre, bi otroci počakali kar v zaselku ter bi jih avtobus sproti pobiral na zbirališčih. Za to delo bo šel le del stroškov, preostalo pa bodo uporabili za ureditev cest po ostalih vaseh.

Pri državni posojilnici bodo najeli posojilo 10 milijonov lir ter z njimi zgradili novo pokopališče v Doberdobu. Posojilo bodo vračali 35 let s 5.5-odst. obrestno mero, medtem ko bo država plačala po 5 od sto.

Mirku in Annamariji Legiša so odobrili nakup nekaj nad tisoč metrov srenjskega zemljišča v Jamljah, last občinske uprave, prav tako pa so pristali v zamenjavo z občinskim zemljiščem v Doberdobu v korist Jožeta Gergoleta in Germana Marušiča.

Imenovali so revizorje računov za pretekla leta (Mario Lakovič, Josip Ferfolja in Bruno Pahor) ter upravni odbor občinske podporne ustanove ECA za obdobje 1967 — 1970 (Miro Devetak, Štefan Vižintin, Rado Frandolič, Arnaldo Ferfolja in Ernest Soban).

V volilno komisijo, ki bo delovala dve leti, so izvolili Karla Černica, Maria Lakoviča, Stanislava Gergoleta in Benita Ferletiča.

V skupščini konzorcija za tajnika med Doberdobom in Zagrajem bosta Doberdob predstavljala Andrej Jarc in Karel Černic.

Razpravljali so tudi o prefekturnem obvestilu, naj priporočajo uporabnikom plinskih steklenic, da bi jih namestili izven poslopja ter na takšen način preprečili pogoste eksplozije, ki zahtevajo žrtve

Izleti

Martinovanje SPD bo tudi letos v hotelu «Zvezda» v Kobaridu v nedeljo 12. novembra. Vožnja z avtobusom za člane po 550 in za nečlane po 650 lir. Večerja za člane brezplačna, za nečlane po 700 lir. Vstopnina v dvorano, kjer bo tombola z bogatimi dobitki in zabavna prireditev, po 200 lir za člane in nečlane. Vpisovanje na sedežu v Ul. Ascoli 1/I do 3. novembra. Tam dobijo prizadeti tudi vsa podrobnejša pojasnila.

BLAGOVNA OBMEJNA MENJAVA V AVGUSTU

Izvoz 197 milijonov lir uvoz 317 milijonov lir

Izvoz v tretje države je dosegel vrednost 8 milijonov lir

V avgustu je pokrajinski urad za industrijo, trgovino in obrtništvo izdal na podlagi ugodnega mnenja trgovinskih zbornic v Gorici in Vidmu 79 izvoznih dovoljenj za 197 milijonov lir; «a dogana» so uvozili za 317 milijonov lir blaga, in sicer kar za 118 milijonov živih goved, govejega, telečjega in zmrznjenega mesa, za razne vrste svinjskega mesa smo potrošili 9,6 milijona, za delovne konje in za zakol 3,3 milijona, povrtnino 1,5 milijona, seno in slamo v balah 1,3 milijona, živo apno 1,3 milijona, les za kurjavo 102 milijona, neobdelan trd les 9 milijonov, obdelan trd les 11,7 milijona, celulozno maso za umetne tkanine 14 milijonov, «kraft» papir 36,6 milijona.

Z izvoznimi dovoljenji smo izvozili drogerijsko blago (8 milijonov), tekstil (23 milijonov), gumijaste izdelke (7,9 milijona), električni in elektrotehnični material (73 milijonov), avtomobilske nadomestne dele (24,6 milijona), lepenko in izdelke (17,9 milijona), slaščice (11 milijonov), kovinsko drobnarijo in krogljične ležaje (po 6 milijonov) ploščice (5,8 milijona), plastične izdelke (5 milijonov).

Saldo 31. julija 1967 je znašal 320 milijonov, z vplačili in izplačili v teku meseca se je saldo 31. avgusta dvignil na 421 milijonov.

K temu naj pristavimo še za 8 milijonov lir izvoza goriških izdelkov v tretje države, med katerimi je na prvem mestu dobava hladilnih vetrin Portugalski za nekaj nad tri milijone lir ter Španiji za 2,3 milijona lir V Saudsko Arabijo smo izvozili za 1,3 milijona lir sanitarnih artiklov, za polonične ali celo manjše zneske v Bahrein, Dubai, Abesinijo, Kuwait in Quatar.

MLADOLETNA ZAGREBČANA V PRIPORU

Iz nedolžne avanture je postala resna stvar

«Zelo mi je žal za vse, kar sem storil, predvsem zavoljo posledic, ki jih bo to utegnilo imeti za moj nadaljnji razvoj», je zaskrbljen odgovoril 17-letni V. B. iz Zagreba, ki smo ga obiskali na karabinjerski postaji v Ul. Nazario Sauro, kjer je skupno s svojim prijateljem 18-letnim S.B. priprt zaradi tatvin, ki sta jih izvršila v Piemontu. Časnikarji so imeli z njima kratek pogovor, med katerim so lahko spoznali, da gre za bistra fanta — eden je študent, drugi vajenec — ki jima avanturistična žilica ni dala miru toliko časa, dokler nista ilegalno prišla v Italijo ter se skušala po isti poti vrniti domov, vendar... vendar je posegla vmes roka pravice ter jima prekrižala račune.

Mladoletnika, ki jima niso mogli dati potnega lista, sta s 120.000 dinarji in 300 markami pri Solkanu prišla v Italijo ter se z vlakom odpeljala preko Trsta v Ventimiglio. Tamkaj sta čez hribe nelegalno prišla v Francijo, kjer pa jih policijske oblasti niso hotele zaslišati v soboto, ampak so jima rekle, naj se vrneta v ponedeljek. Prespala sta v Nizzi in se po isti poti — še pred zaslišanjem — vrnila v Italijo. Še prej sta potrošila ves denar za nakup fotografskih aparatov in radijskih transistorjev. V San Bartolomeu sta prebrskala več vozil, da bi prišla do denarja za železnico, končno sta dobila opel z avtomatičnim vžigom ter se odpeljala proti domu. S seboj sta peljala več desetin avtomobilskih knjižic, ki sta jih nakradla v raznih avtomobilih. V Tržiču sta zavila proti Gorici in prvo noč prespala v avtu v Grojni, naslednjo noč okoli 20. ure pa ju je v Grojni našla karabinjerska patrulja in ju odpeljala na glavno postajo. Sprva sta se dobro izgovarjala; imenovala sta «tretjega človeka», ki naj bi bil lastnik vozila (opel s švicarsko registracijo) ju pripeljal semkaj potem pa neznano kam izginil. Pozneje sta priznala, da sta sama ukradla avtomobil in avtomobilske knjižice, ki sta jih imela pri sebi.

Prijavili ju bodo sodišču zaradi hujše oblike kraje. Ob aretaciji sta bila dolgolasca, ko smo ju včeraj videli, pa sta bila docela čedna fanta, za katera nama je bilo žal, da ju nismo spoznali izven zidov tiste hiše.

Komisija za doraščajočo mladino pri Slovenski kulturno gospodarski zvezi priredi med božičnimi počitnicami enotedensko zimovanje v Zgornjih Gorjah pri Bledu. Prijavijo se lahko otroci od 8. do 15. leta Vpisovanje otrok vsak dan v uradnih urah na sedežu SKGZ v Ul. Ascoli 1.

IZPRED OKROŽNEGA SODIŠČA V GORICI

Stečaj podjetja «Autovie Carsiche» in neplačana carina za stroje

Upraviteljica podjetja obsojena na plačilo globe 5,7 milijona in povrnitev škode - Kmet iz Krmina oproščen obtožbe tatvine

Zelo dolgo se je zavlekla na zadnjem zasedanju goriškega okrožnega sodišča razprava proti 48-letni Nadi Ferjančič, por. Marinšek iz Trsta, Ul. Tiepolo 6 v njenem svojstvu poslovodkinje podjetja Avtovie Carsiche, ki je imelo svoj sedež v Gorici, Trg Transalpina 7 ter je pred leti zašlo v stečaj in je bil za kuratorja stečaja imenovan goriški odvetnik Pedroni.

Obtožena je bila, da je protizakonito uporabljala stroje in razno orodje, ki je bilo uvoženo s carinskimi olajšavami goriške proste cone za potrebe industrije na področju proste cone. S tem naj bi zagrešila tihotapstvo na škodo državne carinarnice, ki je nastopila kot tožitelj in civilna stranka ter jo je zastopal državni odvetnik Galletti.

Obtoženka je odločno zanikala, da bi prodala ali uporabljala kakšen stroj, ki je bil uvožen s carinskimi olajšavami. Dodala je, da so tatovi nekaj strojev tudi ukradli in je ona takoj po tem dejanju prijavila tatvino, krivcev pa še niso našli. Končno je poudarila, da so bile v času, ko je bila žaga podjetja zapečatena in zaprta, izvedli več prisilnih prodaj, med drugim tudi za račun davčnega urada in vkljub njenim protestom.

Sodišče pa je le delno upoštevalo njene izjave ter je obtoženko obsodilo na plačilo globe 5.753.300 lir, plačilo sodnih stroškov ter povrnitev škode civilni stranki; tej bo morala plačati za stroške 111.000 lir. Njen branilec odv. Morgera iz Trsta je vložil priziv proti tej razsodbi.

Pri drugi razpravi, v odsotnosti obtoženca, so obravnavali zadevo 79-letnega kmetijskega kolona iz Krmina Štefana Kristančiča iz Subide pri Krminu, Ul. Monte 14. Obtožen je bil, da je ukradel okrog 100 opornih kolov za trte iz vinograda 42-letne Albine Devetak por. Malič s Peči št. 28/A, v vrednosti okrog 70 tisoč lir.

Žena in njen mož Oskar Malič sta prijavila tatvino karabinjerjem iz Krmina dne 11. marca 1967 ter obdolžila dejanja Kristančiča, ki je bil pred časom njihov kolon, pozneje pa je prevzel zemljišče poleg njihovega v obdelavo. V zadevi so zaslišali tudi nekatere priče, vendar tožniki niso mogli dokazati, da je njihov sum nasproti Kristančiču upravičen. Zato ga je sodišče oprostilo s polno formulo češ da ni zakrivil dejanja. Branil ga je odv. Pascoli.

Drž. tož. dr. Brenci; preds. sodišča dr. Storto, sodnika Arculeo in Mazzarella; zapisnikar Petti.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI, POROKE

V občini Gorica je bilo od 15. do 21. oktobra letos 27 rojstev, 7 smrti, 9 oklicev in 14 porok.

ROJSTVA: Massimo Furlan, Gianpaolo Della Morte, Davide Fonzar, Stefano Fasan, Davide Labignan, Fulvia De Michiel, **Zdenko Černic**, Michela Vit, Davide Finotto, Tiziana Zavadlav, Michela Altran, Alessandra Fait, Emanuela Bertoz, Patrizia Sellan, Caterina Visintin, Paola Baiutti, Deborah Lipizer, Michele Tunini, Marzia Nastasi, Roberto Beggi, Catia Bobiz, Enrico Nardon, Flavio Brumat, Daniela Danese, Cristina Zampar, Michele Moznich.

SMRTI: 45 minut stara Patrizia Santi, 75-letna Caterina Ferman, vd Cidin, 82-letna Luigia Sgaus, por Froli, poprej vdova Corvin, 4 ure stara Marzia Nastasi, 81-letni Fortunato Petean, 67-letni Mirko Semolič, 41-letni kmetovalec Mihael Černic.

OKLICI: Uradnik Giovanni Cecconi in gospodinja Giovanna Percossi, inštruktor Giuseppe Seffino in učiteljica Serena Famos, Aureliano Regoli in Ida Zanella, prodajalec Wolfango Bottai in delavka Luciana Cocetta, reprezentant Enzo Cavalli in gospodinja Anna Maria Bressan, učitelj Franco Milano in baristka Maria Cumar, karosir Mario Brigadini in prodajalka Vera Damilano, šofer Angelo Annatelli in gospodinja Bruna Pers, delavec Giuseppe Zanin in gosp- nja Nicoletta Barone.

POROKE: elektromehanik T- Sel in tekstilka Edmonda T- sin, elektroinštalater Gualtiero ter Sošol in uslužbenka Ada pin, vojaški oficir Tonino T- in študentka Alenka Spe- uradnik Remo Del Bianco in nica Franca Zaninotti, prod- Vittorino Feresin in tekstilna ka Elisabetta Marassi, šofer Dollani in trgovka Lorenza T- san, uradnik Liberato Devescovi uradnica Danila Klanjšček, te- delavec Carlo Pelesson in ničarka Graziella Perco, uradnik Mario Zuliani in dinja Maria Tacchinardi, šofer verin Kocjančič in tekstilna ka Maria Braini, uradnik Battello in uradnica Marisa not, uradnik Gianfederico Fer- in farmacistka Bianca Gamba- rar Giovanni Fuchs in zdrav- asistentka Adina Medeot, jenec Gioachino Capocefalo in spodinja Carmela Leban

ZAHVALA

Družina pokojnega

JOŽKA PRINČIČA

iz Števerjana se najlepše zahvaljuje vsem tistim, ki so ji nudili no pomoč namesto cvetja na nepozabnega očeta in moža

PRIZNANO MEDNARODNO AVTO PREVOZNIŠKO PODJETJE
LA GORIZIANA
GORICA - Ul Duca d'Aosta 180 - Tel 28-45 - GORICA
PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSTNEGA BLAGA

NOVA ODKRITJA O SMRTI RASPUTINA

«Svetega starca» je s streli pokončal poslanec Mitrofanovič Puriškjevič?

Nedavno umrli knez Jusupov je napisal knjigo z naslovom «Umoril sem Rasputina», v kateri je prikazal naravnost grozljiv konec lažnega meniha - Sedaj pa se je oglasil neki ruski emigrant z novimi podrobnostmi

«Umoril sem Rasputina», je naslov knjige in filma, kjer je zatrdno prikazano, da je zvitega mužika in lažnega meniha Rasputina umoril knez Jusupov.

Nedavno pa je v svoji palači v Parizu umrl v osemdesetem letu starosti knez Feliks Jusupov, ki je vsa leta skrbno pazil, da mu ne bi kdo kradel njegovega junaškega dejanja. Toda po Jusupovi smrti se je oglasil neki ruski emigrant, ki je izjavil, da more dati v zvezi z umorom Rasputina neka pojasnila, ki izhajajo od njegovega pokojnega očeta, ki je bil takrat v službi na carskem dvoru v Petrogradu. Omenjeni emigrant odločno zatrjuje, da Rasputina ni umoril knez Jusupov, marveč poslanec v dumi Vladimir Mitrofanovič Puriškjevič.

«Sveti starec» Rasputin

Po nekem čudnem naključju je prišel 35-letni Grigorij Jefimovič Rasputin v stik z visoko dvorno družbo. Vlada, ki je hotela dobiti pri volitvah v dumo kmete na svojo stran, je razposlala po gubernijah agitatorje. In tako so izbrali tudi Rasputina. Bil je krepke postave, ostrega pogleda in bistrega razuma. Njegovo vedenje pa je bilo vse prej kot uglajeno. V drugačnih razmerah bi sploh nič ne veljal, a tisti čas so bili carski vladi prav taki potrebni. Dvornim damam se je zdel tale neotesani in neolikani mužik zanimiv, naravnost mikaven. In tako se je večal njegov vpliv nanje. Zlasti še, ko se je oblačil kot menih, z razmršeno brado in dolgimi lasmi. Podoben je bil Kristusu. Neka posebna mistična moč je izhala iz njega. V petrograjskih salonih je nemalokrat začel pridigati s preprostimi lahko razumljivimi in prepričevalnimi besedami.

Rasputin je dobil močan vpliv pri carju in še posebno pri carici potem, ko se je uresničilo njegovo prerokovanje in je carica rodila sina. In še bolj pozneje, ko je ublažil pri tem carskem otroku dedno bolezen hemofilijo.

Ta «sveti starec» je imel zares velikansko moč in oblast. Na njegovo zahtevo je car odstavljal in postavljal ministre, generale in druge veljake. A svojega vpliva ni uporabljal v prid zatiranim in podložnikom, marveč je to svojo oblast izkoriščal zase. Živel je razuzdano, pijančeval je in se vlačil s številnimi ženskami.

Zaradi tega škodljivega vpliva, ki ga je Rasputin imel na carja in zaradi njegovega načina življenja so nekateri iz kroga blizu dvora sklenili proti njemu zaroto. Pobudnik je bil knez Feliks Jusupov. Med zarotniki so bili še veliki knez Dimitrij, Vladimir Puriškjevič, poslanec v dumi, Suhotin in doktor Stanislas de Lazovert. Zarotniki so sklenili zvabiti «svetega starca» na kraj, kjer bi ga mogli umoriti. A to je mogel izvesti edinole Jusupov, ki mu je Rasputin zaupal.

In tako je nekega dne knez Jusupov povabil Rasputina v svoj dvorec na čaj. Pozneje je o tem povedal Rasputinov tajnik tole:

«Ko sem prišel domov, sem izvedel, da je Rasputin povabljen k nekemu velikemu knezu na čaj. Ta novica me je zelo vznemirila in zato sem sklenil Rasputina posvariti. Ako sta med prisotnimi veliki knez Dimitrij Pavlovič ali knez Jusupov, mora Rasputin biti pripravljen na kako past.»

Toda Rasputin je kljub temu svarilu odšel s knezom Jusupuvom. A ta je že prej vse pripravil za umor: zastrupljeno vino in pecivo.

Jusupov je opisal potek Rasputinovega obiska pri sebi takole:

«Stal sem pred njim in sem pazil na sleherni njegov gib. Pričakoval sem, da se bo vsak hip zrušil mrtev. Toda on je pil z majhnimi požirki, kot pravi poznavalec vina. Ko je popil vse vino iz kozarca, je zahteval, da mu natočim še. In ponovno sem natočil vina, v katerem je bil ciankalij. Tudi tega je izpil na dušek. Nenadoma se mu je obraz spremenil. Še nikoli nisem videl na njem tako sovražnega in divjega izraza. Mislil sem, da bo vsak hip planil name. A se ni nič zgodilo. Pač pa je želel, da mu dam čaja in da mu kaj zapojem. Iz zgornjih prostorov je bilo slišati vpitje in petje. Bal sem se že, da moji prijatelji ne bodo hoteli tako dolgo čakati in da bodo prišli dol. Posrečilo se mi je zapustiti za hip spodnjo sobo. Povedal sem sozarotnikom, da strup nič ne deluje. Niso mogli verjeti, da vsa množina ciankalija, ki ga je pogoltnil Rasputin ne deluje. Zato smo sklenili, da ga bo treba ustreliti.»

Ko se je knez vrnil k Rasputinu, ga je našel prav tako kot ga je nekaj minut prej pustil. Bil je pravzaprav še bolje razpoložen in je zahteval, da bi odšla k ciganom. A knez tega ni hotel. Pač pa mu je rekel: «Grigorij Jefimovič, svetujem vam, da zmolite molitev...» Tedaj je Rasputin pogledal kneza z začudenimi in vročičnimi očmi.

Takoj se je knez odločil, kajti vedel je, da bi bilo nevarno še dalj odlašati. Pomeril je na Rasputinove prsi in sprožil. Slišati je bilo najprej pridušeno rjovenje, nato top padec. Preproga iz medvedje kože je oslabila ropot. Brž zatem so pritekli dol vsi zarotniki. Pregledali so truplo in ugotovili, da je krogla šla skozi srce. Zagotovo je bil mrtev. Zato so ga potegnili s preproge na goli pod.

Jusupov opisuje nadaljnje dogodke takole:

«Ko smo se natanko domenili, kako bomo spravili Rasputinovo truplo v reko Nevo, sem ponovno hotel pogledati mrtvega «starca». Ležal je še vedno tam, kamor smo ga malo prej potegnili. Potipal sem mu pulz. Ni dal nobenega znamenja življenja. Rasputin je bil v resnici mrtev. Tedaj

Knez Jusupov, kot je bil v mladih letih

pa sem opazil, da se mu je levo oko na pol odprlo, kmalu zatem se je odprlo še desno oko. Njegov pogled je bil poln sovraštva. Potem se je zgodilo nekaj strašnega. Rasputin je z enim samim skokom skočil pokonci in s peno na ustih nečloveško zarjovel ter planil proti meni. Zgrabil me je za ramo s tako močjo, da sem od bolečine poklical na pomoč. Bil sem namreč takrat v sobi sam. Strašni mužik je grabil po meni in njegovi prsti so že segali po mojem grlu. Zbral sem še toliko moči, da sem odtrgal od sebe tiste strašne roke in stekel proti stopnicam.»

Razputin pa se je opotekal protim malim vratom, ki so vodila na dvorišče. Vtem je pritekel tja Puriškjevič in jel streljati na ubežnika. Podrl ga je šele s tretjim strelom.

To se je zgodilo 17. decembra 1916. Tako je umrl na zasneženem dvorišču Jusupove palače «sveti starec» Grigorij Jefimovič Rasputin.

S. A.

Slika nam kaže Raquel Welch, mlado ameriško igralko, ki je nastopila tudi v nekaterih italijanskih filmih in ki se je v kratkem razdobju tudi v ZDA močno uveljavila. Ameriško združenje kinematografov, ji je pred kratkim podelilo naslov «zvezdica leta». Kot vidimo, je bogata tudi z lepotnimi čari

STARO V NOVEM V AMERIŠKI METROPOLI

V skrajno motoriziranem New-Yorku imajo policijski konjeniški oddelek

Oddelek šteje 300 policistov, ki razpolagajo z 260 konji - Policija na konjih je velika turistična privlačnost

Obiskovalec, ki pride v katerokoli mesto, ima po navadi že pripravljen načrt, kaj vse si bo ogledal, kakšne muzeje in pinakoteke obiskal in kakšnim zanimivostim prisostvoval. Povsem razumljivo je torej, da si tak obiskovalec mnogo pričakuje od takega mesta, kot je New York. Pripravljen je, da si bo ogledal nebotičnike, široke ceste, zanimivosti vseh vrst, nočne lokale, zabavišča in celo kopico gledališč, ima v načrtu obisk v Empire State Building, ogled kipa Svobode in računa s popolno avtomatizacijo mestnih storitev ter na vseh koncih in krajih prevladujočo tehniko in še s čim sličnim. Ne manjka torej zanimivosti, ki so vredne ogleda, in ki same po sebi tvorijo vsakovrstna čudesa. Poleg tega si obiskovalec lahko ogleda palačo Združenih narodov, podzemeljsko železnico, Broadway, Manhattan in še kaj. Vse to v nepregledni množici avtomobilov, vseh vrst motornih sredstev, torej v svetu, kjer se vse premika na kolesih.

Najmanj pa si obiskovalec New Yorka pričakuje, da bo sredi množice jekla, betona in avtomatizacije zagledal še nekaj, kar zelo spominja na stare čase: konje. Pa zato ni treba, da se poda v živalski vrt, srečal, jih bo kar sredi Pete avenije, ali v drugih najbolj središčnih ulicah.

Konji, o katerih je tu govora, so na newyorskih cestah v vsakdanji službi, so pač policijski konji. Od leta 1871 ima namreč newyorška policija še vedno svoj konjeniški oddelek, čeprav je od tiste dobe prebivalstvo naraslo od enega in pol milijona na osem milijonov ljudi v samem središču mesta in se je število vozil potisočerilo. Izkazalo pa se je, da je policijski konjeniški oddelek v New Yorku nepreceniljive važnosti.

Sestava konjeniškega policijskega oddelka je skoraj 50 let ostala nespremenjena. Oddelek sestavlja 300 policistov in okrog 260 konj. Razlogi, zakaj mestna uprava, ki venomer sili v modernizacijo storitev, vzdržuje ta policijski oddelek, so različni. Prvi razlog je, da je konjeniški policijski oddelek nekakšna turistična vaba za tiste obiskovalce New Yorka, ki se ob pogledu na policaje na konjih ne morejo načuditi. Drugi razlog je v tem, da sami Newyorčani zelo radi vidijo svoje policaje na konjih. Znano je namreč, da odnosi med 28.000 pripadniki policije v New Yorku in osmimi milijoni prebivalcev niso preveč dobri. Newyorčani so v zelo dobrih odnosih samo s policisti konjeniškega oddelka.

Toda konjeniški oddelek newyorške policije ni samo turistična atrakcija, temveč izpolnjuje tudi določene praktične funkcije, ki jih drugače noben drug policijski oddelek ne more. Policisti jahači opravljajo svojo službo predvsem na treh področjih. Njihova naloga je, da potruljirajo v mestnih parkih, še posebno v velikanskem Central Parku, kjer je vse polno holmcev, jahališč, kolesarskih stez, igrišč in podobno, kjer bi se sicer motoriziranje pakjer bi se sicer motorizirane paki bi hodili peš, ne bi mogli ničesar opraviti zaradi prepočasnosti.

Druga naloga policistov konjenikov je skrb za koordiniranje prometa, predvsem na tistih središčnih mestih, kjer so velike množice ljudi. Policist na konju je namreč kakih dva in pol metra visok, s te višine ima torej dober pregled nad položajem, in kar je važno, vidijo ga tudi drugi uporabniki ceste.

Tretjo in najvažnejšo vlogo pa izpolnjuje konjeniški oddelek policije pri paradah. Obnesel pa se je tudi pri skrbi za red, pri manifestacijah in stavkah, kajti policistu na konju je lažje zavračati množice ljudi, kot onemu na tleh. In zanimiva je pri tem ugotovitev, da se manifestanti manj bojijo policijskih pendrekov in strelnega orožja, kot same prisotnosti policista na konju. Pred živaljo se namreč ljudje nagonsko umikajo.

S temi posebnimi funkcijami, torej kot atrakcija in kot nenadomestljiva enota v posebnih službah, je konjeniški oddelek postal elitna enota v sklopu newyorške policije. Zato je tudi vedno več kandidatov, ki se potegujejo za mesto v tem oddelku, čeprav je število prostih mest omejeno. Preden pa se lahko navaden policist poteguje za to mesto, mora opraviti vse predpisane izpite, ki veljajo za vse policiste, če pa ima potem srečo, da ga sprejmejo v službo pri konjeniškem oddelku, mora opraviti še večtedenske tečaje in se mora uriti v jahanju pod vodstvom strogih jahalnih učiteljev, ki so izšli iz omenjenega oddelka.

Pa ne samo ljudje, tudi konji se morajo podvreči daljšemu dresiranju, preden stopijo «v službo» v oddelku. Newyoško policijsko poveljstvo vsako leto kupi od 25 do 40 konjev, ki so sicer že navajeni sedla, vendar še niso zdresirani za službo v najbolj prometnih ulicah. Sedanja kupna cena za konja se vrti okrog 300 dolarjev, kar ni dosti. Po šestmesečnem dresiranju pa «stopijo» konji v redno policijsko službo konjeniškega oddelka, kjer ostanejo do «upokojitve», to je do največ 15 let.

el-ja

KRATKE ZANIMIVOSTI

Princesa Soraya se je vrnila v Rim. Medtem ko se na Vzhodu Farah Diba pripravlja na kronanje za perzijsko cesarico, je Soraya na Zahodu vedno negotova o tem, ali naj bi izbrala kariero igralke ali popevkarice.

* * *

Znana francoska igralka Anouk Aimée, ki je nastopila s tako velikim uspehom v filmu «Moški in ženska», se pogaja z neko ameriško filmsko družbo, da bi nastopila v vlogi Justine iz istoimenskega romana angleškega pisatelja Lawrenca Durrella.

* * *

Pred kratkim se je operna pevka Maria Callas mudila v Milanu, kamor je šla, da bi obnovila svojo zalogo oblek. Novinarjem je izjavila, da se ne namerava več vrniti na operne deske.

* * *

Clara Malraux, prva žena francoskega ministra za kulturo in pisatelja, je ob predstavitvi drugega zvezka knjige «Nos vingt ans» javnosti, v kateri je govora o njenem zakonu, dejala: «Najino skupno življenje je bilo zelo burno. Bilo je stalen prepir, vendar moram priznati, da se takrat res nisem dolgočasila.»

* * *

Audrey Hepburn, ki se je nedavno ločila od svojega moža Mel Ferrerja, čeprav je njun zakon mnoga leta veljal za idealnega, nastopa sedaj v filmu, ki nosi naslov «Potovanje v dveh». Rekla je, da je navdušena nad vsebino filma, ker iskreno načenja vsa vprašanja, ki jih lahko doživi zakonski par, zlasti pa nezvestobo in prešuštvo.

* * *

Znani španski slikar Salvador Dali je zelo ekscentričen človek in si je že marsikatero iztuhtal. Iz Indije je pripeljal v letalu slona, s katerim je nameraval kot nekoč Hanibal prekoračiti Alpe. Izkazalo pa se je, da je slon zelo muhast in Dali se je odrekel potovanju. Ker se je Hanibalov slon imenoval Surus, je Dali imenoval svojega slona Surus II.

HOROSKOP

Veljaven od 22. do 28. oktobra

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Popolnoma boste pod vplivom očarljivosti osebe, rojene pod znamenjem dvojčkov. Toda ta oseba ni primerna za vas. Na delu boste imeli neke težave, a prijatelj vam bo pomagal, da jih uspešno premagate. Z zdravjem boste zelo zadovoljni. Verujte samo resničnim čustvom.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) V ljubezenskih zadevah boste prestali zelo hudo preizkušnjo. Oseba, ki jo ljubite, vam ni zvesta in ni vredna vaših čustev. Na delu pojde nekaj narobe, toda če boste imeli dobro voljo, boste vse premagali. Zdravje bo dobro, le grlo vas bo nekoliko bolelo.

DVOJČKA (od 21. 5. do 20. 6.) Vaša ljubosumnost sploh ni upravičena in ne smete verjeti osebam, ki vas nalašč hujskajo. Tudi ne smete pripisati važnosti zgolj zunanjemu videzu. Kar se dela tiče, utegne biti ta teden za vas odločilen. Zdravje bo izvrstno, a brzdati morate svoj veliki apetit.

RAK (od 21. 6. do 22. 7.) Ali ste v ljubezenskih zadevah popolnoma iskreni s samim seboj? Pazite se pred prenagljenimi odločitvami, da se ne boste kesali. Na delu ne bo nobenih novosti. Kar se zdravja tiče, boste imeli neke prebavne motnje. Bodite iskreni, sicer bodo zgubili zaupanje v vas.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Oseba, ki jo ljubite, vam je nekaj zlagala. Zato pazite nanjo, da vas ne bo varala in se vam še smejala povrhu. Na delu bodo neke težkoče, a imeli boste tudi precej zadoščenja. Priporočamo vam telovadbo, da se ne boste preveč odebelili. Igrajte na loterijo.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Čaka vas nenadna zaljubljenost. Skušajte ostati prisebni, da ne boste gojili nevarnih utvar, katerim bi sledila razočaranja. Na delu boste imeli neke sitnosti. Držite se zgrešene diete, kar vam povzroča slabost. Pazite se pred prilizovalci.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) V ljubezni boste doživeli hudo razočaranje. Toda stvari ne smete pretiravati. Recite sam sebi: «Takšno je pač življenje». Na delu vam bodo nekoliko nevoščljivi, toda na to se ne smete ozirati in pojdite po svoji poti. Zdravje bo normalno.

ŠKORPIJON (od 24. 10. do 21. 11.) Ta teden boste doživeli odločilne spremembe v svojih čustvenih odnosih. Stvari se bodo obrnile na bolje. Na delu boste uresničili neki svoj načrt, toda čaka vas še mnogo truda. Izogibajte se močnatim jedilom, da se ne boste preveč odebelili. Zaupajte vase.

STRELEC (od 22. 11. do 20. 12.) V ljubezenskih zadevah morate zelo paziti; obnašate se zelo lahkomiselno, a posledice bi lahko postale naravnost usodne. Na delu ne bo nič novega. Glede zdravja boste imeli motnje v želodcu. Teden je primeren za dolga potovanja, zlasti v inozemstvo.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Pretekli teden ste lagali osebi, ki vas ima zelo rada. Najbolje bo, če ji vse poveste po pravici. Na delu se bo vrnil z daljšega potovanja neki vaš kolega, tako da se boste rešili neprijetnih poslov. Zdravje bo precej dobro. Drag osebi poklonite dar.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) V ljubezenskih zadevah ste neodločeni med nasprotujočimi si čustvi. Poglejte globoko vase, da ugotovite resnico. Na delu so zelo lepe in spodbudne perspektive. Čaka vas napredovanje. Vzemite kakšno čistilno travo, da si osvežite organizem.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) V čustvenih zadevah bo vladala vedrina, toda konec tedna lahko pride do nevihte. Zato skušajte biti čimbolj objektivni. Na delu boste dosegli neuspeh, ker ne bo zamene. Toda ne obupajte, s časom se bo stvar popravila. Pazite se pred prepihom.

KRIŽANKA

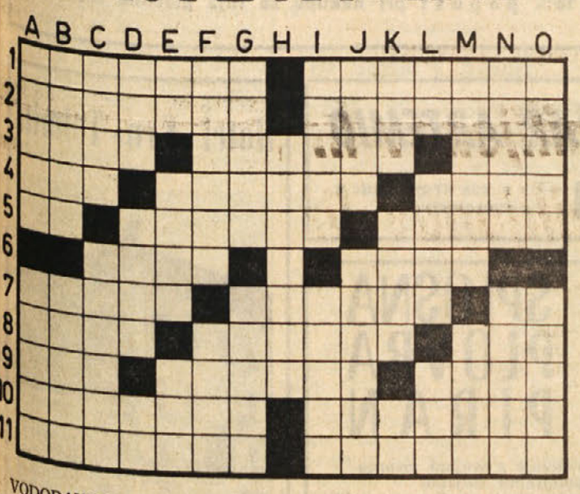

VODORAVNO: 1 ministrski predsednik — poseben dodatek k plači, 2. debel papir, karton — ameriški filozof in esejist (Ralph Waldo, 1803-1882), 3. športna prireditev v antični Grčiji — nemški šahist, svetovni šahovski prvak pred Capablanco (Emanuel) — pomračitev nebesnega telesa, 4. kratica skandinavska letalske družbe — želesu podobna kovina, ki se uporablja v jeklarski industriji — pernate vodne živali, 5. kemični znak za talij — ena izmed treh erinij v grški mitologiji (sinonim za hudobno žensko) — prenašalec povelj ali sporočil, 6. čepica — elegantno oblečena ženska, 7. zakoličena črta za gradnjo ceste ali železnice — žensko ime — kratica za «poštni predal», 8. del knjige — ostanek, preostala količina — staroperzijski kralj in vojskovodja, 9. pozdrav starih Rimljanov — povrtnina podolgovate oblike — večji kos papirja, 10. pozitivno naelektreni delci atomov — miselni vodja kakega nazora ali smeri, 11. pomemben španski književnik iz prejšnjega stoletja (Pedro Antonio de) — vrsta skladbe.

NAVPIČNO: A. sloj — tlačansko delo, B. predalnik — črkovnik, C. najobsežnejša pesnitev — skatlica za dragocenosti, D. poročevalska agencija za Srednji vzhod — važno živilo, E. veznik — sprimek snega — kosmata odeja, F. pastirska pesem — ovčja koža ali krzno, G. nemški pisatelj iz prejšnjega stoletja (Wilhelm) — sestavina hemoglobina, H. naša najpogostnejša morska riba, ki jo mnogo konserviramo, I. služkinja na kmetiji — izpovedni pesnik, J. zidna obloga — desetletje, K. podredni veznik — nemški idealistični filozof, začetnik kriticizma (Immanuel) — glavni števnik, L. kratica za «ljudsko republiko» — mesto v Vojvodini — steza, M. glavno mesto Eritreje — pust polotok na severozahodu SZ, eno od glavnih antičnih plemen, v stari Grčiji — letalec, aviatik, O. stara mera za tekočine — glavno mesto ČSSR.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. Koper, 6. katar, 11. artist, 12. tintnik, 14. start, 15. trot, 16. tor, 17. siva, 18. Trst, 19. Sali, 20. Anatole, 22. ostriž, 24. Ma, 25. Mann, 27. poet, 28. sla, 30. Ta, 31. les, 32. blok, 33. Asti, 35. do, 37 Krakar, 39. Vitranc, 42. Rita, 43. apel, 45. Erie, 46. ski, 47. svat, 48. Atena, 49. Tensing, 51. klokan, 52. Taine, 53. Cerar.

ARGONAVTI

šport šport šport šport

SPORED TEKMOVANJ

ODBOJKA ČLANICE

Danes, 22. oktobra:
stadion «Prvi maj»
15.00 ŠKAMPERLE A—ZARJA (sodnik Morpurgo)
15.30 BARKOVLJE — ŠKAMPERLE B (sodnik Lovriha)
16.00 BREG — OPČINE (sodnik Pertot)
16.30 CANKAR — SOKOL (sodnik Dougan)
Sobota, 28. oktobra
stadion «Prvi maj»
20.30: Zmag. tekme ŠKAMPERLE A — ZARJA proti zmag. BARKOVLJE — ŠKAMPERLE B
21.30: Zmag. tekme BREG — OPČINE proti zmagovalcu tekme CANKAR — SOKOL
21.30: finale za 3. mesto
Sobota, 4. novembra
stadion «Prvi maj»
14.00: finale za prvo mesto

ODBOJKA MOŠKI

Četrtek, 26. oktobra:
stadion «Prvi maj»:
20.30: BREG A — GAJA
21.00: KRAS — ZARJA
21.30: ŠKAMPERLE A — CANKAR B
Sreda, 1. novembra:
stadion «Prvi maj»:
20.30: Zmag. tekme BREG A—GAJA proti zmag. tek. KRAS — ZARJA
21.00: Zmag. tekme ŠKAMPERLE A — CANKAR B proti BARKOVLJE B
21.30: Finale za tretje mesto
Sobota, 4. novembra ob 15. uri
15.00: Finale za prvo mesto

ODBOJKA MLADINKE

Sobota, 4. novembra:
stadion «Prvi maj»
9.00: Finale za prvo mesto:
CANKAR A — OPČINE

ODBOJKA MLADINCI

Sobota, 4. novembra ob 10. uri
Finale za prvo mesto:
SOKOL — KRAS

***

Prireditelj si pridrži pravico menjati urnik po potrebi.

Streljanje

Tekmovanje v streljanju bo izvedeno z zračno puško kalibra 4,5 iz razdalje 10 m od tarče. Optične naprave na puški niso dovoljene.

Tekmovanje bo razdeljeno v izločilni in finalni del. V izločilnem delu bo dal organizator na razpolago samo naboje, medtem ko morajo za puško skrbeti tekmovalci oziroma društva, v finalnem delu pa bo dal organizator na razpolago naboje in puško.

— V izločilnem delu bo imel vsak tekmovalec na razpolago 3 poskusne in 10 tekmovalnih strelov. Vse bo moral izvesti v največ 10 minutah. Norma za nastop v finalu je moški — 70, ženske — 50 točk.

V primeru, da norme 10 tekmovalcev ne preseže, bo v finalu nastopilo prvih 10 streicev.

— V finalu bo imel vsak tekmovalec na razpolago 3 poskusne in 10 tekmovalnih strelov. Vse bo moral izvesti v največ 10 minutah

Rezultati iz izločilnega dela ne bodo vplivali na rezultate v finalu.

Spored tekmovanja

Jutri, 23. oktobra, ob 20.30:

Opčine (Prosvetni dom) za tekmovalce naslednjih društev: Opčine, Sokol, Kras, Repen, Kontovel.

P. d. Cankar (Trst, Ul. Montecchi 6) pri Sv. Jakobu za tekmovalce naslednjih društev: Cankar, Breg, Barkovlje.

Stadion «Prvi maj» za tekmovalce naslednjih društev: Škamperle, Višarje, SPDT, Zarja, Gaja, Doberdob, Dom Rojan.

Finalni del bo v torek, 24. oktobra, ob 20.30 na stadionu «Prvi maj».

DOMAČI ŠPORT

NOGOMET

Danes, 22. oktobra
Mladinsko prvenstvo
Ob 9.30 v Boljuncu
BREG — S. SERGIO

***

Ob 10. uri v Štandrežu
JUVENTINA — S. LORENZO

***

II. amaterska kategorija
Ob 14.30 v Boljuncu
ROSANDRA — CRDA

***

Ob 14.30 v Gradiški
TORRIANA — VESNA

***

Ob 14.30 v Rudi
RUDA — JUVENTINA

***

Prijateljska tekma
Ob 14.30 v Sovodnjah
SOVODNJE — BREG

KOŠARKA

Ob 10.30 v Tržiču (igrišče CRDA)
Četrtfinalna tekma SSI
DOBERDOB — DOM ROJAN

MEXICO 68

PREDOLIMPIJSKE SKRBI AMERIČANOV

V ZDA iščejo primerno visokogorsko središče

Štiri mesta bi rada postala športni center South Lake Tahoe ima največ možnosti

V ZDA se z vso vnemo pripravljajo na rešitev problema aklimatizacije športnikov na velikih nadmorskih višinah. Problem je splošen in je zelo zapletel prihodnje olimpijske igre. Pri narodnem olimpijskem komiteju so zato ustanovili posebno komisijo, ki se ukvarja izključno s problemom višine. Vodi jo Bill Bowermann, trener univerze Oregona in eden najboljših atletskih teoretikov v ZDA.

Prva in glavna naloga Bowermanna je seveda najti primeren kraj v ustrezni nadmorski višini, z dobrimi športnimi napravami in z možnostmi namestitve okoli 200 atletov in nekaj desetin spremljevalcev za dobo 2-3 mesecev.

Američani so se zadeve lotili kot vedno pod znamenjem dolarja.

Računajo, da bodo v bodoči center prihodnje leto poslali prvih šest uvrščenih iz državnega prvenstva in morda še prva dva iz študentovskega prvenstva v primeru, da bi ta dva že ne bila med prvimi na državnem. Prvenstvo bo kot vsako leto na koncu junija. V centru se bodo kandidati zadržali do zadnjega termina za dokončno prijavo na igre, ko bodo izbirne tekme. V mehiško prestolnico bodo nato odpotovali prvi trije iz vsake panoge, oziroma atleti, ki bodo izpolnili norme.

Vsote denarja, ki bo olimpijski komite za to operacijo potrošil, gredo v milijone« V centru bodo atleti ostali dva do tri mesece. Poročeni atleti bodo s seboj vzeli tudi družino. Mestu, ki bo za center izbrano, bo to prineslo velike zaslužke. Vso «ekspedicijo» bodo spremljali tudi mnogi novinarji in reporterji, številna pa bo tudi televizijska ekipa. Mesto bo zastonj uživalo veliko propagando in dotok turistov se bo tudi po igrah ogromno povečal.

Za tako lepe perspektive in mastne dobičke so pripravljena mnoga mesta nekaj investirati. Na drugi strani pa bi mlajši športni delavci radi ustvarili stalen športni center na visoki nadmorski višini, po zgledu evropskih, in ne samo začasno športno naselje.

Prvo od štirih kandidatov je mestece Alamoso v zvezni državi Colorado. Alamoso ima tudi univerzo z vsemi športnimi napravami in lahko sprejme veliko število gostov. Pohvali se lahko tudi s tem, da je njegovo univerzo obiskoval Jim Ryan, svetovni rekorder in letos najboljši atlet na svetu. Minus je za to mesto premajhna možnost raznovrstnega razvedrila.

Drugi kandidat je mesto Los Alamos v državi New Mexico. Ima zelo žalosten sloves. Pred 22 leti je prvo spoznalo atomsko eksplozijo. Vojska je tam prvič preizkusila orožje, ki je uničilo dve japonski mesti. Danes je mesto povsem miren. Nahaja se v bližini prestolnice Santa Fe. Na razpolago so športne naprave, hoteli itd. Predolimpijski center bi rado postalo tudi mestece Flagstaff v Arizoni. Je sedež univerze in ima ustrezne športne naprave.

Najbolj važna je kandidatura mesteca South Lake Tohoe, na meji med Nevado in Kalifornijo v bližini Carson Cityja. Kot prejšnji trije centri je tudi Lake Tohoe letos poleti sprejelo sperimentalno skupino športnikov. Mesto ima dva hotela, igralnico, nudi možnost vodnega smučanja, vendar je zelo revno s športnimi napravami. Nima niti možnosti ekonomične namestitve okoli 200 športnikov in spremljevalcev. V njegovi bližini so nadmorske višine od 1000 do 3000 metrov. Značilnost za to mesto je veliko navdušenje prebivalcev. Ko je šla letos eksperimentalna skupina atletov na pregledno tekmovanje, jo je spremljal sam župan in veliko število športnih navijačev. Krajevne oblasti resno računajo na takojšnjo gradnjo potrebnih športnih naprav, stanovanja pa bi uredili v montiranih hišah. Mesto je turistično zelo razvito. Poleti nudi možnost od 750 do 1000 osebam. Velik del teh sezonskih delovnih mest bi lahko zasedli atleti in družinski člani nekaterih športnikov. Finančno breme bi bilo zato za olimpijski komite veliko lažje, ker bi atleti-študenti zaslužili dovolj za prihodnje šolsko leto, dnevnice ostalim atletom pa bi bile veliko manjše. Atleti bi seveda delali po največ štiri ure na dan. Še nekaj govori v prid tega kraja. V že prej omenjenem Flagstaffu bodo pred olimpijskimi igrami zbrani tudi Zahodni Nemci. Ker se oba kraja nahajata blizu bodo Američani in Nemci lahko tekmovali skupaj in se v idealnih pogojih pripravljali na igre.

Vodja «višinske» komisije Bill Bowermann je tudi pripravil načrte za treninge za razne atlete, predvsem dolgoprogaše.

Če so ti načrti točni in če je bil celoten problem višine obdelan s pravilne strani bomo seveda zvedeli komaj po olimpijskih igrah, čez leto dni.

-lin-

RAZPORED TEKEM L SKUPINE

V nedeljo, 29., začetek prvenstva III. kategorije

1. kolo (29. 10. 67)
Breg - Alabarda B
Tecnoferramenta - Primorje
Zarja - Gretta
Lib. Prosecco - Union
Roianese - Primorec
Rupingrande - Aurisina

2. kolo (5. 11. 67)
Primorje - Roianese
Alabarda B - Lib. Prosecco
Gretta - Breg
Union - Zarja
Primorec - Rupingrande
Aurisina - Tecnoferramenta

3. kolo (12. 11. 67)
Zarja - Lib. Prosecco
Tecnoferramenta - Primorec
Breg - Union
Primorje - Alabarda B
Roianese - Aurisina
Rupingrande - Gretta

4. kolo (19. 11. 67)
Lib. Prosecco - Primorje
Primorec - Zarja
Union - Rupingrande
Alabarda B - Tecnoferramenta
Aurisina - Breg

5. kolo (26. 11. 67)
Zarja - Aurisina
Tecnoferramenta - Gretta
Breg - Primorec
Primorje - Union
Roianese - Lib. Prosecco
Rupingrande - Alabarda B

6. kolo (3. 12. 67)
Lib. Prosecco - Primorec
Tecnoferramenta - Breg
Zarja - Rupingrande
Gretta - Union
Aurisina - Primorje
Alabarda B - Roianese

7. kolo (10. 12. 67)
Breg - Zarja
Primorje - Gretta
Union - Aurisina
Roianese - Tecnoferramenta
Rupingrande - Lib. Prosecco

8. kolo (17. 12. 67)
Zarja - Alabarda B
Lib. Prosecco - Tecnoferramenta
Aurisina - Gretta
Primorec - Primorje
Rupingrande - Breg
Roianese - Union

9. kolo (24. 12. 67)
Tecnoferramenta - Rupingrande
Lib. Prosecco - Aurisina
Alabarda B - Union
Gretta - Primorec
Breg - Roianese
Zarja - Primorje

10. kolo (31. 12. 67)
Tecnoferramenta - Zarja
Primorje - Breg
Gretta - Lib. Prosecco
Rupingrande - Roianese
Union - Primorec
Aurisina - Alabarda B

11. kolo (7. 1. 68)
Roianese - Zarja
Breg - Lib. Prosecco
Primorje - Rupingrande
Union - Tecnoferramenta
Primorec - Aurisina
Alabarda B - Gretta

NA STADIONU «PINO GREZAR»

Danes popoldne Triestina-Mestrina

A SKUPINA CLIGE

(6. KOLO)
TRIESTINA — MESTRINA Rodomonte
COMO — LEGNANO Moretto
PAVIA — BOLZANO Bellandi
PIACENZA — ALESSANDRIA Canova
PRO PATRIA — MARZOTTO Ferrari
RAPALLO — MONFALCONE D'Amico
SAVONA — VERBANIA Monteverde
SOLBIATESE — BIELLESE Clerico
TREVIGLIESE — UDINESE Treggiari
TREVISO — ENTELLA Prati

ALIGA

(5. KOLO)
ATALANTA — VARESE Bigi
FIORENTINA — CAGLIARI De Marchi
INTER — MILAN D'Agostini
JUVENTUS — TORINO Francescon
L. VICENZA — BOLOGNA Carminati
MANTOVA — BRESCIA Acernese
SAMPDORIA — ROMA Di Tonno
SPAL — NAPOLI Pieroni

Tekme se bodo odslej začele ob 15.30.

BLIGA

(7. KOLO)
BARI — REGGINA Marengo
CATANIA — LECCO Bernardis
FOGGIA — MONZA Caligaris
LAZIO — VERONA Toselli
MODENA — LIVORNO Vitullo
PADOVA — CATANZARO Palazzo
PALERMO — PISA Possagno
PERUGIA — GENOA Barbaresco
REGGIANA — POTENZA Marchiori
VENEZIA — NOVARA Campanini

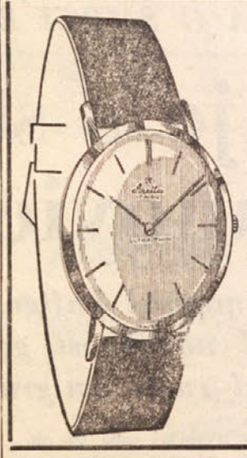
ARETTA
ULTRA THIN
med elegantnimi in preciznimi urami je najceneiša znamka
Generalno zastopstvo «LA CLESSIDRA»
Trst · Piazza S. Antonio Nuovo N. 4 I. nadstropje
IMPORT EXPORT
Prodaja na veliko in drobno
Velika izbira zlatnine po tovarniških cenah!
Izredep popust — Garancija —

P MARKET
Turisti, izletniki - največjo izbiro blaga za vaše izlete imajo P - MARKETI v
● KOPRU ● SEŽANI ● NOVI GORICI
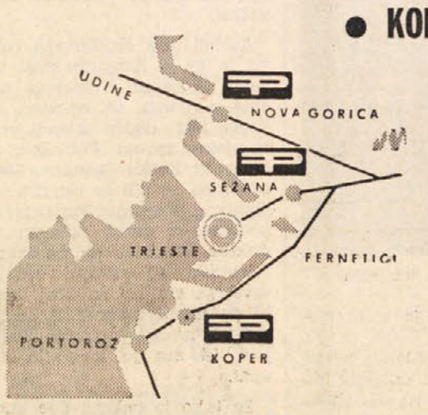

● PREHRAMBENO BLAGO
● BLAGO ŠIROKE POTROŠNJE
● SPOMINKI
● BIFE
● MENJALNICA
● 10% POPUST PRI NAKUPU NEPREHRAMBENEGA BLAGA S TUJO VALUTO
● ODPRTO NEPREKINJENO OD 7. DO 20. URE, OB NEDELJAH PA OD 7. DO 11. URE
P REHRANA

VELEBLAGOVNICA nama LJUBLJANA

OBIŠČITE NAJVEČJO VELEBLAGOVNICO V SLOVENIJI
TRGOVSKA HIŠA — «NAMA» V LJUBLJANI
NASPROTI HOTELA «SLON» — VAM NUDI:
V pritličju: usnjene kovčke, potovalke, aktovke, torbe, neceserje, usnjene damske torbice, usnjene moške in ženske rokavice, usnjene denarnice, etuije, pasove.
V II. nadstropju: moško usnjeno konfekcijo (jopiči, suknjiči, plašči, telovniki) — žensko usnjeno konfekcijo (kostimi, plašči, jopice, krila). — Specializirana poslovalnica za prodajo konfekcije «KONFEKCIJA ELITA» V ČOPOVI ULICI ŠTEV. 7 LETOŠNJI MODELI — MODNI VZORCI, LEPE BARVE. IZBIRA ZA VSAK OKUS — SAMOIZBIRA — V PRITLIČJU LASTNA MENJALNICA.
10% popust pri nakupu za tuja plačilna sredstva!

TRST Ul. Boccaccio 3
Telefon 28-373
POŽAR ARTEMIO
TOVORNI PREVOZI
v vse kraje, tudi v inozemstvo

Oglašujte v PRIMORSKEM DNEVNIKU

SPLOSNA PLOVBA PIRAN
vzdržuje s svojimi tovorno-potniškimi ladjami:
redno linijo okoli sveta, redno linijo z Južno Ameriko, redno linijo z zahodno Afriko ter nudi prevoze po vsem svetu z modernimi transportnimi ladjami od 8.000 do 18.000 ton nosilnosti.
Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja:
«SPLOSNA PLOVBA», Piran, Župančičeva ul. 24 in na naše agente po vsem svetu.
Telexi: 341-23; 341-22 Plovba
Telegrami: Plovba Piran
Telefon: 73-470 do 73-477

HOTEL «Grad Otočec»
Otočec ob Krki - Telefoni: 068 — 21-512; 21-321
Hotel s 60 sobami, 122 ležišč, renomirana restavracija, ugodnosti za rekreacijo - ribolov in izleti - camping

Hotel «Krn» Tolmin

Modernizirani hotel B kategorije 54 ležišč V vseh sobah telefon, kopalnica, delno lastni WC Centralna kurjava. V vsakem nadstropju družabni prostor Velika restavracija s kvalitetno kuhinjo. Specialitete na žaru Soške postrvi Kavarna Aperitiv bar Atraktivna, stilno opremljena grajska klet iz 17 stoletja Lepo urejen vrt Ob torkih bar z mednarodnim artističnim programom

ILJA ERENBURG

SREČANJA S SODOBNIKI

(Odlomki iz knjige «Ljudje, leta, življenje»)

Boris Viktorovič Savinkov

Nekoč sem ga vprašal, če verjame v tisto, kar piše. Savinkov se je nasmehnil in rekel, da sem še preveč mlad. Razjezil sem se: «Potem mora človek tuliti kot volk...» Savinkov je spustil svoje težke veke: «Ne, ni treba da tuli. Lahko napiše še eno reportažo, vi pa to znate delati. Lahko izpije čašico žganja, eno, dve, toda ne več...»

Savinkov je pogosto sedel za mizo, za katero je sedela Marevna — tako so vsi pravili slikarici Vorobjovi-Stebeljski. Marevna je odrasla na Kavkazu in prišla v «Rotondo» kot dekletce. Videti je bila ekzotična, toda bila je naivna — iskala je resnico, iskrenost in poštenost. Marevna je bila všeč Savinkovu, toda nasproti njemu je bila zelo stroga in ga nazivale «stari cinik».

Zame pa je bil Boris Viktorovič del vojaškega pejsaža — podoben je bil ozkemu pasu «zemlje nikogar», na katerem ni niti travice, med bodečimi žicami pa je videti polomljene puške, čelade in trupla vojakov, ki se jim ni posrečilo priplaziti se do sovražnikovih rovov.

Diego Rivera

Sedel sem v mrzlem ateljeju Diega Rivera. Pogovarjali smo se, kako zdaj spretno maskirajo jeklo tankov in druge vojaške cilje. Nenedoma je Diego zaprl oči — zdelo se je, da spi. Toda hip pozneje je vstal in začel govoriti o nekakšnem zaprnem in neznosnem pajku. Rivera je neprestano ponavljal, da bo zdaj našel tistega pajka in ga pohodil. Šel je naravnost nadme in razumel sem, da sem tisti pajek jaz, pa sem pobegnil v drugi kot ateljeja. Diego se je zaustavil, se obrnil in se spet usmeril proti meni. Tudi že pred tem sem bil videl Diega med napadi somnambulizma, vedno se je z nekom boril, toda to pot je hotel uničiti mene. Bilo je nečloveško, da bi ga zbudili, ker ga je po napadu strahotno bolela glava. Motal sem se po ateljeju, a ne kot pajek, temveč kot muha. Diego me je našel, čeprav je mižal. Komaj sem se le nekako izvlekel na stopnice.

Diego je imel rumeno kožo — včasih je zasukal rokave srajce in kakemu izmed prijateljev predlagal, naj z vžigalico napiše ali nariše nekaj na njegovo roko. In takoj so besede ali črte postale reliefne. (V botaničnem vrtu v Kalkuti sem videl tropsko drevo, na katerega liste si lahko pisal z vžigalico in kar je bilo napisano, se je postopno začelo kazati na listu). Diego mi je pravil, da so njegov somnambulizem, rumena koža in raliefne besede posledica tropske mrzlice, za katero je zbolel v Mehiki. To pripovedujem zato, ker razmišljam o življenju in umetniškem delu Diega Rivere: pogosto je šel z zaprtimi očmi proti svojim sovražnikom.

Diego je rad pripovedoval o Mehiki in svojem detinstvu. Preživel je v Parizu deset let, postal eden izmed predstavnikov «pariške šole», drugoval s Picassom, Modiglianijem in Francozi. Toda pred njegovimi očmi so vedno stale rdečkaste planine, obrasle z bodičastimi kaktusi in kmetje v širokih slamnikih — zlata ležišča Guanajuate in neprestane revolucije: Madero je vrgel Diaza, Huerto je vrgel Madero, Zapatini partizani pa so vrgli Huerto.

Ko sem poslušal Diega, sem začenjal ljubiti skrivnostno Mehiko. Starodavna skulptura Aztekov se je nekako zlivala z Zapatinimi partizani. Moj Julio Jurenito je Mehikanec. Ko sem pisal ta svoj prvi roman, sem se spominjal Diegovih zgodb. Imel sem priložnost brati, kako je moj Jurenito portret Diega Rivere. Ljudi vznemirjajo nekateri momenti biografije: tudi moj junak in Diego Rivera sta se rodila v Guanajustu. Jurenito je v ranem detinstvu odrezal glavo živemu mačku v želji, da bi spoznal razliko med smrtjo in življenjem. Diego pa je, ko mu je bilo šest let, razrezal živo miš, ker je hotel preveriti, kako se porajajo otroci. Mnogo drugih podrobnosti Jurenitovega detinstva sem vzel iz zgodb Diega Rivere. Seveda pa Diego ni podoben mojemu junaku: Jurenito je več mislil kakor pa občutil, jemal je osovraženo dogmo družbe in jo tiral do absurda samo zato, da bi pokazal, kako je grehotna. Diego je bil človek občutja, čeprav je tudi sam včasih pripeljal do absurda načela, ki so mu bila pri srcu; to je počenjal zato, ker je bil njegov motor močan, zavor pa ni bilo.

Z Diegom sem se seznanil v začetku 1913. leta. Tedaj je začel slikati tihožitja v kubističnem stilu. Na stenah njegovega ateljeja so visele slike iz prejšnjih let. Možno je bilo zaznati njegove kažipote — El Greco in Cézanne. V oči sta si padli velika nadarjenost in določena neumerjenost, ki je bila lastna zanj. V Parizu je bil v začetku našega stoletja v modi španski slikar Zuloaga. Znan je postal po svojih slikah, ki so prikazovale gigante in toreadorje, skratka, po vsem tistem, čemur pravijo Španci «španstvo» — stilizacija folklore. Diego se je za kratek čas nevdušil nad Zuloagom. Umetnostni zgodovinarji celo označujejo nekatere njegove slike kot «obdobje Zuloaginega vpliva». 1913. leta se mu je posrečilo, da se je osvobodil tega vpliva.

Malo pred tem se je oženil s slikarico Angelino Petrovno Belovo, Petrograjčanko plavih oči, svetlih las in severnjaško zadržano. Bolj se mi je zdela podobna dekletom, ki sem jih srečaval v Moskvi na ilegalnih sestankih, kakor pa obiskovalcem «Rotonde». Angelina je bila ženska z močno voljo in dobrim značajem. To ji je pomagalo, da je z angelsko potrpežljivostjo prenašala napade besa in radosti Diega Rivere. Sam je imel navado praviti: «Moja žena je pri krstu dobila pravo ime.»

Različni umetniki so sprejemali kubizem po raznih poteh. Za Picassa kubizem ni bilo oblačilo, temveč koža, celo telo, ni bil slikarska smer, temveč pogled in pojmovanje sveta. Začenši od 1910. leta pa vse do današnjih dni ni bilo niti enega samega leta, ko bi Picasso, razen drugih slik, ne naredil tudi nekaj slik, ki so nadaljevanje njegovega kubističnega obdobja: manira zastareva, toda umetnik ne more spremeniti svoje narave. Za Legerja je bil kubizem povezan z ljubeznijo do sodobne arhitekture, do mesta, do dela in stroja. Braque je govoril, da mu je dal kubizem možnost, da je samega sebe najpopolneje izrazil v slikarstvu. Diego Rivera je bil 1913. leta star šestindvajset let, toda zdi se mi, da še ni videl svoje poti, ker se je leto dni, preden je sprejel kubizem, lahko navduševal nad Zuloago. Pred njim pa je bil Pablo Picasso... Diego je ob neki priložnosti rekel: «Picasso ne zmore samo iz hudiča narediti pravičnika, temveč lahko nažene gospoda boga, da postane rabelj v peklu.» Picasso nikoli ni pridigal kubizma, sploh pa sicer ne mara umetniških teorij in se ne razveseli, kadar čuti, da ga ljudje posnemajo. Tudi Rivera ni v nobeno reč prepričeval, samo kazal mu je svoja dela. Picasso je naslikal tihožitja s steklenico španskega močnega žganja in kmalu zatem je sam videl prav takšno steklenico na Diegovi sliki... Seveda, Rivera ni vedel, da posnema Picassa. Čez mnogo let pa je, ko je to občutil začel zmerjati «Rotondo» — delal je obračune s svojo preteklostjo.

Kubizem je Diega naučil marsikaj. Njegova dela iz pariškega obdobja se mi tudi zdaj zdijo čudovita. Včasih je delal portrete. Naslikal je portret španskega pisatelja Ramona Gomeza de la Serna — naslikal je pisanost in ekscentričnost modela (Ramon je nastopal v Parizu z referatom o sodobni umetnosti in med predavanjem stal na slonovem hrbtu).

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 Maggio 1/I. Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — vnaprej, četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir celoletna 7.700 lir — SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: AD. T, DZS. Ljubljana, Stari trg 3/1., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 501-3-270/1 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi tržaške in goriške pokrajine se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska. Trst